Bibliothèque Nationale
AOÛ 6 1985
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX

B 103 /c/ 19/4

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief A. **Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor V. **Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor V. **Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 30 | SESTDIENA, 1985. GADA 27. JŪLIJS | 35. GADS | SATURDAY, JULY 27, 1985.

SECOND CLASS MAIL | REGISTRATION NUMBER 2249 | CENA 1 DOLARS

Tautas brīvības cīnītājs

DV goda priekšniekam Vilim Hāzneram 80 mūža gadi

Daugavas vanagu organizācijas goda priekšniekam un tālu pazīstamajam latvju politiskās trimdas atklātības darbiniekam Vilim Hāzneram 23. jūlijā piepildījās 80 mūža gadi. Dzimis 1905.g. Jelgavas apriņķa Vircavas pagastā. Beidzis Jelgavas lauksaimniecības vidusskolu, Latvijas kara skolu un Augstāko kara skolu. Pēc ierindas dienesta vairākos Latvijas armijas kājnieku pulkos kapteiņa pakāpē darbojās Latvijas armijas stābā. Baigajā gadā darbojies pagrīdē, apcietināts.

1943.g. Latviešu leģiona 15. divīzijas 32. grenadieru pulkā kā pulka adjutants, vēlāk bataljona komandieris un beidzot komandējis divīzijas Izlūku bataljonu. Paaugstināts majora pakāpē. Apbalvots ar Dzelzs krusta abām šķirām un citām varonības goda zīmēm; pieminēts arī vācu virspavēlniecības ziņojumos. Leģionāru aprindās bija viens no populārākiem divīzijas virsniekiem.

1945. gadā gūsta laikā Beļģijā bijis viens no galveniem DV organizācijas dibināšanas iniciātoriem un kopš tā laika vienmēr bijis saistīts ar organizācijas vadības darbu. Rietumvācijā darbojies Angļu joslas valdē, centrālajā valdē kā sekretārs; ASV — zemes saimes priekšnieks, CV priekšnieka 1. vietnieks, no 1970.–72.g. — DV priekšnieks, no 1972.–82.g. — CV ideoloģiskās nozares vadītājs, no 1982.g.— organizācijas goda priekšnieks. Kā viens no vispirmajiem apbalvots ar DV nozīmi zeltā.

Bijis kūmās DV biļetēna, vēlāk mēnešraksta pamatlikšanai un izveidošanai un gaŗus gadus bijis žurnāla atbildīgais redaktors un neskaitāmu rakstu autors. Tēvzemē darbojies militārajā publicistikā. Trimdā rakstījis daudzos preses izdevumos, visnotaļ par politiskiem, sabiedriskiem un dzimtenes tagadējā likteņa jautājumiem. Raksti ievietoti arī cittautu un starptautiskās publikācijās. Sevišķi pievērsies padomju tagadējās okupācijas laika notikumu un parādību pētniecībai un uzskatāms par vienu no trimdas pazīstamākiem lietpratējiem šai sakarībā.

Ir daudzu grāmatu autors. Rediģējis organizācijas vēsturiskās apceres Laiks, telpa, ļaudis pirmos 3 biezos sējumus, sērijas Latviešu karavīrs 2. Pasaules kara laikā 6., 7. un 8. sējumu, Tēvzemes arāju cilts (par Jelgavas-Mežotnes lauksaimniecības vidusskolu) un Latvijas kara skolu. Sarakstījis un izdevis savu autobiografiju Varmācības torņi I, kam pēdējā gadu mijā pievienojis Varmācības torņi II (grāmatu par pēdējos apm. desmit gados piedzīvotajām politiskajām vajāšanām ASV).

Tēvzemē un trimdas sākumā darbojies skautu organizācijā. Politiskajā laukā Vācijā bijis loceklis Latviešu Centrālās padomes prezidijā, Latviešu centrālajā komitejā, Latviešu nacionālajā padomē; ASV — Amerikas latviešu apvienības valdē un Pasaules brīvo latviešu apvienības valdē. Pirms gadiem trīsdesmit, DV organizācijas vadības ieteikts, kļuvis par Komitejas Latvijas brīvībai locekli un vēlāk bijis šīs komitejas priekšsēdis. No piecdesmito gadu pirmās puses darbojies Eiropas apspiesto tautu asamblejā (ACEN) kā latviešu delegācijas loceklis un vēlāk tās vadītājs.

Vairāk nekā piecdesmit mūža gadi pavadīti laulībā, un dzīves biedre Elza ir patiesi bijusi neaizstājama dzīves gaŗā gājuma līdzgaitniece gan priekos, gan rūpēs un reizēs. Akadēmiski izglītoti abi dēli Daumants un Vitauts, kas dzīvē paguvuši tālu tikt; ir pulciņš mazbērnu. Draugi, cienītāji un paziņas gūti ne vien Latvijā, bet arī kaŗā un politiskajā trimdā, gan vietēji satiekoties, gan tālus ceļus mērojot trijos kontinentos un daudzās zemēs, un kur vēl rakstīto vēstuļu tūkstoši...

Līdzdalība DV ASV 35 darbības gadu notikumos šai aprīlī Čikagā liecināja, ka jubilārs vēl možs un arvien turpina sevī nest un citu sirdīs degt mūsu sūtības dzirksti, lai mēs iespējami visi strādātu un pūlētos — savai tautai un Latvijas brīvības atjaunošanai!

Jānis Frišvalds,
DV priekšnieks.

Vārdus nodeva Kremļa sūtniecība

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Darba pārtraukuma periods spiestuvē un redakcijā, paldies Dievam, nu jau aiz muguras. Lūgums lasītājiem neņemt ļaunā, ka saņemtā pasta lielo sastrēgumu nav iespējams likvidēt vienā paņēmienā. Ar šo nedēļu mēģinām atgriezties normālās sliedēs.

Aizvadītajās nedēļās pasaule piedzīvoja daudzus svarīgus notikumus. Prezidenta Rēgena slimībai varēja būt vēl neaptveŗamas sekas ne tikai prezidentam personiski, bet arī politiskā ziņā visai brīvajai pasaulei. Satraukumu pilnajās dienās Rēgens atkal pierādīja savu apbrīnojamo gaišo personību. Viņš ne brīdi nezaudēja ticību Dieva žēlastībai.

Reizē ar visu brīvo pasauli arī mēs aizlūdzam par prezidentu un esam pārliecināti, ka viņš novedīs līdz galam pasaules miera nodrošināšanas plānus un piedzīvos taisnības un tiesību triumfu visā pasaulē.

Vēža uzbrukums Rēgenam pēc ārstu vērtējuma ir sekmīgi atvairīts. Rēgens arī savā nelaimē domāja par ļaunās slimības apkaŗošanas iespēju paplašināšanu. Vēl slimnīcā esot, viņš zīmīgi norādīja: ,,Es ieteicu visiem, kam tāda pat vaina, ko es piedzīvoju, nekad nekavēties ar ārsta apmeklējumu. Ejiet pārbaudīties vismazākā aizdomu gadījumā un sakait, ka Dr. Rēgens jūs sūtījis.''

Pēc laikrakstu ziņām nāve ar vēža drānām mugurā jau klauvē pie kāda komūnistu diktātora durvīm. Tas ir Rumānijas prezidents Čaušesku, kas gan runāja pretī Kremlim, bet savā zemē bija ienīsts varmāka. Lietpratēji domā, ka Čaušesku vairs nav glābjams.

Pagaidām no Kremļa nav saņemta neviena ziņa, ka kāds no tagadējiem augstiem gal-

(Turpinājums 20. lp.)

Jāaizstāv Aristīds Lambergs

Šī gada 15. jūnijā par demonstrācijām pie Padomju savienības sūtniecības Vašingtonā, D.C., apcietināja Amerikas Latviešu Apvienības priekšsēdi Aristīdu Lambergu, Dr. Jāni Cerbuli un John Grigsby. Tā kā Dr. J. Cerbuli apcietinājuma laikā piemeklēja sirdstrieka, viņa veselības dēļ pret viņu celto apsūdzību noraidīja. Apsūdzība vēl arvien ir spēkā pret A. Lambergu un J. Grigsby. 17. jūnijā viņus formāli apsūdzēja; 11. jūlijā notika izmeklēšana un 12. augustā būs tiesa. Ja abus atzīs par vainīgiem, tiem draud $500. naudas sods un/vai 100 dienas cietumā.

Kopš 1984. gada novembŗa vairāk nekā 2.268 demonstranti ir apcietināti par pulcēšanos tuvāk nekā 500 pēdu atstatumā no Dienvidafrikas sūtniecības Vašingtonā. Ikviens no šiem demonstrantiem ir īsā laikā atbrīvots bez jebkādām tālākām konsekvencēm. Tajā pašā laikā demonstrantiem par tāda paša veida likuma pārkāpšanu pie Padomju savienības sūtniecības ievada tiesas prāvu, jo — Padomju sūtniecība it kā uzturot šo apsūdzību. Aristīds Lambergs, tāpat kā citu tautību demonstranti, ir nolēmis cīnīties pret šādu netaisnu, selektīvu apsūdzību, kas nosoda tikai tos demonstrantus, kas demonstrē pre Padomju savienību.

The Washington Post š.g. 3. aprīļa ievadrakstā apšaubīja t.s. ,,500 pēdu'' demonstrāciju ierobežojuma noteikumu un līdz ar to uzskatīja, ka apsūdzība pret demonstrantiem pie Padomju savienības sūtniecības ir jāatsauc. Šādam secinājumam ir pievienojušies arī vairāki juristi.

A. Lambergu uzņēmusies aizstāvēt Asbill, Junkin & Myers advokātu firma Vašingtonā, D.C., kas arī, starp citu, aizstāv 45 žīdu rabīnus par līdzīgiem pārkāpumiem. A. Lamberga advokāts, Davids Neumeyers, ir pārliecināts, ka sekmīgi veikta prāva par ASV konstitūcijā garantētām cilvēku tiesībām dotu ievērojamu publicitāti ASV presē, līdz ar to apgaismojot baltiešu problēmas attieksmē pret Padomju savienību.

ALAs Ārējās Informācijas birojs šādā varbūtēji sekmīgā tiesas prāvā ir saskatījis labu izdevību baltiešiem ierosināt savas problēmas ASV presē un ir uzaicinājis lietuviešu un igauņu centrālās organizācijas piedalīties prāvas financiālo izdevumu segšanā, kuŗus patlaban aplēš pāri par $6,000.-. Principā šīs organizācijas ir vienis prātis.

Lai A. Lambergam pašam nebūtu jāsedz visi prāvas izdevumi, vairākas latviešu organizācijas un sabiedriski darbinieki ir ierosinājuši nodibināt īpašu aizstāvēšanas fondu, lai savāktu nepieciešamos līdzekļus prāvas izdevumu segšanai. Šis fonds darbotos ALAs paspārnē. Šo organizāciju vadītāji un sabiedriski darbinieki aicina latviešu sabiedrību atbalstīt A. Lamberga rīcību un ziedot šim fondam. Savus ziedojumus jau pieteikuši — Latvijas Brīvības Fonds, Vašingtonas,DC baltiešu 45 gadu okupācijas atceres demonstrāciju rīcības komiteja, O. & A. Pavlovski, O. & I. Kalniņi, u.c.

Ziedojumu čeki rakstāmi uz *American Latvian Association* vārda ar atzīmi, ka tie domāti tiesas izdevumu segšanai, un nosūtāmi uz ALAs biroju: P.O. Box 4578, MD 20850-0071.

Ojārs Kalniņš
ALAs Ārējās Informācijas biroja lietvedis

Latvijas sūtniecības vadītājs Baltajā namā

Latvijas sūtniecības Vašingtonā vadītājs Dr. Anatols Dinbergs ar kundzi 15. jūlijā piedalījās Baltā nama pieņemšanā diplomātisko misiju šefiem. Prezidents Ronalds Rēgens pēc sekmīgas operācijas atveseļojās slimnīcā, un viesus pieņēma viņa kundze.

Lūgtie viesi noklausījās Bostonas Pop orķestŗa koncertu. Bostonas orķestris, kas savu popularitāti ieguvis ar visai daudzpusīgu repertuāru, uz Balto namu bija aicināts sakarā ar orķestŗa 100 gadu pastāvēšanu.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1985. GADA 27. JŪLIJS, 30. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Pēteris Ratnieks. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466—1514

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

Jo bagātāki tautieši, jo tie vienaldzīgāki latviešu kopējai lietai **Dadža nekrietns atklājums.**

Viktors Kalniņš

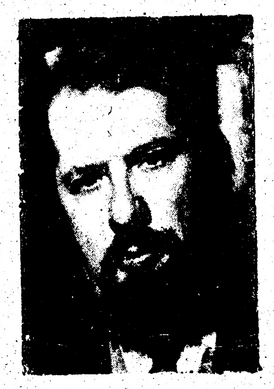

Vai lētākas automašīnas

Šā gada sākumā Padomju Savienības valsts cenu komiteja paziņoja, ka valsts mazumtirdzniecības cenas vieglām automašīnām Zaporožec, ko ražo Ukrainas rūpmīca Komunārs samazinātas vidēji par 28%. Tātad pamata modelis „ZAZ-968M'' 5375 rubļu vietā maksā 3900 rubļu. Arī citi modeļi, tai skaitā invalīdiem domātie, palētinājās par 1000—1500 rubļiem. Samazināta cena arī par vienu Volgas autorūpnīcas modeli, proti padomju džīpu „Niva'', kas domāts lauku rajoniem.

Ņemot vērā lielo interesi par automašīnām Latvijā (Baltijas republikas pieder pie automobilizētākām padomijā), varētu likties, ka latviešu patērētājiem tas būtu liels ieguvums. Bet kā tad ir īstenībā?

Līdz šim automašīnu cenas auga. oficiālais izskaidrojums tam bija gan, ka tie ir luksus priekšmeti, gan, ka padomijā ir liela nepieciešamība celt jaunus un uzlabotu modeļu ražošanu. Tā 1978. gadā cenas par automašīnām bija paceltas par 18%. Tādu padārdzināšanu rezultātā Zaporožec, kas sākumā maksāja 2220 rub. 1981. gadā maksāja jau 5250 rubļu.

Padomju savienībā mazumtirdzniecības cenas neatkarājās no produkcijas pašizmaksas, bet vispirms tiek noteiktas pēc pieprasījuma. Līdz šim laikam visas cenu samazināšanas notika tādēļ, ka pircēji faktiski nepirka vairs to vai citu preci. Preču bazēs izveidojās lieli krājumi, tas pats ir arī veikalu plauktos. Tad notiek pārcenošana, cenas samazina, bet bieži vien arī tāds gājiens neko daudz nepalīdz, ņemot vērā preču zemo kvalitāti. Līdzīga situācija izveidojās ar automašīnām Zaporožec. Zema kvalitāte, rezerves daļu trūkums, remontu darbu zema kvalitāte vai vienkārši darbnīcu trūkums — viss tas izveidoja noieta problēmas. Pat publikācijas padomju presē atspoguļo to. Dažos valsts rajonos pat meklē, kas pirktu Zaporožec automašīnas. Tā piemēram Moldāvijas bazē zem klajas debess stāv 1100 jaunu automašīnu, bet pircēju nav. Un tas notiek valstī, kur gadiem jāgaida rindā uz citu marku — Moskvič vai Žiguļi automašīnām. Šajā gadījumā, kā mēdz teikt, komentāri ir lieki.

Zema techniskā apkalpe padomijā ir parasta lieta. Bet pat uz šī fona Zaporožcu jeb Zapiņu, kā tos sauc Latvijā, techniskā apkalpe vēl vairāk izceļas. Daudzu rezerves daļu pieprasījumu apmierina tikai par 8—12%. Tādēļ jāgaida rindā uz remontu vairāki mēneši.

Rūpnīca Komunārs ir samērā neliela rūpnīca, zināmā mērā to var pat salīdzināt ar Jelgavas mikroautobusu rūpnīcu RAF. Gadā tā ražo 160 tūkstošu automašīnu. Tādēļ var droši teikt, ka cenu samazināšana neiespaidos stāvokli automašīnu tirgū. Turklāt mēs jau minējām, ka vairums pircēju grib iegādāties vai nu Moskviču vai Žiguli.

Kas attiecas uz Nīvu, tad jāsaka, ka eksporta izpildījumā tā ir labākā padomju automašīna, pat labāka par Ladu, ko padomija pārdos daudzās valstīs. Iekšējām pātēriņam, protams, kvalitāte ir sliktāka. Bet galvenā problēma ir un paliek techniskā apkalpe. Niva ir lauku mašīna. Bet lauku iedzīvotājiem tā ir par dārgu. Turklāt Volgas autorūpnīca neizveidoja kaut cik vērā ņemamu apkalpes staciju tīklu. Iespējams, tas ir galvenais iemesls, kādēļ šī modeļa pārdošana nav nemaz tik veiksmīga. Gadā ražos apmēram 80 tūkstoši šā modeļa automašīnu, kas ir 10% no Volgas autorūpnīcas produkcijas.

Šādā aspektā cenu samazināšana par dažu marku automašīnām nekādi nevar uzskatīt par atvieglinājumu patērētājam, pie tam Latvijas patērētājam, kas techniskā ziņā ir izvēlīgāks par citu republiku automobilistiem.

Lasītāju vēstules

VAI ZIEDOJUMI PALĪDZ MARKSISTIEM?

Kad pagājušā rudenī aicināju arī latviešus ziedot bada cietējiem Etiopijā un citur Āfrikā, man jautāja, vai šāda palīdzība nenākšot par labu Etiopijas marksistu režīmam. Kristietis nevar jautāt, kāda ir bada cietēja politiskā pārliecība. Arī komūnistam nevar ļaut badā mirt. Bet ir arī otra atbilde: Etiopijā visvairāk cieš tieši tie, kas pretojas komūnismam -- tie Eritrejas un Tigrajas provinču iedzīvotāji, kur valda pretkomūnistu partizāņi. Mēs savus ziedojums bada cietējiem sūtam uz Luterāņu Pasaules Palīdzību (LWR), bet tā cenšas palīdzēt tieši tais provincēs un bēgļiem no tām.

Māc. Roberts L. Kottinghams, LWR Āfrikas programmas direktors, ziņo, ka Sudānas austrumu daļā, kur pēdējos 5 gados ir ieplūduši 900,000 Etiopijas bēgļu, LWR kopā ar Zviedrijas Baznīcas Palīdzību cels četras jaunas bēgļu nometnes un kopā ar Norvēģijas Baznīcas Palīdzību uzlabos medicinisko aprūpi un paplašinās lauksaimniecības attīstības programmas Sudānas austrumu daļa.

LWR ir nopirkusi 12 smagās mašīnas ar kuŗām naktīs ved labību, ārstniecības līdzekļus un sēklas uz Eritereju un Tigraju. Naktīs -- lai izvairītos no Etiopijas gaisa spēku uzlidojumiem, jo Etiopijas komūnistu valdība negrib ļaut ievest palīdzības līdzekļus partizāņu kontrolētajos rajonos.

Līdz pagājušā gada beigām LELBA draudzes un atsevišķi ziedotāji palīdzībai Āfrikā bija devuši $10,370.75. Lielākie ziedojumi bija caur Čikagas Ciānas draudzi ($1, 889), Hamiltonas Kristus draudzi ($1,155), Montreālas Trīsvienības draudzi ($ 1,002.25) un Filadelfijas Sv. Jāņa draudzi ($850).

Kā draudzes, tā arī atsevišķi ziedotāji var savu devumu sūtīt LELBA kasierim Alfrēdam Trautmanim (103 Rose Street, Freeport, L.T., NY 11520), čekus rakstot uz „Latvian Evangelical Lutheran Church in America'' vārda un atzīmējot, ka tie palīdzībai Āfrikā caur LWR.

Vilis Vārsbergs

DAINAS BEZ TAUTAS TĒRPA

Dzirdam un lasām laikrakstos par mūsu tautas dziesmu koncertiem dažādās vietās. Tautas dziesmu koncertus rīko, īpaši šogad, sakarā ar Kr. Barons 150 gadu atceri. Tas ir apsveicami, un ar to ir parādīta dziļa gaddevība dižajam dainu vācējam un kārtotājam.

Bet kā ir ar kopiem, tautas dziesmu izpildītājiem? Vai darīts pareizi koncertu dziedot modernajos vakartērpos? Daina saka: „Pieder pieši pie zābakiem, pie smuidrā augumiņa.'' Tas nozīmē, ka katram gadījumam vajadzīgs piemērots tērps. Tas nozīmē arī, ka pieši piederas pie zābaka, bet ne pie pastalām, ka arājs neies uz lauka smokingā un slaucēja kūtī vakattērpā.

Mūsu jūtīgā, trauslā tautas dziesmiņa nejūtas ērti iežņaugta gaŗajos, spožajos Vakareiropas modernajos balles tērpos. Tautas dziesmiņa dzimusi tautu meitai savu goda tērpu darinot, savu pūru lokot.

Reitera koris savā laikā savos ārzemju koncertu ceļojumos mainīja tērpus atkarībā no dziesmu satura. Vēl jo vairāk tas mums jādara svešumā. Jo tautas tērps ir daļa no dziesmas, kas viena otru papildina. Tikai abi kopā klausītājiem un skatītājiem sniedz vispilnīgāko pārdzīvojumu.

Nesajauksim šos jēdzienus, bet cienīsim un veicināsim savu nacionālo, savu latvisko kultūru!

H. Misiņš, Madisonā

CITA MENTĀLITĀTE

Daugavas Vanagu dibinātāji cita starpā kādā kongresā Vācijā pieņēma rezolūciju, ka jāstāv nomodā par varoņgara uzturēšanu.

Trimdā uzaugušai paaudzei varoņgars, tāpat kā patriotisms ir visai abstrakti jēdzieni. Tā nav viņu vaina, jo Amerikā ar uguni būs jāmeklē skola vai universitāte, kuŗā varoņgaru un patriotismu cildinātu.

Nostāšanās pret Rēgenu, pret Zvaigžņu kaŗu, par abortiem šejienes intellektuāļu mentālitātē ir slavējamas lietas.

A. Avotiņš Bostonā.

Vēstures soļos

Ernests Blanks „Latvijas valsts pirmie gadi".
APGĀDS GAUJA, 1985, 64 lp., BROŠĒTA, OJĒGENA VĀKS

Šis otrs izdevums 1923. gadā Rīgā izdotajai grāmatai, kur aprakstīts Latvijas tapšanas posms no 1918.—1923. gadam. Jāsecina, ka dažas nodaļas uzrakstītas jau 1921. gadā. Autors toreiz saskatījis vairākus vēstures faktus citādā veidā nekā tos mācīja Latvijas neatkarības laika pēdējos gados vēstures stundās skolās. Arī trimdā uzrakstīto vēstures grāmatu autori toreizējo Latvijas posmu redzējuši citādām acīm, nav ievērojuši dažus tā laika notikumus vai nav tos vēlējušies redzēt. Autoram ir ne vien asas novērotāja spējas, bet viņš salīdzina notikumus Latvijā ar citām zemēm, par notikumiem dod savus secinājumus un vērtējumus. Viņš nebaidās pateikt arī to, kas viņam liekas nepatīkams un ko varēja novērst vai uzlabot.

Žurnālists Ernests Blanks dzimis 1894. gadā Braslavā, mācījies Šaņavska universitātē Maskavā. Kopš 1915. gada bijis redakcijas loceklis Dzimtenes Atbalsī, Latvijas Sargā un citos izdevumos, publicējis vairākas grāmatas. Miris Majorkas salā, Spānijā, 1972. gadā, bet kapa vieta nozudusi. Savu mūžu viņš veltījis Latvijas neatkarības laika aizstāvēšanai, idejiski saistīdams tautas atmodas laika centienus ar tagadējo laiku.

Jau pirmajā rindā autors norāda, ka Latvijas valsts dibināšana nav nejaušība, ko izraisījusi Krievijas revolūcija. Latviešu nacionālā ideja nebija noslāpēta, kaut tauta bija apspiesta un nedabūja brīvi attīstīties. Latviešu varonīgie strēlnieku bataljoni bija pirmā zīme tautas atmodinātam garam. Latvju intelliģencē modās cerība, ka pasaules notikumi nepaies bez ietekmes uz tautu attiecībām. Revolūcija tomēr deva lielāku iespēju nacionālai kustībai. Latviešu strēlnieku pulki padevās pretnacionālai lielinieku ģitācijai un ar krievu karaspēka sabrukumu sagatavoja ceļu vācu okupācijai Rīgā un Vidzemē. Daļa Latvijas bija zem vācu okupācijas, otra tautas daļa ar strēlniekiem lielinieku pusē.

Latviešu ticība labākai nākotnei nebija salauzta. Valkā 1917. gada novembrī sanāca Latviešu Nacionālā Padome, kas sastādījās no visām latviešu pilsonisko partiju un sabiedrisko grupu pārstāvjiem (autors saka — priekšstāvjiem). Tā pieņem lēmumu par Latvijas neatkarību un nedalāmību, sūta pārstāvjus uz Pēterpili un ārzemēm. Pēc Vācijas sakāves 1918. gada novembrī mēģina apvienot visas latviešu partijas un grupas, bet ir nesaskaņas — virsroku pēc divām nedēļām dabū demokratiskā bloka piekritēji ar K. Ulmani un K.Valteru priekšgalā.

Tautas padome izsludina sevi par Latvijas republikas sapulces varas nesēju, kam sekoja Latvijas republikas proklamēšanas pasludināšana. Bet par valsts neatkarību ir jācīnās. Pirmais latvju nacionālais karaspēks bija slikti apbruņots un apgādāts. Apgāde bija vācu rokās, tie nevēlējās redzēt stipru latviešu karaspēku. Pirmais latviešu nacionālais karaspēks pulkveža Kolpaka vadībā (autors lieto tā laika uzvārda rakstību) 1919. gada 3. martā pārgāja lielā uzbrukumā pret komūnistiem visā Ventas līnijā. Šī diena neizdzēšami ierakstīta ne vien Latvijas militārā chronikā, bet tā ir arī nacionāla svētku diena par godu varoņu nemirstīgiem darbiem. Cīņām Kurzemē autors veltī tikai divas lappuses.

Šī gada sākumā latviešu presē notika domu izmaiņa par kalpakiešu, ziemeļnieku un igauņu nopelniem Latvijas atbrīvošanas cīņās. Kāds Kanadas tautietis, kas savu vārdu nav minējis, norāda, ka pirms pēdējām Saeimas vēlēšanām uz Rūjienas novadu aizbraucis Kārlis Ulmanis. Vietējais mežsargs Paukšēns — lāčplēsis un bijušais ziemeļnieku virsnieks — jautājis, kāpēc kara lauri un siltās vietiņas atdotas kalpakiešiem. Ulmanis atbildējis: „Ir jau tiesa, ka bez ziemeļniekiem un igauņiem Latvijas nebūtu, šobrīd te saimniekotu vācu kungi vai krievi. Bet, ko lai mēs darām, ja studenti prot labāk runāt un rakstīt, bet jūs — zemi art? Sēšana un pļaušana valstiski ir vēl svarīgāks darbs par sēdēšanu Rīgas kancelejās un kantoros." A. Rogainis Sietlā norāda, ka tai laikā visi sadevās rokās un cīnījās par vienu mērķi — brīvību, neatkarīgu Latviju.

Lasot E. Blanka grāmatu, dažreiz jāšaubās, cik rokās sadošanās bijusi vienota un sirsnīga. Liekas, ka vismaz dažreiz manāma arī atturība no dienvidnieku puses. Autors ziemeļniekiem un igauņiem veltījis krietni vairāk lapu nekā Kalpaka cīņām, bet par kalpakiešiem nav neviena vārda. Autors arī domā, ka robežu strīdū ar igauņiem un lietuviešiem latvieši ir zaudējuši.

Autors plaši aprakstījis latviešu karaspēka organizēšanos Igaunijā un Ziemeļvidzemē, pieminot dažādus cīņas posmus. Ziemeļlatvijas armijas organizēšanās sākās 1919. gada janvārī un februārī, kad no mobilizētiem latviešiem Tērbatā saformēja Valmieras bataljonu, bet vēlāk tur bija ap 3.000 vīru, kamēr dienvidu frontē bija tikai puse no tā. Ziemeļlatvijā nodibinājās latviešu komandantūras un administrācija, īstenoja rekvizīcijas, Rūjienā (toreiz Rujene) un Valkā ierīkoja centrālās noliktavas, maiznīcas, darbnīcas, bet pagastos mazākas noliktavas. Valsts kasē bija ap 300.000 rubļu, noliktavās un darbnīcās dažādi apgādes līdzekļi.

Autors plaši aprakstījis notikumus un cīņas pie Cēsīm 1919. gada jūnija sākumā, kad vācieši gribēja sakaut latviešu karaspēku un aizmugurē sarīkot puču. Ar asprātīgu rīcību latvieši to novērsa, sakāva vāciešus un radīja lielu pagriezienu Latvijas brīvības cīņās. Šo epizodu aprakstījuši arī vācieši no sava viedokļa. Šis stāstījums iespiests žurnālā Treji Vārti 1979. gada numuros ar nosaukumu Brīvprātīgais. Apceres autors grāfs Aleksandrs Štenboks-Fermors. Cēsīs latviešiem bija toreiz 300—400 šķēpu (vīru). Tur izšķīrās Latvijas un Igaunijas likteņi.

Ziemeļlatvijas armijai bija jānotur fronte pret lieliniekiem, ko uzdeva pulkv. Jansonam, iecelot viņu par Austrumu frontes virspavēlnieku. Steidzīgi izdarīja mobilizāciju Valmieras, Valkas un Cēsu apriņķī, mobilizētos sapulcējot Rūjienā uz apmācībām. Ziemeļnieki pūlējās „pievilkt pie sevis" dienvidnieku grupu. Notika sarunas Carnikavā ar ziemeļnieku armijas stāba priekšnieku pulkv. V. Ozolu un pulkvedi Balodi, bet Dienvidlatvijas karaspēka virsvadonība pieturējās pie cita uzskata par kaujas pieņemšanu pret vāciešiem un palika neitrāla. Atbildība un cīņas grūtumi bija jāiznes ziemeļniekiem kopā ar igauņiem.

Kad 21. jūnijā vāciešiem radās panākumi un stāvoklis bija kritisks, Cēsu pulka komandieris pulkvedis Berķis nolēma nekādā ziņā neatkāpties. Naktī latviešiem izdevās kauju izšķirt sev par labu, ielencot vāciešus, kas sacēla vāciešos apjukumu. Tie bēga, un latvieši 22. jūnijā vajāja vāciešus apmēram 45 verstis (ap 50 km). Latvieši ieguva daudz lielgabalu, ložmetēju, šauteņu, automobiļu, bruņoto vilcienu, apģērbu. Nolīga pamieru, vāciešiem Rīga bija jāatstāj.

Kad Tautas padomes sesijā 1919. gada 13. jūlijā K. Ulmanis paziņoja jaunās Latvijas valdības sastāvu, tur bija divi vācieši un viens žīds. autors secina, ka tā no valsts interešu viedokļa bijusi kļūda, ko uzspieduši sabiedroto misiju pārstāvji. Šāds valdības sastāvs latviešiem bija liels politisks zaudējums, pie tam tas notika pēc latviešu spīdošas kara lauka uzvaras. Tas pats noticis ar 8. decembrī sastādīto valdību, kur pēc vāciešu galīgas sakaušanas valdības sastāvā uzņemts viens vācietis un žīds.

Vācu—krievu uzbrukums Rīgai 12.000 vīru stiprumā sākās 1919. gada 8. oktobrī. E. Blanks savā 1923. gadā izdotajā grāmatā lasītāju pārsteidz ar secinājumu par dienvidnieku izturēšanos. Viņš raksta: „Raksturīgi, ka ienaidnieka armijas organizētājs Golcs savos aprēķinos nebija ņēmis vērā mūsu dienvidu armiju pulkveža Baloža vadībā, jo viņš bija pārliecināts, ka šis karaspēks nekādā gadījumā neiešot karot pret Golcu, kas kopā ar vāciešiem bija atsvabinājis Kurzemi no lieliniekiem. Šo Golca pārliecību stiprināja arī viņa piedzīvojumi cīņā pret Ziemeļlatvijas armiju — tad dienvidu grupa palika neitrālā stāvoklī. Saka, ka tai neesot bijis iespējams pievienoties ziemeļniekiem, vācieši viņus rūpīgi uzmanījuši un novietojuši tā, ka katrs solis par labu ziemeļniekiem būtu beidzies ar katastrofu. Ja tas tiešām bija tā, ka dienvidu grupa nevarēja (autora retinājums) pievienoties ziemeļniekiem, tad līdz ar to jautājums ir izšķirts. Bet ja saka, ka šāda piespiesta neitrālitāte bija vajadzīga (autora retinājums) it kā Rīgas un latviešu iedzīvotāju glābšanai no vācu terrora, kas pēc tam sekotu, tad šāda uzskata aplamību pierāda Golcs, kas, gatavodams Bermonta uzbrukumu, turēja mūsu dienvidu armiju draudzīgāku sev nekā ziemeļniekiem un Latvijas valstij. Tās ir nopietni izteiktas šaubas, uz ko vēsturnieki un politiķi ir izvairījušies atbildēt vai vispār pieminēt.

Autors atklāti apraksta robežu jautājuma nokārtošanu ar Igauniju. Abas valstis par jauno robežu savā starpā nevarēja vienoties, to izšķīra angļu tiesa. Igaunijas ārējās politikas vadība, preses un sabiedrības kopējā enerģiskā uzstāšanās, latviešiem izturoties pilnīgi pasīvi, panāca šī jautājuma izšķiršanu par labu Igaunijai — tāds ir autora secinājums.

Latvieši pazaudēja lielāko daļu no Valkas un 12 dažādas citas vietas, kas grāmatā pieminētas. Kaut Latvijas ārlietu ministrs telegrafiski protestēja, ka lēmums neapmierina Latvijas valsti un apdraud labas kaimiņu attieksmes nākotnē, lēmums netika grozīts. Valkas dēļ ārlietu ministrs gribēja atkāpties kopā ar visu valdību, bet Satversmes sapulce atkāpšanos nepieņēma.

Kritiskas piezīmes E. Blanks izteicis par latviešu presi divdesmito gadu sākumā. Ja prese izdarījusi daudz kļūdu, paviršību un nolaidību, ja redaktoru krēslos nereti sēž frizieri, tad tur vainojama preses aizmugure, laikrakstu izdevēji un partiju savtīgie, veikalnieciskie aprēķini, kas traucē avīžniecības attīstību. Šī aizpuvušā preses aimugure sāk parādīties jo pilnīgi tieši pēdējā gadā pēc Saeimas vēlēšanām un draud bojāt politisko gaisu. Avīžniecības ziedu laiks esot valsts pirmie cīņas gadi, vēlāk tā slīdot uz leju un aptumšojot preses lielos nopelnus valsts nodibināšanā. Autoram ir daudz citu novērojumu, ko viņš nebaidās pateikt. Sevišķi viņš norūpējies par Latgales labklājību.

Iespiedums ir tajā izteiksmes veidā, kāds Latvijā bija divdesmito gadu sākumā, kad garumzīmes un pieturas zīmes lietoja citādi. Arī daži vārdi rakstīti toreizējā rakstībā. Ar savu atklāto notikumu aprakstu autors liek lasītājam domāt, ka Latvijas neatkarības laikā vēsturi esam mācījušies citādi nekā notikumi norisinājušies divdesmito gadu sākumā. Katrā laikmetā ir norādījumi, kā vēsture rakstāma un kā tā izskaidrojama.

V. Irbe.

Dziedāj' tautu tālumā

Lolitas Ritmanes skaņu raksts

Solistu teksta autors Arnolds Lūsis, bet koŗa dziedājuma autors Andris Ritmanis

Koris:

Dziesma ir dzīva,
Dziesma ir dzīvība.
Dziesmā skan sāpes,
Dziesmā skan brīvība.

Dziesma skan pāri
Mūŗiem visaugstākiem.
Dziesmā deg liesma
Vis-visiem apspiestiem.

Dziedam mēs šodien
Taut-tautu tālumā.
Dziedam mēs šodien
Latvijai tālumā.

Soliste:

Viss, ko sev līdzi paņemt spēju,
Kad trimdā gāja mana cilts,
Bij cerības, kas gaist ar vēju,
Un sauja dzimtās zemes smilts.

Kad to pie savas sirds es jūtu,
Tāds dīvains gaišums mani skaŗ,
Ka aizmirst dienu nastu grūtu
Man prāts kaut īsu brīdi var.

Un tad es zinu: mana tauta
Un mana zeme nezudīs.
Kaut svešai varai tā nu ļauta,
Reiz jaunu dienu sagaidīs.

Solists:

Celies, Daugava,
Celies spēkā!
Aizskalo gružus no latviešu
sirdīm,
Aizskalo svešos no latviešu
zemes,
Vagu lai art tur var latvieša
lemess.

Celies, Daugava,
Celies spēkā!
Salauzi ledu, kas žņaudz
tautas garu,
Brīva lai latviešu tauta runā,
Klausoties nākotnes pērkonu
dunā!
Celies, Daugava!

Koris un solisti:

Dziesma ir dzīve,
Dziesma ir dzīvība.
Dziesmā skan sāpes,
Dziesmā skan brīvība.

Dziesma skan pāri
Mūŗiem visaugstākiem.
Dziesmā deg liesma
Vis-visiem apspiestiem.

Dziedam mēs šodien
Taut-tautu tālumā.
Dziedam mēs šodien
Latvijai tālumā.

Dziedam mēs skaļi:
Dzīvību Latvijai!
Dziedam mēs skaļi:
BRĪVĪBU LATVIJAI!

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Daugavas vanagu salidojums

10. Rietumkrasta dziesmu svētku laikā, 5. jūlijā, 102 vanagi un vanadzes atrada laiku sapulcēties īsā salidojumā Vankuveras viesnīcā.

DV Britu Kolumbijas nodaļas valdes priekšsēdis E.Pelēns salidojumu atklājot sveica visus tuvos un tālos viesus un norādīja, ka šie dziesmu svētki Vankuverā ir pierādījums, ka trimdā pavadītie gadi nav spējuši apturēt mūsu kultūras turpināšanu un augšanu. Tomēr ar dziesmām un tautas dejām vien mēs nesasniegsim mūsu mērķi — Brīvo Latviju. Šī mērķa sasniegšana prasīs no mums visiem daudz darba, uzupurēšanās un sirdsdedzes.

Lai mums Daugavas vanagiem nekad netrūkst gribas un spēka šo pienākumu veikt.

Runas noslēgumā visi vienojās Daugavas vanagu dziesmā.

Daugavas vanagu goda biedrs, archibīskaps A. Lūsis savā uzrunā norādīja, ka Latviešu leģions 2. Pasaules karā ieguva augstu morālu uzvaru, jo ar savu apņēmību un sīkstumu kaujas laukos saistīja lielu skaitu ienaidnieka bruņoto spēku un ar to panāca komūnistu virzīšanos uz rietumiem lēnāku un paglāba Vakareiropu no komūnisma okupācijas.

Archibīskaps deva savu svētību sapulces dalībniekiem un aicināja visus būt stipriem savā ticībā taisnības uzvarai. Lai gan Visvarenais Dievs vēl nav nocēlis no mūsu pleciem smago trimdas krustu, viņš tomēr ir ielicis mūs brīvībā, kur varam brīvi pulcēties, brīvi runāt un Dievu lūgt paši savā mātes valodā. Šī brīvība tomēr uzliek mums pienākumu darīt visu iespējamo mūsu dzimtenes un tautas labā.

Kanadas vanadžu vadītāja Nora Pulciņa nesa sveicienus no DV KV priekšsēža G. Brikmaņa un no visiem zemes valdes locekļiem. Viņa cildināja vietējos vanagus un vanadzes par šī salidojuma izkārtošanu un Vankuveras tautiešus par šo lielo dziesmu svētku sarīkošanu. Viņa uzsvēra, ka lielajos svētkos mēs nenākam, lai tikai parādītu savus sasniegumus, bet galvenokārt, lai gūtu garīgu spēku un stiprinātu savu vienotības apziņu turpmākam darbam gan vecās, gan jaunās paaudzes starpā. Mēs nedrīkstam aizmirst, ka mūsu centieni Latvijas labā sekmēsies tikai par tik, cik būsim vienoti uzticībā savai zemei un tautai, un par cik liela būs mūsu griba strādāt un prasīt mūsu taisno tiesu un daļu. Savu apsveikumu viņa noslēdza ar DV goda priekšnieka V. Hāznera vārdiem:

Vienu vēlmi sirdī nesam,
Vienu nākotnes sapni.
Vienai tautai piederam,
Esam viena ciltskoka asni.

Salidojuma laikā apbalvojumus saņēma sekojoši DV Britu Kolumbijas nodaļas biedri: DV KV atzinības rakstus — Gunta Slavika, Kārlis Pelēns un Nikolajs Driķītis; DV CV Atzinības rakstu Jāz. Ruško un DV krūšu nozīmi zeltā — Lūcija Kajaka.

Sapulces dalībniekus sveica un uzmundrinošus vārdus teica vēl sekojoši DV darbinieki: A. Spārniņš, DV CV loceklis un ASV DV priekšnieks, Silvija Pružinska — DV Dienvidkalifornijas apvienības vanadžu priekšniece nesa sveicienus no Aīdas Ceriņas, ASV vanadžu priekšnieces, Dr. L. Rumba no DV Palīdzības fonda Anglijā, A. Ķirsis no Rietumkrasta DV apvienības vanagiem un vanadzēm, A. Keleris no Manitobas nodaļas, K. Znotiņš no DV Otavas nodaļas un pārstāvis no Ročesteras DV apvienības ASV.

Klāt bija arī viena vanadze no Havaju salām un Valdis Pavlovskis no Amerikas Baltiešu Brīvības (Līgas) apvienības.

Ātri aizritēja 3 kopā pavadītās stundas, kad visiem bija jāsteidzas uz Tautas deju lieluzvedumu Orpheum koncertzālē.

J. R.

Darbs latviskās izglītības laukā

Izglītības padome izsaka sirsnīgāko pateicību skolēniem un to vecākiem, skolotājiem, un visiem latviskās izglītības pasākumu vadītājiem, dalībniekiem un veicinātājiem par darbu latvietības kopšanā un stiprināšanā. Izglītības padome apsveic Dr. Valdi Muižnieku, kuŗam Rietummičigenas universitāte piešķīra goda doktora diplomu par RMU neatlaidīgo darbu latviskās izglītības labā!

Pašreizejie IP locekļi ir: Biruta Zommere, ASV (ALA Izglītības biroja vad.); Uldis Klauss, ASV (ALA Apgāda vad.); Jānis Mežaks, Kanadā (LNAK Izglītības nozares vad.): Dzidra Purmale, Anglija (LNPL un LAK EC Izglītības daļu vad.); Andrejs Ozoliņš, Anglija (LNPL Izglītības nozares referents) ; Dace Dārziņa, Austrālija (LAAJ KF valdes locekle); Māris Slokenbergs, Zviedrija (ZLCP Izglītības nozares vad.); Andris Kadeģis, Vācija) (LCK Izglītības nozares vad.); Guntars Gedulis, Venecuēla (DALA valdes loceklis); Līga Ruperte, ASV (Izglītības padomes priekšsēde).

Latviskās izglītības pārskati no dažādo zemju izglītības nozarēm rāda, ka daži pasākumi sekmīgi savu darbu vērš plašumā, citi turas līdzšinējā līmenī, bet skolnieku skaits latviešu skolās turpina samazināties, izņemot MLĢ, kur tas ir audzis.

Skolotāju semināri, konferences, kursi. ASV notika divi skolotāju semināri un viena skolotāju knference. Pirmais seminārs notika 1984. gada jūnijā, Kalamazū. Tas ilga piecas dienas, un tā dalībnieki pārstāvēja 22 dažādas skolas. Saturā galvenais uzsvars bija uz visjaunāko bērnu mācīšanu un latviešu valodas mācīšanu pamatskolās. Otrs skolotāju seminārs notika 1985. gada februārī Denverā un ilga divas dienas. Nākošais ASV skolotāju seminārs notiks šovasar, Rietumkrasta izglītības centrā.

Eiropas latviešu skolotāju seminārs notika no 1985. gada 25. — 27. maijam. Galvenie temati: ,,Latviešu papildskolas šodien'' un ,,Kā tālāk MLĢ.'' Atsevišķi darba celieni bija veltīti jaukto laulību ģimeņu un vāji latviski runājošo bērnu izglītības jautājumiem un pārrunām par latviešu literātūras mācīšanas veidu un saturu.

10. Kanadas latviešu skolotāju konference notiks 30. un 31. augustā, pieslēdzoties 5. Jaunatnes dziesmu svētkiem. Konferences moto: ,,Skola — sabiedrības spogulis.''

Austrālijas skolotāju konference notiks 31. augustā un 1. septembrī. Paredzētie temati: izņemamā viela, mācību līdzekļi, metodoloģija, skolu organizācija, speciāli kursi valodas iesācējiem, jaunu skolotāju iesaistīšana, liecību formāts.

Rietummičiganas latviešu studiju programmā 1984./1985. gadā mācījās 15 studenti. Vasaras programmā paredzēti septiņi latviešu valodas kursi: divi kursi iesācējiem, divi vidējā līmeņa kursi, pa kursam fonoloģijā un gramatikā (mācību metodes skolotājiem) un ievads latgaļu dialektā. Sākot ar 1985. gada rudeni studenti varēs piedalīties viena vai divu gadu latviešu studijās. Visiem kursiem pilna akadēmiskā akreditācija.

1985. gada oktobrī darbību Minsterē uzsāks PBLA Sabiedrisko zinātņu institūts, kuŗa mācību gads ilgs līdz 1986. gada jūlijam. Sabiedrisko zinātņu kursi, kuŗus 1985. gada maijā un jūnijā PBLA uzdevumā Toronto rīkoja LNAK, atlikti uz nākamā gada pavasari, jo nepieteicās pietiekoši daudz dalībnieku.

Anglijā 1984. gadā notika trīs latviešu valodas semināri.

1984. gada jūlijā Minsteres Dziesmu dienu laikā notika IP sēde un IP rīkotā sanāksme skolotājiem, vecākiem un visiem citiem, kam interesē latviskā izglītība. Sanāksmes virstemats bija ,,Vecāku iesaistīšana bērnu latviskajā audzināšanā'' un tās galvenais mērķis bija iepazīties ar dažādajiem veidiem, kā to veic ģimenes, skolas un sabiedriskie pasākumi. Kā referātos tā sekojošās pārrunās ļoti skaidri parādījās, ka latviskajā audzināšanā visnepieciešamākā ir vecāku pašpārliecība un vienprātība par latviskās audzināšanas vēlamību un nozīmīgumu, demokratiska pieeja audzināšanas procesam, laiks, enerģija un līdzekļi. Ļoti nozīmīgas ir arī ciešas saites un regulāri kontakti ar pārējiem ģimenes locekļiem — vecvecākiem, vecāku brāļiem, māsām un to ģimenēm, kā arī latviešu draugu ģimenēm un latviešu sabiedrību. Sanāksmes dalībniekiem bija dažādi ieteikumi, piemēram, bērniem zem 16 gadiem atlaist ieejas maksu visos latviešu sarīkojumos un izveidot skolnieku un studentu izmaiņas programmas starp dažādām zemēm.

Trīsreiztrīs. PBLA valde savā 1984. gada jūlija sēdē atzina, ka 3x3 ir globāls pasākums un uzdeva PBLA IP turpināt rūpēties par 3x3 attīstību un koordināciju sadarbībā ar atsevišķo zemju 3x3 vadību. 3x3 ir formulēti mērķi un struktūra, ar ko var iepazīties, sazinoties ar PBLA IP. 3x3 nometņu rosināšana un veicināšana ir viens no svarīgākajiem IP darbiem, jo šis projekts ir kļuvis par nozīmīgu ārpusskolas izglītības pasākumu. IP mērķis nav diktēt 3x3 nometņu vadītājiem, tikai veicināt koordināciju, ideju un informācijas izmaiņu. Kopš pirmās 3x3 nometnes Gaŗezerā 1981. gadā, 3x3 kustība ir izplatījusies gandrīz visās latviešu patvēruma zemēs. Piecos gados 3x3 nometnēs ir piedalījušies aptuveni 1600 dalībnieki dažādos vecumos. Līdz šim notikušas 13 nometnes.

1984. gadā 3x3 nometnes notika Austrālijā (Melburnā), Anglijā (Almelijā) un ASV (Gaŗezerā un Katskiļos).

1985. gada janvārī notika 3x3 nometnē Tasmānijā. Jūnijā notiks nometnes Zviedrijā un ASV Rietumkrasta latviešu izglītības centrā, bet augustā — Anglijā, Gaŗezerā un Katskiļos.

Citi izglītības pasākumi. Divreizdivi 1984. gadā notika pie Minsteres, bet no 1985. gada 22. jūnija līdz 7. jūlijam nometne notiks pie Vankuveras. No 1985. gada 23. — 30. augustam pie Montreālas notiks Mūzikas nometne, kam sekos 5. Jaunatnes dziesmu svētki. Vienreizēji notikumi 1985. gada vasarā būs Baltiešu brīvības un miera kuģa braucieni no 25. līdz 31. jūlijam. Gandrīz visās zemēs notiek bērnu vasaras nometnes un darbojas skauti un gaidas.

Iespieddarbi. ,,Ierosmei'' Nr. 4, PBLA IP rakstu krājums skolotājiem, vecākiem un citiem interesentiem par paidagoģijas jautājumiem, kuŗa iznākšana bija paredzēta 1985. gada aprīlī, ir aizkavējies, jo no autoriem nav vēl saņemti visi paredzētie raksti. ,,Ierosmei'' redaktrise ir Dr. Solveiga Miezīte.

Drīzumā iznāks Valentīnes Lasmanes Latviešu valodas mācība valodas nepratējiem un Māras Trapānes Pamat — un paplašinātā vārdu krājuma vārdnīca. ALA Apgāds ir izdevis prof. Leļa Latviešu valodas mācība pamatskolās un Latviešu valodas mācība iesācējiem. Izdotas četras Lasi pats grāmatiņas visjaunākajiem lasītājiem un koka saliekamā Latvijas karte. Jaunās un iepriekš izdotās grāmatas, darba burtnīcas, vārdnīcas, mācības līdzekļus, skaņu plates un bērnu žurnālu Mazputniņš var pasūtīt ALA Apgāds, 48 Huntington St. New Brunswick, N.J. 08901. Plašs bērnu grāmatu klāsts dabūjams apgādā Atvase, Porfyrv. 5, S — 161, Bromma, Sweden.

Ar gandarījumu jāatzīmē, ka ALA Apgāds izdod otru lielāko grāmatu skaitu pēc Grāmatu Drauga. Taču vajadzību vēl ir daudz. Īpaši nepieciešami ir mācību materiāli latviski vāji runājošiem bērniem visjaunākajās klasēs, viela, kas būtu krāšņa, motivēta, ar latvisku tēmatu. Šādi materiāli ir nepieciešami lasīt mācīšanai, valodas attīstīšanai un mīlestības ieaudzināšanai pret latvisko dzīves ziņu. Lai varētu izdot jaunas grāmatas, ir jāpārdod jau izdotās. IP aicina skolas un ģimenes atbalstīt Apgāda darbību, iepazīstoties ar tā grāmatu klāstu, popularizējot un iegādājoties mācību un lasāmās grāmatas, kuŗas noderīgas ne tikai skolā, bet bieži kā references materiāli visai ģimenei.

Nākotnes darbā latviešu izglītības darbiniekiem vissvarīgākais uzdevums, liekas, būs vecāku un bērnu iesaistīšana latviskās izglītības sistēmas projektos, kā arī pašreizējo skolu programmu pārveidošana un materiālu un metodoloģijas izveidošana bērniem un jauniešiem, kuŗi latviešu valodu runā vāji. Tikai tad, ja mēs pratīsim latviešus pārliecināt par latviskās izglītības nepieciešamību, nozīmi un vērtību kā no personīgā, tā sabiedriskā viedokļa, latvietība spēs pastāvēt.

Līga Ruperte
PBLA Izglītības padomes priekšsēde

Lūgums

kārtot laikr. Latvija Amerikā 1985.g. abonementa maksas, kas paliek līdzšinējās.

ASV un citu zemju abonenti, kas maksā ASV dolaros, lūgti maksājumu summu nesamazināt par kursa starpību, jo laikraksta sūtīšana ārpus Kanadas gadā maksā 15 dol. vairāk nekā Kanadā. Piezīmējam, ka sūtīšanas pasta nodeva ir augstāka tiem abonentiem, kas maksājumus nav nokārtojuši.

Mastercraft Painting & Decorating
latviešu uzņēmums
Dzīvojamo māju iekšpuses un ārpuses tapsēšana, kā arī veikalu un rūpniecības telpu krāsošana.
Tel: 439-2538

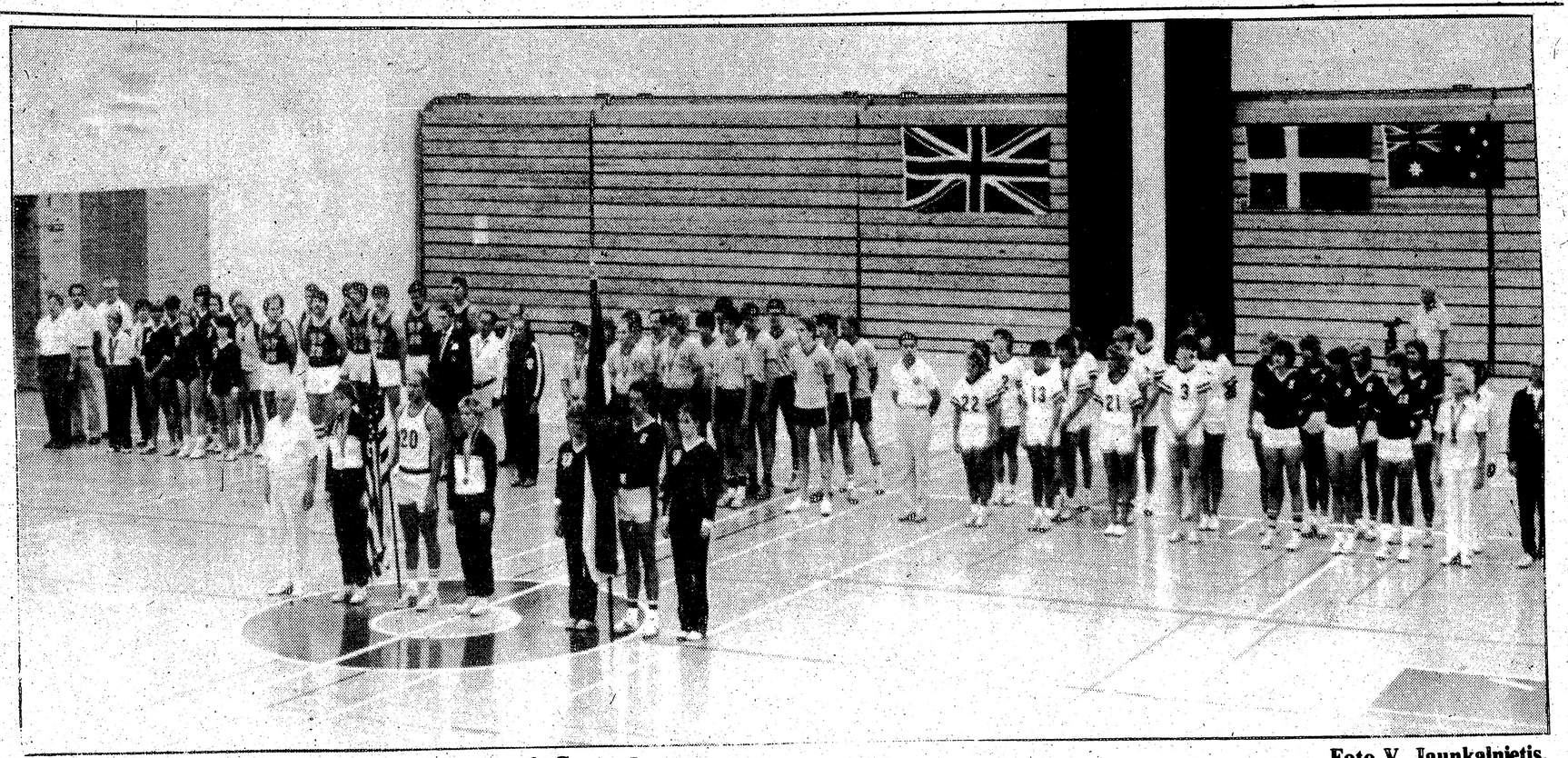

1. Latviešu globālo meistarsacīkšu atklāšanas parāde Gaŗezerā. Foto V. Jaunkalnietis.

Pirmās Latviešu globālās meistarsacīkstes Gaŗezerā

Pirmo reizi latviešu trimdas sporta vēsturē mūsu sportisti no Austrālijas, Eiropas, Kanadas un ASV pulcējās globālājās meistarsacīkstēs Gaŗezerā no 18. līdz 22. jūnijam.

Rīcības komitejas priekšsēdis Jānis Robiņš norādījis, ka latviskais sports ir ķīla Latvijas nākotni, tas stiprina visu latviešu kopību un pasargā mūsu jaunatni no asimilācijas.

Globālās meistarsacīkstes ierosināja rīkot Austrālijas Latviešu sporta pārvalde. Latviešu Sporta Padomes Brīvajā pasaulē prezidijs izraudzīja rīcības komiteju ar J. Robiņu kā priekšsēdi, iesaistot darbā ap 100 sporta darbinieku. Meistarsacīkšu programmā bija ietverti deviņi sporta veidi. Galvenais uzsvars bija veltīts vienību sacensībām — basketbolam un volejbolam. Meistarsacīkšu ietvaros bija arī referāti un sporta semināri. Jānis Bērzzariņš referēja par latviešu sporta dzīvi, bet Juris Reneslācis no Zviedrijas sniedza interesantas epizodes no tā laika, kad pēc kaŗa radās pirmās iespējas tikties ar Latvijas sportistiem un sporta darbiniekiem. ASV Vidējo Valstu Latviešu sporta pārvaldes priekšnieks Valdemārs Baumanis referēja par trimdas sporta nākotnes izredzēm. Klausītāju pārpildīts bija arī sporta medicinas simpozijs ar ASV Olimpiskās komandas ārsta B. Zariņa, ASV hokeju izlasos ārsta V. Nagobada un ārsta V. Siliņa piedalīšanos.

Vakara posmi bija veltīti sadraudzībai, mūzikāliem priekšnesumiem un pašdarbībai.

Raibā vakara programmā piedalījās L. Nice un L. Veide ar duetiem, bet K. Zvejnieks ar humoreskām. Vakars pie Dūņu ezera bija veltīts dziesmām. Trešdienas vakarā visi pulcējās Iepazīšanās vakarā, pavadot laiku dejā, bet ceturtdienas vakarā bija ugunskurs ar priekšnesumiem. Šis sarīkojumu cikls noslēdzās ar Čikagas piecīšu programmu Kronvalda zālē. Sestdienas vakarā Gaŗezers bija ielūdzis visus Jāņu sarīkojumā, kur programmu sniedza Čikagas piecīši. Jāņu vakarā apbalvoja arī individuāli labākos sportistus.

Daļa sacīkšu notika Gaŗezerā, bet daļa ārpusē — Valley Community College vingrotavās un laukumos. Golfisti sacentās Pine View golfa kluba laukumā. Glītā ietērpā un interesantā saturā bija izdota programma, ar mākslinieka Arnolda Sildega vāka zīmējumu. Ikdienas varēja dabūt „Mazo programmu", kuŗā bija atzīmēti arī iepriekšējās dienas sacīkšu rezultāti. Sacīkstēs noraudzījas pāri par 500 skatītāju. Pašas sacensības bija dažkārt ļoti sīvas un skatītāji atbalstīja „savējos" ar skaļiem saucieniem. Sacīkšu dalībnieku skaits bija ap 300. No Austrālijas bija ieradušies 35 sportisti, no Eiropas 40, 36 no viņiem aktīvi sportisti. Pārējie bija no ASV un Kanadas.

Basketbolā vislielāko pārsteigumu sagādāja Kanadas vīriešu basketbola izlase, kas finālā zaudēja favorizētiem ASV spēlētājiem tikai pagarinājuma pēdējās spēles sekundēs ar rezultātu 82 — 84. Volejbolā dominēja ASV izlases. Kanadas vīriešu volejbola vienība spēlēja ar vairākiem jaunās paaudzes spēlētājiem ierindā, iztrūkstot dažiem pamatsastāva spēlētājiem, un ierindojās trešā vietā, atstājot ceturtā vietā austrāliešus.

Globālo meistarsacīkšu laikā notika arī Latviešu sporta padomes Brīvajā pasaulē 19. kongress. Tā bija pirmā reize, kad pulcējās kopā latviešu sporta dzīves vadītāji un sporta darbinieki no visiem kontinentiem, lai apmainītos domām, iecerēm un nospraustu vadlīnijas nākotnes darbam.

Kongresu vadīja Voldemārs Baumanis. Svētbrīdi ievadīja māc. Lauma Zuševica. Ievadvārdus teica Rīcības komitejas priekšsēdis Dr. J. Robiņš, bet Globālās meistarsacīkstes atklāja LSPBP prezidija priekšsēdis Teodors Aldzeris. Latvijas himnai sekoja uzrunas un apsveikumi — Latvijas sūtniecības ASV, SPBP dibinātājs Ansis Mauriņš, no Latviešu Nacionālās padomes Lielbrit. A. Abakuks. Pasaules brīvo latviešu apvienības valdes priekšsēža O. Pavlovska, ALA-s valdes priekšsēža V. Klives, Amerikas latviešu apvienības priekšsēža A. Lamberga, visu zemju latviešu sporta dzīves vadītājiem, Novusa savienības u.c. Koncertdaļā dziedāja Pēteris Lielzuika.

LSPBP un visu zemju sporta pārvalžu ziņojumi rādīja iepriecinošu ainu par latviešu sporta dzīvi, kas nav nebūt apsīkusi, bet gājusi plašumā. Kongress piešķīra Lielās sporta nozīmes — ASV Haroldam Celmam, Ērikam Ķildišam, Edvīnam Groskopfam, Kanadas Jurim Zivtiņam, Artūram Siksnam, Zviedrijas Mārtiņam Teriņam, Anglijas Alfonam Freimanim, un Australijas Aivaram Pauliņam.

LSPBD priekšsēdis Teodors Aldzeris savā ziņojumā izteica gandarījumu, ka rasta laba saskare ar latviešu sporta vadītājām personām citās zemēs. Šī saskare devusi zināmu stimulu latviešu sporta dzīves aktivitātei. T. Aldzeris arī pasvītrāja, ka vēlams lai sporta dzīve iet arī ārpus pašu mājām. Tā ASV ir rasta laba saskare ar ASV Olimpisko komiteju un Volejbola Savienību. ASV 31 sporta kopā ir 650 sportisti, bet pieskaitot jaunatni, kas sporto vasaras nometnēs, šis skaits pārsniedz 1000.

Austrālijas Latviešu sporta pārvaldes priekšsēdis Gunārs Bērzzariņš ziņoja, ka Austrālijā ir ļoti aktīva jaunatne — zēni un meitenes, bet grūtības ir dažkārt dabūt labus trenerus. Latviešu vienības piedalās Austrālijas basketbola un volejbola līgās un joprojām baltieši tiekas draudzīgās sporta sacīkstēs. Reģistrēti 450 sportisti. Zviedrijas pārstāvju Sandras Rokas un Juŗa Reneslāča ziņojumi rādīja, ka vairāki latviešu sportisti zviedru sporta laukumos guvuši izcilus panākumus. Latviešu sporta rosībai nākusi par labu sadarbība sportā ar Vāciju un Angliju. Par Vācijas latviešu sportu ziņoja LSP Prezidija pārstāvis Imants Balodis. Sporta aktivitāte ir ievērojami uzlabojusies. Populārs ir volejbols un basketbols. I. Balodis atzīmēja, ka latviešu sportisti varētu sastādīt labas vienības basketbolā un volejbolā ar Amerikas latviešu atbalstu un tāda izlase varētu lieliski reprezentēt latviešus Pasaules YMCA sacīkstēs. Tādā reizē varētu noorganizēt latviešu komandu viesošanās Vācijā un arī citās valstīts. Vācijā apzināti 108 sportisti.

LSAK valdes priekšsēdis savā ziņojumā atzīmēja, ka Brīvās Olimpiādas rīkošanā bijis daudz darba, bet tā izraisījusi interesi sportā. Organizācijas darbā iesaistīti daudzi jaunās paaudzes sportisti un turpina darboties arī tagad. Labi izdevusies arī Austrālijas ciemiņu uzņemšana un sacīkstes.

Anglijas pārstāvis F. Laudobelils ziņoja, ka latviešu sports ir samērā dzīvs joprojām vairākos sporta veidos, kaut dažās vienībās spēlē arī angļi.

Sporta Apskata redaktors Gunars Gubiņš ziņoja, ka ieņēmumi sedz izdevumus, bet trūkst rakstītāju un bieži netiek saņemta informācija par sacīkstēm, kuŗās piedalās latviešu sportisti. Iespiež 250 eksemplārus, kas ir daudz par maz. G. Gubiņš arī ziņoja par Latviešu sporta vēstures trimdā paredzamo publikāciju aptverot 10 gadus periodu — no 1945.—1954. g.

Ziņojumiem sekoja mērķtiecīgas pārrunas.

Kongress vienojās, ka LSPBP prezidijs paliks joprojām ASV. Par prezidija priekšsēdi ievēlēja vienbalsīgi vienīgo kandidātu līdzšinējo priekšsēdi Teodoru Aldzeri. Prezidijā ievēlēja Jāni Robiņu, Kurtu Štēgeru, Jāni Ērgli (visi no ASV) un Juri Zivtiņu no Kanadas. Kandidātos palika Jānis Vilmanis, Ināra Vilmane, Gunārs Gubiņš un Jānis Giga. Revīzijas komisijā ievēlēja Uldi Bullīti, E. Bedrīti un J. Šķiņķi. Nominācijas komisijā — Jāni Zēbeliņu un Ivaru Dumpi.

Kongress vienojās, ka nākošās Globālās meistarsacīkstes varētu būt 1988. gadā decembrī, un lūdza tās rīkot Austrālijā.

Kanadas Latviešu sporta apvienības lūdza kongresu nominēt Tautas balvai ievērojamo latviešu sporta veteŗānu un sporta darbinieku Valdemāru Baumani. Kongress šo ierosinājumu pieņēma ar ilgiem aplausiem. Kongress pateicās J. Robiņam un T. Aldzerim par veikto darbu.

Globālo latviešu meistarsacīkšu rīkotāji ir veikuši milzu darbu un šis darbs ir veikts teicami. Daudz pūļu veltīts lai šis ievērojamais notikums rastu atbalsi arī ASV presē, televizijā un radio raidījumos. Globālo sacīkšu norise vakara sporta ziņās un radio ziņās atreferēta katru dienu. Presē un TV raidījumos sniegta arī informācija par sacīkšu norisi un rezultātiem. Latviešu pašu video speciālisti, pavisam astoņi, ar piecām video kamerām uzņēma visas sporta sacīkstes un daļēji arī kongresa gaitu. No šiem uzņēmumiem sagatavos divu stundu ilgu video lenti, dodot Globālo sacīkšu šķērsgriezumu. Trīs fotografi sagatavos archivam albumu ar apmēram 100 uzņēmumiem. No Amerikas balss raidītāja bija ieradies Aizupīte, lai vāktu materiālus raidījumiem uz Latviju.

Materiālā ziņā ir veicies labi un $62,000 budžets ir izpildījies bez zaudējumiem. Latviešu gleznotāji devuši gleznas loterijai, bet daudzi atbalstījuši līdzekļu sagādi ar ziedojumiem naudā. Sacīkšu izdošanos sekmēja arī labais laiks.

Ingrida A. Matckars
B.A., M.A., L L B.
ADVOKĀTE pie
DYSON & KACABA Barristers & Solicitors
100 Richmond Str. W., Suite 400, Toronto, Ont. M5H 3K6
Tel. (416) 361-1777

Prof. Dr. Felikss Ermakora (Felix Ermacora)

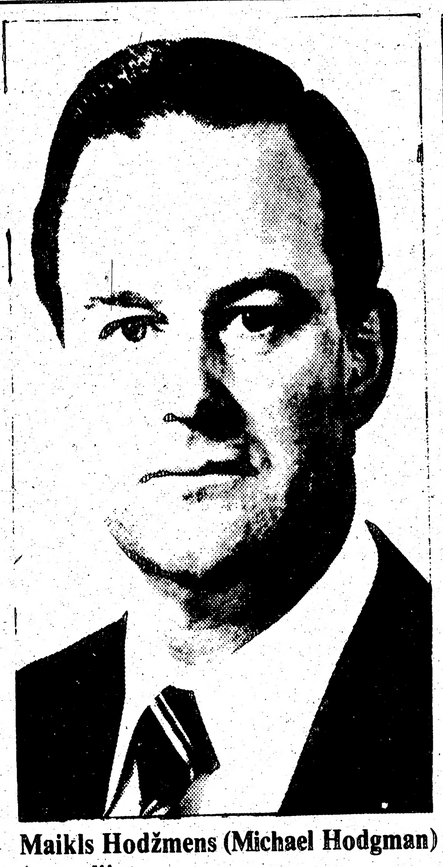

Maikls Hodžmens (Michael Hodgman) Austrālija.

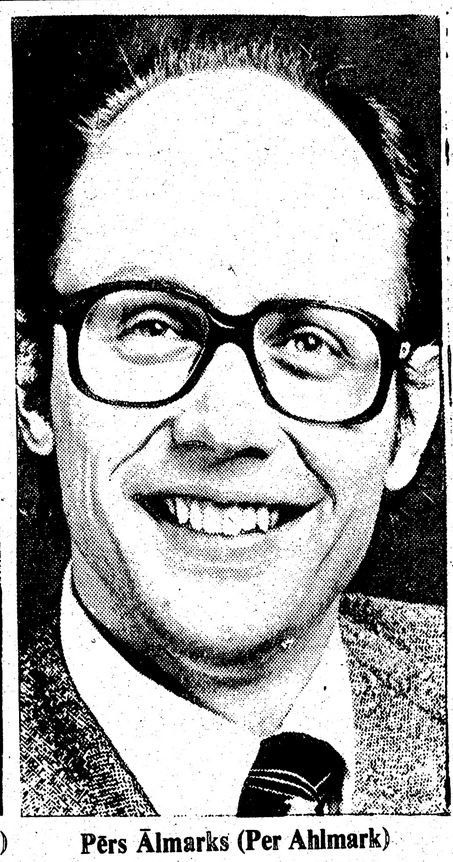

Pērs Ālmarks (Per Ahlmark) Zviedrija.

Michaels Bordo (Michael Bourdeaux) Anglija.

Kopenhāgenas tribūnālā

Baltiešu Pasaules Apvienības (BPA) rīkotais tribūnāls pret Padomju savienību notiek 25. un 26. jūlijā Kopenhāgenas viesnīcā SAS Hotel Scandinavia. Pasaules Brīvo Latviešu ierosinātais tribūnāls ir svarīgākais trimdas baltiešu kopējais politiskais pasākums. Kaut pēdējos pāris gados Baltijas valstu nelegālā okupācija kļuvusi aizvien aktuālāka kā starptautiskās konferencēs, tās starptautiskā presē, jau tagad nav grūti pareģot, ka tribūnāls interesi vēl kāpinās.

Padomju savienību Kopenhāgenā apsūdz dažādu starptautisko likumu pārkāpumos Baltijas valstīs. Šim nolūkam latviešu, igauņu un lietuviešu brīvās pasaules apvienības ir sagatavojušas kopēju PBA apsūdzības rakstu, kas jau nodots starptautiskai tiesnešu kollēģijai. PBA vārdā apsūdzību tribūnālā uztur PBA un PBLA priekšsēdis Dr. Olģerts Pavlovskis gan ar pamatojumiem, kas balstīti uz starptautiskām tiesībām, gan aculiecinieku un ekspertu liecībām. Šai sakarībā PBA lūdza 18 dažādu tautību lieciniekus un ekspertus.

Galvenie kopējās baltiešu apsūdzības punkti ir nelegālā Baltijas valstu okupācija un sovjetizācija, kas apdraud igauņu, latviešu un lietuviešu tautu turpmāko eksistenci. Apsūdzībā tālāk norādīts, ka šo nelegālo rīcību rezultātā Baltijas valstīs padomju vara lieto terrora metodes, lai nostiprinātu politisko paklausību, ieskaitot trīs notikušos deportāciju viļņus, ka padomju vara izved apzinātu un plānotu pārkrievināšanas politiku visās dzīves sfairās, ka tā pārvērtusi Baltijas telpu par milzu kara materiālu arsenālu un tur īsteno nekur neredzētu militārizācijas politiku, ieskaitot bērnu iesaistīšanu militārās apmācībās un baltiešu jauniešu sūtīšanu Padomju imperiālistiskajos karos. Lai visu to panāktu, tur notiek nepārtraukti un smagi cilvēka tiesību pārkāpumi.

Tribūnālu 25. jūlijā pl. 9 atklāja Eiropas Parlamenta viceprieksšēdis Pols Melers (Poul Moller), kas piedalījās tribūnālā par novērotāju. Par novērotājiem pieteikušies vēl citi Eiropas Parlamenta locekļi, kā arī atsevišķu Eiropas valstu parlamentu deputāti. Novērotājus pieteikušas arī citas svarīgas starptautiskas institūcijas un organizācijas, piem. starptautiskā amnestija (Amnesty International), Frankfurtes starptautiskā cilvēka tiesību biedrība (International Society for Human Rights), Eiropas konference par cilvēka tiesībām un tautu pašnoteikšanos, starptautiskā juristu apvienība, Kestona kolledža, Londonas starptautisko notikumu pētīšanas institūts (Foreign Affairs Research Institute) u.c.

Visā pasaulē plaši pazīstamā Šveices organizācija Starptautiskā kristiešu solidāritāte (Christian Solidarity International) pēc PBA lūguma ir sagatavojusi ekspertīzi par ticīgo vajāšanām Baltijas valstīs. To kopā ar sīkākiem paskaidrojumiem tribūnālā prezentēs māc. Fergs (Ferg) kā šīs organizācijas pārstāvis. Starptautiskā Bukovska komiteja no Amsterdamas savukārt tribūnāla zālē iekārto izstādi par masu deportācijām, pārkrievināšanu un cilvēka tiesību pārkāpumiem Baltijas valstīs. Bez tribūnāla Kopenhāgenā notiek arī citi svarīgi sarīkojumi: ELJA kongress, Baltiešu Miera un Brīvības kuģa brauciena atklāšana, demonstrācija un preses konferences.

Tribūnāls notiek angļu valodā.

J. K.

* * *

Par tiesnešu kollēģijas locekļiem Baltiešu tribūnālā Kopenhāgenā 25. un 26. jūlijā Baltiešu Pasaules Apvienība aicinājusi dažādu valstu ievērojamus tiesībniekus un politiķus. Visiem ir liela pieredze starptautisku jautājumu izmeklēšanā un novērtēšanā. Šis apstāklis pavērs plašas iespējas tiesnešu lēmumu izmantot baltiešu trimdas turpmākajā politiskā darbā.

Tiesnešu kollēģijas priekšsēdis būs Apvienoto Nāciju cilvēka tiesību komitejas loceklis, viena no žilbinošākām personībām Apvienoto Nāciju darbā Ženēvā, Vīnes universitātes profesors *Fēliks Ermakora* (Ermacora). Viņš ir arī Austrijas parlamenta loceklis un šīs neitrālās valsts delegācijas vadītājs AN cilvēka tiesību komisijā. Ermakora vairākkārt ievēlēts par izmeklētāju un ziņojumu sastādītāju Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāram. Viņš šai sakarībā izmeklējis ļoti sarežģītos apstākļos cilvēka tiesību stāvokli dažādās valstīs, piem. Čilē, Dienvidāfrikā un Afganistānā. Ermakora ir sevišķi populārs starp t.s. trešās pasaules delegātiem Apvienotās Nācijās. Kad viņš savā ziņojumā par Dienvidāfriku nosodīja tur valdošo aparteida politiku, viņu slavēja arī Padomju delegācija. Šogad, kad AN tam uzdeva izpētīt stāvokli Afganistānā, tad pēc ziņojuma publicēšanas Padomju savienība Ermakoru mēģināja visrupjākā veidā diskreditēt. Savā ziņojumā viņš pēc sīkiem pētījumiem bija aprakstījis padomju iebrukuma sekas Afganistānā. Neskatoties uz padomju uzbrukumiem AN cilvēka tiesību komisija viņa ziņojumu ar lielu balsu vairākumu pieņēma un tā Afganistānas izmeklētāja mandātu pagarināja uz vienu gadu.

Armakora ir arī ilgadīgs Eiropas Padomes cilvēka tiesību komisijas loceklis Štrasburgā. Viņš ir sarakstījis daudzas zinātniskas grāmatas par starptautisko tiesību jautājumiem. Profesors ir Austrijas tautas partijas (Osterreichische Volkspartei) biedrs. Padomju likumu izpratni viņš 1974. gadā izbaudīja uz savas ādas, kkad to čeka Maskavas apmeklējuma laikā īslaicīgi apcietināja.

Sērs Džēms Fosets (Sir James Fawcett) ir ilggadīgs (1977—1981) Eiropas Padomes ,,Eiropas cilēka tiesību komisijas'' priekšsēdis Štrasburgā. Šai laikā angļu profesors publicējis vairākas zinātniskas grāmatas par starptautisko tiesību jautājumiem, piem. Eiropas cilvēka tiesību konvencija, Tautu tiesības u.c. Sērs Džēms ir bijis Lielbritānijas delegācijas loceklis pie AN, vēstniecības padomnieks Vašingtonā un sniedzis lekcijas starptautiskās tiesībās Soshamptonas universitātē un Kinga koledžā Londonā.

Ilggadīgais Austrālijas parlamenta loceklis, jurists *Maikls Hodžmens* (Hodgman) specializējies starptautiskās un konstitucionālās tiesībās. Tas bijis Austrālijas Augstākās tiesas loceklis un Frēzera kabinetā ministrs. Savā karjēras laikā viņš veltījis daudz laika cilvēka tiesību pārkāpumu izmeklēšanai, piem. Dienvidamerikā, sakarā ar Indonēzijas iebrukums Austrumtimorā u.c. *Pers Ālmarks* bijis ilggadīgs Zviedrijas rikstāga loceklis un liberāļu partijas līderis (1975—1978). Pilsonisko partiju valdībā Ālmarks bija ministru prezidenta vietnieks. Kopš 1970 gada viņš ir Izraēlas un Zviedrijas draudzības līgas priekšsēža vietnieks. 1983. gadā Ālmarks nodibināja Zviedrijas komiteju pret antisemitismu. Viņš sarakstījis vairākas politiskas grāmatas un traktātus. Ālmarks ir iecienīts ievadrakstu autors lielākajam Skandināvijas dienas laikrakstam ,,Expressen''.

Insbrukas universitātes profesors un tribunāla žūrijas seniors *Teodors Feiters* (Veiter), Eiropas Kārļa prēmijas laureāts (Karlspreis) ir viens no redzamākiem zinātniekiem starptautisko un minoritāšu tiesību laukā. Viņš ir Starptautiskā Nacionālo Tiesību un Reģionālisma Institūta padomes prezidents un ieņem vadošus posteņus veselā virknē svarīgās starptautiskās organizācijās. Feiter ir publicējis neskaitāmus zinātniskus darbus par starptautiskām tiesībām.

Jurists *Žans-Mari Dajē* (Daillet) ir Francijas parlamenta nacionālās aizsardzības padomes vicepriekšsēdis. Viņa interese un īpašās rūpes veltītas arī tieši cilvēka tiesību jautājumiem. Dajē ir pazīstams publicists svarīgos Francijas laikrakstos. *Maikls Bordo* (Bordeaux) ir slavenās Kestona koledžas dibinātājs un direktors. Kestona koledžas galvenais uzdevums ir pētīt un dokumentēt reliģiskās dzīves attīstību Austrumeiropā. Bordo par šiem tēmatiem sarakstījis vairākas grāmatas. 1984. gadā viņš bija Templetona balvas laureāts.

Jūlijs Kadelis

Sērs Džeims Fosets (Sir James Fawcett) Anglija.

Teodors Feiters (Theodor Veiter) Austrija.

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 184

Skopās ziņas par mūsu skolām Brīvajā pasaulē, 1983/84. mācības gadā, liecina, ka trimdā darbojušās (ASV, Kanadā, Anglijā, Austrālijā, Zviedrijā un Brazilijā, bet trūkst ziņu par Vāciju) 54 pamatskolās ar 1440 skolēniem un 22 latviešu vidusskolas ar 574 audzēkņiem. Pie 554 skolotājiem pieskaitāmi vēl 74 skolotāju palīgi. Kaut arī nav skaitliska salīdzinājuma par iepriekšējo mācības gadu, cipari joprojām iepriecina. Tālab, kā skolotāji, tā bērnu vecāki pelna visas mūsu trimdas sabiedrības vislielāko atzinību un pateicību. — Nule tautās izgājis mūsu gaidu un skautu lielās ,,Kāvu nometnes'' Mičinēnā piemiņas albums. 113 lpp. krāsainie un melnbaltie foto attēli ieved mūs nometnes sadzīvē un rosmēs, kas pauž dzīvu latvisku garu. Pa nometnes rasainiem ceļiem, Mūžīgā Latvija iet... albumu mīļi gaidīs vecie, Latvijas laika skauti, jo kopējas saites visus mūs sien — reiz skauts, allaž skauts, piederīgs savai radu ciltij. Mūsu skauti un gaidas tuvumā un tālumā devuši solījumu palikt latvieši mūždien!''

Tautieši, kas apciemojuši radus tēvzemē, cik sāpīgi ir padomju tautu cietumā iesprostoto tautiešu čukstošie jautājumi: ,,Vai jūs, latvieši aizjūrās, vēl ticat Latvijas atbrīvošanai?'' Vai jūs ceriet un uz ko, ka svešnieku vara tēvzemē reiz beigsies?'' Ko tiem izmisušajiem lai atbild?! Kā var ļaut izplēnēt ticības zemdegai apspiestajos, kaut paša sirdsapziņa nekādu brīvības rītausmu vēl nemana? Rodas kaut kas līdzīgs tai situācijai, kas saistās ar Vācijas virspavēlnieku 1. pas. kaŗā un vēlāko prezidentu feldmaršālu Paulu Hindenburgu, kuŗa atmiņā kautkādi bija iegūlies vācu celtais, pēc Rīgas ieņemšanas 1917. g., ,,Libekas'' koka tilts pāri Daugavai (to drīz aiznesa pavasaŗa pali). Kad 1925. g., pēc ievēlēšanas valsts prezidenta amatā, ārzemju sūtņu pieņemšanā sirmais Hindenburgs mūsu sūtnim Dr. O. Voitam laipni apjautājās: ,,Vai mūsu celtais tilts pie Rīgas vēl tur ir?'', sūtnis deva piekrītošu atbildi. Kad jūlijā prezidents Berlīnē pieņēma mūsu ārlietu ministru Z. A. Meierovicu, tas viņam jautāja to pašu un atkal saņēma apstiprinājumu. Trešo reizi Hindenburgu ar tādu pašu atbildi 1932. g. iepriecināja sūtnis Dr. E. Krieviņš: ,,Tilts vēl turas''. — Vai drīkstam apbēdināt savējos, viņpus Dzelzs aizkara, ka mūsu cerību tiltam uz atjaunotu Latvijas valsti pagaidām ir tikai latviešu ticības balsti?

* * *

ASV nav likuma, kas noteic angļu valodu par ,,valsts valodu''. Nu amerikāņu patrioti atskārtuši, ka šeit nākošajos gadu desmitos varētu notikt tas pats, kas tagad jau ir Kanadā, kas sadalījusies angliski un franciski runātājos apgabalos, kur kanadieši sazinās jau ar tulkiem. Līdzīgs dominējošo valodu mistrojums ir arī Beļģijā, Indijā un Ceiloņā (Sir Lankā). Krīzes novēršanai jau 1981. g. senātors Dr. S. Hijakava ierosināja ASV satversmes papildinājumu, kas angļu valodai nodrošinātu ASV oficiālas valodas statusu. Iesaldētā ierosinājuma iedzīvināšanai Vašingtonā tagad pasākta nacionāla akcija ,,US-English''. Tā kā mūsu vidējā un jaunākā paaudze pat savā starpā runā vai vienīgi angliski, tad US-English akcija īsteni var interesēt tikai mūsu vecīšus, kas, uzticīgi latviešu mēlei, atceras to gaisotni, ko viņi pieredzēja priekš 40 gadiem, kad ieradāmies jaunajās mājvietās un savā starpā, publiskās vietās, sarunājoties latviski, nereti dzirdējām pamācības: ,,Ja jūs ieradāties šeit dzīvot, jums jaunajā dzimtenē jārunā angliski!'' US-English akcijai paredzama sīva pretestība spāniski runātājos etniskos blokos, kas jau pēdējās ASV vēlēšanās panāca, ka vairākās pavalstīs balsošanas norisēs blakus angļu valodai, jau arīdzan bija spāņu. Etnisko minoritāšu kultūras ziedam ASV valdība piešķiŗot pabalstus, kādreizējā ,,kausējamā katla'' teorija piešūta pie aktīm...

* * *

ASV Kongresā pag. gadā pieņemto deklarāciju skaitā, kam saziņdienests neveltī nekādu uzmanību izziņošanai tautai, bija rezolūcija par ,,Etnisko amerikāņu dienu'' (16. 9), ko arī mūsu prese ignorēja, kautgan labprāt piedalās visādās etniskās ambrāžās, ar saviem etniskiem izstādījumiem un ,,etniskām tortēm'' un pīrāgiem. Pēdējās ASV prezidenta vēlēšanās, propagandas vārdam ,,etnisks'' piešķīra pat zināmu, pozitīvu kvalifikāciju: Mondēls, lūk, esot etnisks norvēģis, Ferraro - etniska italiete, tika pieminēts, ka Rēgens, pēc etniskas cilmes, esot īrs, bet viņa laulene Nansija pat ,,etniska dižciltīgā'' — pēc ģeneralogu ziņām tā esot britu princeses Diānas desmitās pakāpes (17. un 18. g. s.) māsīca! Laiks nu būtu arī mums papētīt savas etniskās cilmes un dižciltību, sameklējot saknes senlatvju ķēniņu un karaļu (Viestura, Nameja, Lamekīna, Visvalža, Tālivalža, Rūsiņa, Varidota, u. c.) radu rakstos. Eriks Kristiansens savā nesenajā grāmatā par Ziemeļu Krusta kaŗiem piemin, ka laikā 1329—1408. g. Teutoņu ordenī Baltijā bijuši vairāki simti angļu, no kuŗiem viens vēlāk kļuvis (1399. g.) par angļu karali Indriķi IV. Zinot tā laika ,,tikumus'', tas tad neizslēdz, ka arī kāda mūsu Saulcerīte vai Laimdota varētu būt britu karalienes 20-tās pakāpes māsīca. Kālab gan esam tik kautrīgi savas etniskās pagātnes pacilāšanā? Tik kautrīgi, ka ignorējam pat sava Latvijas nacionālā karoga 700 gadu pastāvēšanas starptautisku atzīmēšanu (1980. g.), kautgan tas ir otrais visvecākais etniskais nacionālais karogs visā pasaulē! Etniska nolaidība etniski padižoties...

* * *

Kad Latvijas konservātorijas vijoļklases profesors Rūdolfs Miķelsons šogad aprīlī no ASV apciemoja Angliju, tur mūzikas melomāņi posās uz BBC-Velsas simfoniskā orķestŗa koncertu Sv. Davīda hallē, ar virsdiriģentu latvieti Marisu Jansonu pie pults. Tā kā Marisa tēvs Arvids bija prof. Miķelsona audzēknis mūsu konservātorijā, dabīgi, ka M. vēlējās pavērot sava populārā audzēkņa talantīgā dēla dotības un paspiest tam roku. Vecie liepājnieki Arvīdu Jansonu atceras kā Liepājas operas teātŗa vijolnieku un diriģentu; 10 gadus viņš vadīja starptautisko diriģentu semināru Fr. Lista akadēmijā Veimārā, bija Tokijas simfoniskā orķestŗa goda diriģents līdz 1971. g., nomira Anglijā, tur diriģējot vieskoncertu. Kad pēc BBC koncerta Māris sastapa sava nelaika tēva skolotāju, tas pēdējam sagādāja mazu pārsteigumu — tā krievu tautības sieva runāja teicami latviski. Kad profesors viņu par to pacildināja, tā lepni atteica: ,,Jums tad nu gan vajadzētu dzirdēt mūsu meitas pilnasinīgo latvju valodu!'' Ja ,,par visu zemi māksla valda'', tad vēl varenākas ir tās dziņas, kas liek mūsu mūziķu jauktām laulībām, trauksmainajā starptautiskās sadzīves kņadā, ģimenēm iedzīvināt mūsu tēvu valodu. Un tāds piemērs ir šīs pieminēšanas vērts!

* * *

Vājajam, nabagam, kas staigā ar cepurīti rokā, draugu nav, tam ir tikai līdzjūtības teicēji. Mūsu stratēģijā iederētos savās mītņu zemēs, ar uzmanības parādīšanu, pietuvināties izcilām personībām, kas ir mūsu domu biedri. Piemēram, starp nesen apbalvotajiem ar ASV Prezidenta Brīvības medaļu, ko prezidents piešķiŗ kā nācijas augstāko atzinību civīlistiem, bija mums labvēlīgā bij. ASV sūtne AN prof. Džīna Kirkpatrika un atv. ģenerālis O. Vedemeiers, sīvs un sīksts antikomūnists. Draugu iegūšanas un paturēšanas taktikā ai, kā būtu iederējies abus viņus apsveikt no latviešu trimdas kopības, šajā valstiskā notikumā! Lai atzinība Daugavas vanagiem, kas nosūtīja Vācijas kancleram Kolam pateicības telegrammu par latviešu pacildināšanu kādā svarīgā intervijā. Patriks Buchanans, kas 10 gadus ASV presē aizstāvēja ,,stingrās stājas'' politiku, asi vēršoties pret liberāļiem, tagad Baltajā namā ir prezidenta informācijas un runu rakstītāju pārzinis. Kad Buchanans atklāti nostājās pret OSI par čekas piegādāto materiālu izlietošanu kaŗa noziedznieku prāvās, arī viņam pienācās paldies, par pareizo apstākļu izpratni, par ko mūsu Patiesības fonds jau tik ilgi cīnās. Katram mazas uzmanības apliecinājumam un labestīgam ,,klusās diplomātijas'' žestam tomēr ir liela nozīme. Par tiem būtu jāpadomā arī mūsu latviešu pagastu runas vīriem, ievērojamāko amerikāņu atcerēšanai svētkos un tml., savās pavalstīs. Ja Baltiju vairs nesauc par Balkāniem, Latviju par Lietuvu, tad tas šādu un līdzīgu necilo sakaru uzturētāju nopelns. Uzmanības un laipnības apliecinājumi pie tam maksā tikai pastmarku...

Sv. Katrīnu latviešu skolas audzēkņi ar pārzini Dzintru Eglīti (pēdējā rindā pirmā no kr.)

Valodiņas pirmā pārzine rakstniece Tonija Krūka ar savu jaunāko grāmatu Rīgas Ieviņa apbalvoja Valodiņas šī gada absolventes Zintu Gulēnu un Daci Miezīti.

Foto Alnis Bāliņš.

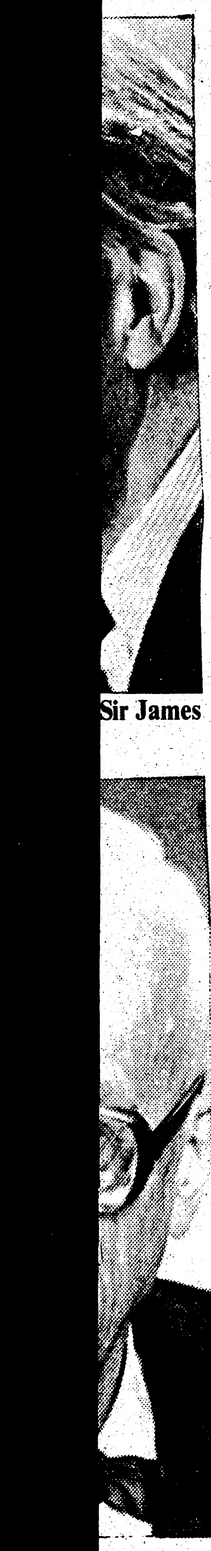

Sir James

odor Veiter)

vairākas
viņš bija
laureāts.
js Kadelis

rus
to
os
nodaļas
Centrā,
ē.

TORONTO ZIŅAS

● Šogad paiet 25 gadi kopš Toronto latviešu katoļu vienība iegādājās savu lauku īpašumu Mežciemu, tā veidojot pavisam piecus latviešu sabiedriskos īpašumus Toronto apkaimē. 7. septembrī Mežciemā paredzētas plašas jubilejas svinības, lai atzīmētu vesela ceturtdaļgadsimta lielos veikumus. Īpašums atrodas Bresbridžas tuvumā un pašlaik aizņem pāri par 140 akru lielu platību, vēlākos gados piepērkot vēl dažus desmitus akrus klāt. No kokiem un krūmiem apaugušās platības šajos gados izveidota jauka atpūtas vieta, kur tagad uzbūvētas jau 33 vasaras mājas un vēl iemērīti kādi 20 apbūves gabali. Izveidota arī glīta pludmale un sabiedriskā ēka sarīkojumiem. Jau sākumā gados uzcelts Krusts, pie kuŗa notiek dievkalpojumi un ko iesvētījis tagad aizsaulē aizgājušais bīskaps Jāzeps Rancāns.

● Svētrīta dievkalpojumā Toronto Austrumu draudzes lauku īpašumā Tālavā 21. jūlijā brīvdabas baznīcā pulcējās ap pussimts tālaviešu, kam tur ir vasaras mājas un viņu viesi. Dievkalpojumu vadīja draudzes mācītājs A. Celms, spredikī runājot par paklausību un pakļautību, izgaismojot šos jēdzienus Svēto rakstu izpratnē. Mācītājs lūgšanā pieminēja arī 19. jūlijā Rietumvācijā mirušo mācītāju Pauli Urdzi, kas aizsaukts no dzīves samērā vēl jauns, piedzīvodams tikai 65 gadu vecumu, dzimis 1920. gada 21. novembrī. Tālavas dāmas pēc dievkalpojuma ar priekšnieci Dzidru Tori draudzes mājā bija klājušas kafijas galdu, kur piedalījās arī konsuls Dr. E. Upenieks, tāpat dievkalpojumā, kas arī pats ir tālavietis, jo viņam tur ir vasaras māja. Galda lūgšanu teica mācītājs A. Celms. Viņš arī pastāstīja, ka okupētajā Latvijā no Baznīcas korāļa Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils izmesti divi pēdējie panti: „Lai būtu velnu gan cik daudz..." un „Tam Dieva vārdam nebūs rimt, Lai trako, kam tīk trakot"... Korālis tulkots arī krievu, vācu un angļu valodā, pēdējā visai nemākulīgi, acīmredzot, pārfrazējot no vārdnīcas. Mums trimdā būtu konsekventi dziedami arī abi pēdējie panti. — Latvijā iznācis arī „Latvijas ev.lut. Baznīcas kalendārs" 1985. gadam, turienes apstākļos neparasti uzkrītoši glītā izdevumā, kas iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecībā. Rīgā, Gorkija ielā 6, bet nav uzdots metiens, tāpat nav atzīmēta atsevišķā eksemplāra cena, ko parasti dara turienes izdevumiem. — Izsludinātais dievkalpojums Tālavā 28. jūlijā nenotiks, bet gan Barnaba baznīcā pl. 13 ar draudzes pēcpusdienu, sakarā ar mācītāja Artura Brieža 75 dzīves gadu jubileju. 11. augustā, pl. 12 Tālavā būs Brīvības cīņu atceres dievkalpojums ar Toronto latviešu pensionāru apvienības piedalīšanos, bet 25. augustā pl. 11 kapu svētki Allistonas kapsētā. 29. septembrī, pl. 11 Pļaujas svētki Tālavā.

● Burlingtonā, Ont. 1967. gadā mira univeŗsitātes profesors valodnieks Dr. Pēteris Ķiķauka, dzimis 1886. gada 28. novembrī. Apglabāts Vudlandes kapsētā, kur viņam uzcelts piemineklis. Sakarā ar profesora simtgadi Makmastera universitāte Hamiltonā tagad nodibinājusi prof. P. Ķiķaukas piemiņas fondu: „Ķiķauka Classical Lecture". Profesora bijušie studenti, kollēgas un labvēļi aicināti ziedot šim fondam. Līdz šī gada 15. novembrim savācami vismaz 5000 dol. Čeki rakstāmi uz fonda vārda un iezūtāmi Mz-Master universitātē Hamiltonā, Ont. L8S 4M2, c/o Mr. R. Putns, Director of Development. Prof. P. Ķiķauka strādāja šinī universitātē līdz pensijas izkalpošanai. Profesors dēls Tālivaldis Ķiķauka ziedojis tēva piemiņas fondam 30 savas gleznas no savas jaunās serijas „Antīkā pasaule'". Interesenti par šo seriju var sazināties, rakstot: RR 4. Markdale, Ont. N0C 1H0. Tā ir kāda bijušā latviešu lauksaimnieka farma, kuŗu īpašumā ieguvusi organizācija LATS.

● Pēc 10. Rietumu krasta dziesmu svētkiem šovasar Vankuverā, nākošvasar tai pašā laikā, no 1. līdz 6. jūlijam, Toronto risināsies 8. Latviešu dziesmu svētki Kanadā. Svētku mude: Skan dziesmā tautas dvēsele! Informācijas nodaļa darbojas Latviešu centrā, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, kur pieprasāma attiecīgā informācija un biļešu pasūtināšanas lapa. Svētku informācijas lapiņa,kas bija saņemama jau Vankuverā, dziesmu svētku laikā, sola daudzus svētku sarīkojumus, koncertus, tautas deju lieluzvedumu, trīs teātŗa izrādes, četras izstādes, divus rakstnieku cēlienus un trīs dziesmu svētku balles. Sakarā ar dziesmu svētkiem latvieši gadskārtējā internacionālajā Karavānā Toronto nākošgad nepiedalīsies. Tikko būs aizvadīti dziesmu svētki Toronto, tautieši, kuŗus būs pārņēmis dziesmu gars, varēs posties uz Anglijas latviešu 11. Dziesmu dienām, kas notiks nākošvasar no 31. jūlija līdz 3. augustam, Lesterā. Tur paredzētas arī DV Teātŗa Kanadā divas izrādes.

● Toronto latviešu pensionāru apvienības darbinieki katru vasaru izbrauc ua kādu latviešu draudzes, vai Mednieku un makšķernieku kluba lauku īpašumu. Tā pagājušo vasaru pensionāri ciemojās Sv. Jāņa draudzes Saulainē, bet šogad, 18. jūlijā, Sv. Andreja draudzes Sidrabenē. Šajā izbraukumā divos īrētos autobusos piedalījās ap 100 dalībnieku. Pēc dienas pavadīšanas izkoptajā nometnē apskatīja brīvdabas baznīcu, sporta laukumu un citas nozīmīgākās vietas. Pēc tam pusdienoja nometnes lielajā ēkā. Izbraukuma labu izdošanos veicināja jaukie laika apstākļi.

● Sv. Andreja draudzes dāmu komiteja piešķīrusi septiņiem jauniešiem, katram 100 dol. pabalstam vasaras vidusskolas apmeklēšanai un tādam pašam mērķim 300 dol. daudzbērnu ģimeņu jauniešiem — kopā 1000 dolaru. Komiteja arī piešķīrusi uz skolas izlaidumu divas samaksātas nedēļas Valodiņas vasaras nometnei.

● Māc. A. Briedis Bramptonā kristījis Nokoslavu Džeimsu Stagdillu, Džeimsa un Indras, dzimušas Bachas dēlu.

● Māc. A. Celms salaulājis gleznotāju Ilzi Prikuli un Aivaru Ogu no Bostonas. Līgava ir mākslinieku vienības Latvis biedre, studenšu korporācijas Imeria locekle un strādā par skolotāju. Jaunā pāŗa dzīves vieta būs Bostona.

● Māc. A. Celms Sv. Andreja baznīcā salaulājis Ritu Jasmīni Bērzi un Marku Antani Dunn.

● Māc. I. Gaide Sv. Jāņa baznīcā salaulājis torontieti Andu Lisu Preisu un Michaelu William Lingenfelteru no ASV. Jaunā pāŗa dzīves vieta būs ASV.

● Sakarā ar Kanadas 118. dzimšanas dienu (1. jūlijā) 27. jūnijā Toronto pilsētas valdes namā pasniedza atzinības rakstus Kanadas pilsoņiem, kas ziedojuši daudz sava brīvā laika un daudzos gadījumos arī savus materiālos līdzekļus, lai palīdzētu līdzcilvēkiem sabiedrībā.

Starp apbalvotiem bija arī trīs latvieši: Klāra Gāle, Amalija Toma un Kārlis Tannis, kas ilgus gadus ļoti aktīvi darbojušies Latviešu pensionāru apvienībā Toronto un tuvākā sabiedrībā.

Diplomus pasniedza ļoti svinīgā ceremonijā, klāt esot daudziem sabiedrības augstākiem darbiniekiem un visu līmeņu valdības pārstāvjiem.

No 267 kandidātiem apbalvošanai izvēlēti tikai 118; skaitlis ņemts sakarā ar Kanadas 118 gadiem.

Pēc svinīgās ceremonijas visus apbalvotos, kopā ar viesiem apm. 180 pers., pacienāja ar kafiju un kūkām.

● Restorānu Palmerston ar dažādas izvēles ēdieniem un dzērieniem 17. jūnijā atvēris Ēriks Savičs. Restorāns atrodas starp Bathurst un Palmerston ielām, iepretī Latviešu namam (488 College St.). Tas atvērts 6 dienas nedēļā no plkst. 12—1 naktī.

Par mūsu tautieša saimniecisko pasākumu rakstīja arī laikraksti Globe & Mail un Sun.

● Londonas latviešu pensionāru apvienības 16 ekskursanti 13. jūlija pēcpusdienas stundās vēroja Kristus Dārza būvvietā veiktos būvdarbus. Paskaidrojumus deva valdes darbinieks L. Kinstlers, Dr. J. Lūsis un administrātore Margareta Upeniece-Logana. Būvdarbus cer nobeigt oktobrī.

● Latviešu Centrs aizvadītos 6 gados nepārtraukti audzis. Notikušas lielas pārbūves. Pārveidota ir arī Centra apkārtne. Šinī pavasarī radās sengaidītā bērzu birztaliņa ar trim atsevišķiem un astoņiem puduŗa bērziem. Iebraucamais ceļš ir apvilcis jaunu segu un līdz ar to uzlabo Centra izskatu.

Biedru skaits no pāris simtiem sākumā pa sešiem gadiem ir pieaudzis uz 1083. Centra saimniecība ir bijusi sekmīga, jo piecos gados tas spējis sevi samaksāt. Centram ir arī daudzi labvēļi, kuŗi palīdzējuši kā naudā, tā graudā.

Sākumā Centram nebija neviena algota darbinieka. Tagad par pilnu algu strādā saimniece, divi Centra aprūpētāji un biroja darbiniece. Ir arī daļēji laika algotņi. Arī brīvprātīgo darbinieku trūkums nav bijis. Sešos gados Centrā ir notikuši daudzi dažāda rakstura kultūrāli sarīkojumi.

Svētdienu azaidi kļuvuši jau par Centra tradiciju.

Šogad pirmajā jūnijā Centrs atzīmēja savu sešu gadu pastāvēšanu ar labdarības vakariņām un deju. Piedalījās 300 viesi, kuŗi, maksājot $50.00 katrs, deva Centram labu atlikumu. Centrs saņēma arī dzimšanas dienas dāvanas. Vakaru ievadīja valdes priekšsēža Harija Jansona uzruna, kam sekoja LNAK priekšsēža Tālivalža Kronberga apsveikums.

Pēc vakariņām viesus uzjautrināja Čikagas piecīši. Šoreiz gan iznāca sešīši, jo grupā piedalījās arī torontiete Linda Kronberga.

● Toronto latviešu sabiedrību, un sevišķi technisko darbinieku saimi, pārsteidza bēdu vēsts, ka no pēkšņas sirds triekas sekām 25. jūnijā mūžībā aizgājis kult. inž. Arvīds Arājs. Nelaika šūpulis kārts 1912. g. 15. augustā, Madonas apriņķa, Lazdonas pagastā. Beidzis Madonas ģimnaziju un Latvijas universitāti ar inženiera grādu. Otrā pasaules kaŗā viņš cīnījās Latviešu leģiona rindās. Pēc kaŗam Vācijā izceļoja uz Angliju, bet vēlāk uz Kanadu, kur strādāja savā specialitātē. Aizgājējs daudz pūļu veltīja Latviešu inženieŗu apvienības pasākumus, Latviešu b-bai un citos sabiedriskos pasākumos.

Nelaikim veltīto aizlūgumu 27. jūnija vakarā Rosar bēru namā vadīja māc. Ā. Čops. Sēru mūziku spēlēja Edite Timermane. Nākamā dienā Mount Pleasant krematorijā aizgājēju pēdējā gaitā izvadīja māc. J. Cālītis. Pie šķirsta, kurš bija klāts ar Latvijas karogu, goda sardzē stāvēja DV biedri. Pēdējās ardievas aizgājējam veltīja dzelzs krusta savien. pr-ks vlt. O. Perro, Latviešu inženieru apvien. v-pr-dis inž. J. Auns, TLB v-pr-dis J. Briedis, DV nod. pārst. V. Vičs.

● DV nod. makšķernieku sekcijas rīkotās makšķerēšanas sacīkstes 7. jūlijā Simco ezerā pie Keefer Marine, noritēja vējainā laikā. Kārļa Draules ceļojošo piemiņas kausu, šoreiz ieguva H. Briksnis. Nodaļas ceļojošo kausu izpelnījās J. Košķins.

Vispārējā klasē balvas izpelnījās P. Grāmatiņš un sacīkšu vad. V. Ivāns.

● Mednieku un makšķernieku kluba makšķerēšanas sacīkstes 6. un 7. jūlijā, Cameron ezerā, notika nelabvēlīgos laika apstākļos. Vērtējot pēc punktu sistēmas, labākais makšķernieks bija J. Birznieks. 2. v. A. Mackars un 3. v. A. Plūdums.

● Mednieku un makšķernieku kluba gadskārtējās Skeet māla baložu šaušanas Bērzainē. "A" klasē (iesp. 100) uzvarēja V. Krauklis (909). 2. v. A. Mackars (90) un 3. v. G. Paeglis (83) "B" klasē V. Jaunkalns (66), Z. Sproģis (62) un I. Vītols (57).

Kluba rīkotās eksternās šaušanas sacīkstes notiks 10. augustā plkst. 10 Bērzainē. Pēc sacīkstēm saviesīgs vakars ar uzvarētāju apbalvošanu.

Laimonis

labo

automašīnas

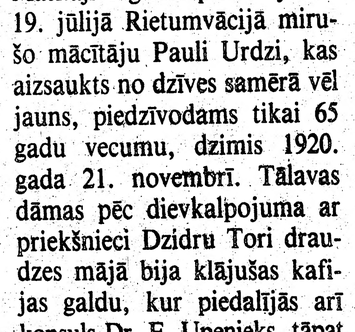

labāk
lētāk
ātrāk

jau 30 gadus

Tālr. 466—0540

603 Gerrard St. E.

SARMĪTE BULTE, BA, LLB

ADVOKĀTE—NOTĀRE

Thompson Building — pretīm City Hall —
65 Queen St. W., suite 1105
Toronto, Ont. M5H 2M5. Tel. (416) 860-0082

Steidzīgi

vajadzīga lauku saimniecība

50—100 akru ganību zeme, ar kūti un dzīvojamo māju Oranžvilles vai Šelburnas apkārtnē. Lūdz zvanīt

Sofijai Apinītei,
A. Stikuts Real Estate,
(416) 752-1770, vai
(416) 439-5061.

GUNARS CONSTRUCTION

izdara visāda veida **pārbūvju un piebūvju darbus,** ieskaitot **plumbing un elektrību.**

Lūdz zvanīt **889-5076**

Valentīns Pāvuls

Neptūna kalps

(96. turpinājums)

Biju nobijies un dusmīgs uz Galočku, kas mierīgi un saldi smaidīja, it kā viņas pavadonis, viņas rociņu turot, klausītos lakstīgalās. Arī šoferis izturējās tā, ka pasaulē nemaz neeksistētu ne viņa pasažieri, ne dusmīgais milicis. Gaļīna parakņājās somiņā un tāpat smaidīdama milicim pasniedza mazu, sārtu kartīti. Nekad savā mūžā nebiju redzējis tik strauju pārvērtību kāda cilvēka sejā un kustībās. Kā trauslu stiklu viņš pasniedza Gaļīnai kartīti atpakaļ, sasita papēžus, pielika roku pie cepures un nākošajā mirklī pasniedza man minoxu, vēlreiz atvainojās, nosaukdams mani par biedri (nevis pilsoni). Lai saprotot, cik tagad esot jābūt uzmanīgiem pret visādiem spiegiem un nodevējiem.

,,Es ceru, biedri, ka jūs to filmu iznīcināsit, lai nenokļūtu nepareizās rokās, un manu kļūdu piedosit.''

,,Jūs izpildījāt tikai savu pienākumu,'' cēli noteicu, līzdams mašīnā, kuŗas durvis pakalpīgais milicis man plaši atvēra.

,,Labu laimi, biedri!'' Milicis aizcirta durvis un vēlreiz militāri nosveicināja.

Pēc ilgas klusēšanas ievaicājos aizdomu pilnā balsī- ,,Kas tā bija par kartīti?''

,,Mana studentu kartīte,'' nāca nevainīga atbilde.

,,Studentu kartīte, kas pilnīgi pārvērš drošības sargu?''

,,Es jau teicu, ka mans tēvs...''

,,Zinu, zinu — slavens inženieris Sibirijā...'' Pēkšņi apklusu. Tēvs... Tēvs?... Ne vīrs?... Vai abi? — atkal klusējām.

Pēkšņi viņa saņēma manu galvu rokās un noskūpstīja.

,,Muļķis, muļķis... muļķis... mēs drīz šķirsimies... Apsoli man nekad, nekad vairs ne ar vienu nerunāt tā, kā tu ar mani runāji. Uzmanies! Dieva dēļ uzmanies... Un aizmirsti mani un nekad nepiemini, un ja kāds prasa, tu mani nepazīsti... Dod man to kartīti.'' Viņa pārvilka biezus krustus savam telefona numuram un vārdam.

,,Brauc laimīgs! Aizmirsti un kādreiz arī — atceries mani...''

Mēs jau bijām pie viesnīcas. Šoferis atvēra durvis, lai mani izlaistu. Tad viņa aizbrauca. Neatskatījusies.

Pēc dažām stundām arī es biju stacijā tālajam ceļam uz Kaukāzu.

Dagestana

Padomju savienības vilcienā vīriešus no sievietēm nešķiroja. Mani ievietoja divvietīgā kupejā, kur jau vietu bija ieņēmusi jauna sieviete. Līdz Kaukazam ceļš bija tāls — vismaz divas diennaktis.

Uz perona cilvēki atvadījās ar apkampieniem un skūpstiem. Vilciens bija tik gaŗš, ka otru galu nemaz neredzēja. Sēdēju starptautiskajā vagonā. Aiz tā nāca mīkstie, tālāk mīksti cietie un pēdējie cietie vagoni, kuŗu bija visvairāk.

Mums bija sava tualetes istaba, grāmatu plaukts un apkalpotājs, kas pasniedza tēju, ja ,,kungi'' vēlējās, un sargāja mūs no zemās tautas. Redzēju, kā viņš kādam armijas cilvēkam iespēra sejā, kas caur mūsu vagonu gribēja nokļūt tālāk astē. Vilcienam sakustoties, pie mūsu loga vēl vīcinājās žīds, kas, liekas, bija tuvs manai kupejas biedrenei.

Es saviem biedriem neprasīju, kā tie bija savu laiku pavadījuši, un arī viņi man neko nejautāja. Stāvējām visi trīs kopā pie loga un vērojām gaŗāmslīdošās ainavas. Sarunājāmies latviski, kas laikam ieinteresēja manu kaimiņieni. Viņa sāka mūs izprašņāt, no kurienes un kas mēs esot. Arī viņa esot stachanoviete — apģērbu nozarē. Ar lepnumu viņa rādīja savu šallīti, ko noadījusi no izārdītām dāmu zeķēm. Arī viņas kostīms esot pašas gatavots. Cik sapratu — no lupatām.

Viņa noteikti gribēja dzirdēt mūsu iespaidus par Maskavu. Kad mēs uzmanīgi sākām slavēt redzēto, man radās sajūta, ka viņai tas nepatika.

Vai mēs nevēlētos iziet cauri vilcienam? Tas esot vislabākais šīsdienas Maskavas šķērsgriezums. Paklausījām un gājām, bet ne pārāk tālu. Mīkstajos un pusmīkstajos vagonos cilvēki bija ierīkojušies puslīdz ērti, bet cietajos mēs tālu netikām, jo pārāk daudz kāju četros stāvos bija izstieptas pāri ejai, un arī pati eja bija aizņemta braucēju paunām un pašiem braucējiem, kas uz tām sēdēja.

Patiesi, kur vēl labāk nekā vilcienā varēja redzēt to lielo šķiru starpību, kas valdīja Padomju savienībā! Agrāk bija viens slānis augšā, tagad otrs. Kāda starpība?

Palikuši divatā savā kupejā, kļuvām atklātāki. Viņas atklātība pat mani mulsināja. Pats gribēju izturēt stilu un runāt tā, lai vismaz droši tiktu mājās. Bet viss iznāca citādi. Uzbrukums sākās negaidīti.

,,Ak tad jūs arī tagad piederat plašajai dzimtenei? Cik jau ir aizvesto un nogalināto?''

Kaut ko noņurdēju.

,,Nebaidaities, es jūs nenodošu. Kaut kā mums taču laiks jānosit.''

Mēģināju mainīt tematu.

,,Jums pirkstā skaists briljants...''

,,Jā, tas man no mana līgavaiņa. Jūs viņu redzējāt uz perona.''

,,Tas žīds?'' man paspruka.

,,Zobu tresta direktors'' — viņa paskaidroja.

,,Bet tas briljants...kā partijas biedrenei?''

,,Partija!'' Viņa nosmējās. ,,Kam man vajag partijas? Lai tā paliek karjēristiem un muļķiem.''

,,Kā jūs tā varat...Ja nu es par jums ziņoju?''

,,Jūs? Par mani?'' — Viņa atkal sirsnīgi smējās. ,,Mans vīrs bija augstākā tiesa un taisnība tajā republikā, uz kurieni es tagad braucu. Un Maskavā man ir draugi — kā pats redzējāt.''

,,Es kaut ko nesaprotu...''

,,Jūs nesaprotat. Tas ir pareizi... Kaukazā ir upe. Strauja upe — Tereka. Es tur uzaugu. Viņu aizdambēja ar līķiem. Trīs gadus pēc tam mēs vēl nevarējām tajā peldēties. Cilvēkam var atņemt daudz, pat dzīvību. Atmiņu nē. Ko jūs sagaidāt no manis? Lai es slavēju savu brāļu slepkavas? Bet dzīvot es gribu, un es dzīvoju kā protu un varu.''

Iestājās klusums. Likās, viss bija pateikts.

Pagriezos pret logu un skatījos, kā vilciens drāzās gaŗām pelēku māju puduŗiem un plašiem arumiem, kur vietām bija atstāti traktori klajā laukā, nekrāsoti un aprūsējuši. Žēl bija traktoru, žēl bija manas līdzbraucējas.

Kas valdīja pār šo plašo, bagāto zemi? Naids? Vienaldzība? Bailes? Kāpēc mājas bija nekrāsotas, traktori rūsēja klajā laukā? Cara bildes aizstāja Ļeņini un Staļini, kliedzoši, uzbāzīgi, uz visiem stūriem, visās stacijās. Vai tās bija izdzēstas? Uz laiku vai — pavisam? Cilvēku var iznīcināt, atmiņu ne... Bet atmiņa nomirst ar cilvēku.

Kaut kas ļoti traucēja, nepatika. Pār plašo Krieviju no seniem laikiem ir valdījuši svešinieki. Tagad zizli (vai pātagu?) tur rokā kaukazietis. Kas būs nākošais? Tagad valdot proletāriāta diktatūra. Sociālisms ceļā uz komūnismu. Ceļā uz vienlīdzību, brīvību un brālību. Saukļi visos stūŗos: visu zemju proletārieši, savienojieties! Ar ko? Pret ko? Ar manu svaini? Ar šo sievieti, kas man sēž pretim, ar tiem labi nobaŗotiem dižvīriem Metro viesnīcā?

Konduktors piedāvāja tēju. Līdzbraucēja pārvērtās laipnā namamātē. Ēdām kopīgi. Pamācīja, lai lielu dzeŗamnaudu nedodot.

(Turpinājums sekos)

Ilze Liepiņa

Kaŗa saucēja.

Ai, zelta zīle, ai, kaŗa saucēja,
Kam sēdi, kam dziedi ievājā?
Jauns vēl bāleliņš, jauns kumeliņš,
Nekalts vēl kaŗa zobentiņš.

Zied balti ziedi, dzied līgaviņa,
Zvaigžņotu segu audējiņa:
Zib pirkstā sudraba gredzentiņš,
Viz saulē zīlēm vīts vainadziņš.

Aizbēga zīle, nobira ievziedi,
Tēvzemi pāršalca naidnieka biedi.
Raud māte gauži, raud līgaviņa,
Raud mazā māsiņa dēļ bāleliņa.

Brīvību dārgo izpirka bāleliņš,
No kaŗa lauka pārnesa kumeliņš.
Lec zelta saule, aust jauna diena,
Zied balti ziedi, dzied līgaviņa.

* * *

Ilze Liepiņa

Vēlēšanās

Ai, kaut reizi vēl spētu
dzimtenes strautā izskalot acis,
acis, kas asaru sausas,
acis, kas svešuma putekļu grauztas.

Ūdensmalks iedotu spēku
ticēt dienai, kad brīvību zvanīs,
zvanīs no baznīcu toŗņiem,
zvanīs, ziņu dos māsām un brāļiem.

Atpakaļ ceļš uz tēvtēvu sētu
pāri par jūru un ūdeņu gālēm
vedīs no svešzemju tālēm
sasauksies tauta, dzims atkal valsts.

* * *

Arvids Kriškāns

Nesakiet man

(In perpetuum)

Nesakiet man — Latvija mirusi, —
Latvija dzīvo!

Kaut ziedi dižākie rozei rauti,
Tai jauni pumpuri plaukst.
Kaut lauskās sasists ir svētais altāris,
Tā uguns liesma plīvo,
Kaut Kalpaks ir miris,
Viņa vijoles akords
Vibrē kā tur, tā šeit.

Nesakiet man — Latvija mirusi, —
Latvija dzīvo!

* * *

Nikolajs Kalniņš

Krituša varoņa saruna ar Pēteri debesīs

Cīnījos par tēvu zemi —
Bēglis tapu. Ubagkuli
Piešķīra man ,,Lielie trīs''. —

Ko pie sirds tos pārāk ņemi!
Tagad labāk mierīgs guli:
Kaŗa nav vairs debesīs! —

Bet man grūti pat te klusēt:
Netaisnība ir tik liela,
Ka līdz debesīm tā kāpj!

Dieva pagalmos nāk dusēt,
Ne te soda vairs, ne liela —
Brīnos, kā tev sirds vēl sāp! —

Tik pret pārspēku es kritu,
Miesu apbēra ar smilti,
Bet gars pacēlies man brīvs.

Ko lai saku tad vēl citu:
Pasargās Dievs varoņcilti!
Mirdams palicis tu dzīvs!

Elmārs Krūka jubilārs

● Kanadas DV zemes valdes bij. ilgadējais pr-dis un Centrālās valdes loc. Elmārs Krūka 18. maijā atskatījās uz 70 mūža gadiem. Viņa dzimtas vieta ir Latvijā pazīstamais kurorts Baldone. Beidzis Latvijas kara skolu un kā virsnieks piedalījies latviešu Leģiona cīņās. Ar savu veiksmi turēt cīņu vīrus kopā, kaut visgrūtākos brīžos kā komandieris ieguvis cīnītāju atzinību. Viņš bija arī liels sporta draugs un to vadīja Zedelghemas gūstekņu nometnē. Tur viņš ir arī DV dibinātāju ierindā.

Vācijā dien angļu sardžu vienībās. Ieceļojot Kanadā ir atkal DV dibinātāju ierindā. Par jubilāra ieņemtiem amatiem un veiksmēm DV organizācijā ir jau daudz rakstīts. Bijis Toronto nod,. pr-dis, ilgus gadus Kanadas DV zemes valdes pr-dis un CV loc. DV svētku jubileju rīc. komit. pr-dis, Kanadas dziesmu svētku rīc. komit. pr-dis. u.c. kulturālo pasākumu veicējs. Elmars Krūka pats uzskata kā galvenos panākumus organizācijas darbā, DV vīru koŗa noorganizēšanu, jo koŗa iniciatīvā izdeva skaņu plates, kas ieguva atzinību visas brīvās pasaules latviešu kolonijās, un materiāli daudz līdzēja organizācijas pasākumiem, tāpat jaunu biedru iesaistīšana DV rindās, it īpaši jauniešu. Savas darbības laikā bijis ciešā kontaktā ar jaunatnes organizācijām, kā rezultātā pie DV Toronto nod. noorganizējās arī tautas deju kopa ,,Daugaviņa''. Viņš nevar piemirst, ka reiz DV namā, kādās DV svinībās ieradušies ap 50 jaunieši tagadējā LNAK valdes vicepriekšsēža Dr.G.Siliņa vadībā un teikuši: ,,Mēs atnācām pie mūsu draugiem vanagiem.''

Viņš uzskata arī par lielu veikumu, ka DV vīru koris savās turnejās varējis apceļot Eiropu un Austrāliju. Kā zināms, jubilārs šīs ieceres īstenošanā pielika daudz pūļu, ko apliecināja arī koristi viņa jubilejas atzīmēšanas vakarā. Pārdzīvotās smagās operācijas liedza viņam turpināt uzņemties kādu atbildīgāku pienākumu, kādēļ arī atteicies no koŗa pr-ka pienākumiem. Pēdējos 2 gadus strādājis pie slīdīšu skates. ,,5. Cēsu kājnieku pulks'', kuŗa ierindā viņš bija Latvijas brīvības laikā pēc kaŗa skolas beigšanas. Skates pirmizrādi paredz š.g. 5. oktobrī, Toronto. Tā galvenos vilcienos apcerot E. Krūkas devumu trimdas latviešu sabiedrībai, varam tikai vēlēties, lai būtu vēl vairāk tik vispusīgu un veiksmīgu darbinieku. Tam pievienojams vēl devums cīņā par Latvijas brīvību Leģiona kaujas laukos. Līdz pensionēšanai bija nodarbināts General Electric sabiedrībā.

Vēlējums jubilāram — labu veselību un vēl daudz darbu!

O.K.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 27. SEZONAS KONCERTI

18. oktobrī, piektdien, vijolnieki Ruta Krumoviča un Alvaro Gomez no Čīles.

22. novembrī, piektdien, Aija Jirgensone, soprāns, no Klīvlandes, ASV. Pie klavierēm — Vilnis Cieminš.

1986. g.

14. martā, piektdien, duopianisti, Arianna Goldiņa un Remy Loumbrozo no Ņujorkas ASV.

25. aprīlī, piektdien Laila Saliņa, soprāns, Lalita Saliņa, flauta.

Visi koncerti notiks Jane Mallett teātrī (bij. Town Hall) St. Lawrence Centre for the Arts, pl. 20.00.

SIDRABENĒ

10. augustā pl. 15 māksl. O. Grebžes jubileja. (sk. slud. LA 25. nr.)

MEŽCIEMS

3. augustā Rudzpuķu balle.

LATVIEŠU APRIŅĶIS

10. augustā pl. 15.00 DV Druvas dārza svētki Lorelas Kalniņos.

Aicinājums latviešu komponistiem

Populāras latviešu dziesmas konkurss

X Rietumu krasta latviešu dziesmu svētku laikā Vankuverā kāds latviešu labvēlis, kas vēlas palikt anonims, pieteicis **1000 dolaru balvu.**

Populāras latviešu dziesmas konkursam noteikumi šādi:

Šai dziesmai ir jābūt oriģinālkompozicijai populārā stilā (ne tautasdziesmu aranžējumam!), ko var dziedāt, sanākot pulciņā. Ne gaŗākai par 3 1/2 minūtēm. Dziesma ir jāieskaņo kasetē un jāpievieno notis. Uz abiem jāraksta **tikai** dziesmas nosaukums. **Komponista vārds un adrese** ar dziesmas nosaukumu ir **jāpievieno slēgtā aploksnē.** Dziesmas vārdu izvēle ir komponista ziņā.

Dziesma ir jāiesūta ne vēlāk kā līdz 1985. gada 30.septembrim uz šādu adresi:

L.D.U.
2124 Union Street,
SanFrancisco, California
94123

Dziesmu izvērtēšana būs anonimā labvēļa ziņā.

Balvas nauda iemaksāta Rietumu krasta Latviešu dziesmu svētku padomes kasē. Tā tiks izmaksāta pēc labvēļa norādījumiem.

Rietumu kr. dziesmu sv. padome nav oficiāli iesaistīta šajā konkursā. Tā darbojas tikai par vidutāju.

Andris Ritmanis
Rietumu krasta Latv. dziesmu svētku padomes priekšsēdis.

Baltiešu meistarsacīkstes vieglatlētikā Sidrabenē 24.un 25. augustā

Ziemeļamerikas baltiešu meistarsacīkstes vieglatlētikā būs sestdien un svētdien, 24. un 25. augustā. Sacīkstes paredzētas visām vecuma grupām, ieskaitot seniorus — Master division. Jāreģistrējas pl. 12 sestdien, bet pl. 10 svētdien. Sacīkšu programmā ir paredzēts īpašs 10.000 m skrējiens, kuŗā var piedalīties sievietes un vīrieši kopā bez vecuma ierobežošanas. Īpašas balvas paredzētas šīs distances dalībniekiem. Dalības maksa 4.00 dol. atklātā dalībnieku klasē, ieskaitot jaunatnes un masteru klasi, bet 3.00 dol. pārējo vecumu grupu dalībniekiem.

Vēlama iepriekšēja reģistrēšanās līdz 17. augustam pie J. Zivtiņa, 34 Simmons Cresc. Aurora, Ont. L4G 3Z8; telefons (416) 727-0218.

Atskaties, atstaro, atsmaidi

Tā varētu iesākt aprakstīt ģimenes un draugu izjūtas Stanim Butkēvicam ieejot ,,brīvkunga'' kārtā, pievienojot arī nākamo rindu no Austras Balodes dzejas Aicinājums — ,,smaidā var pateikt tik daudz.'' Un tiešām, visi apsveicēji smaidīja, jo ikvienam no viņiem nāca prātā Staņa lomas gan lugās, gan Daugavas Vanagu Vīru koŗa uzvedumos.

Pati daba apveltījusi Butkēvicu ar humoru, lieliskām aktieŗa spējām, skaistu balsi un neticamu atmiņu. Savu iedzimto humoru viņš nespēja atmest arī ģimenes locekļu sarīkotajās sešdesmit piecu gadu dzimšanas dienas svinībās.

Viena no pirmajām Staņa skatuves līdzgaitniecēm, teātŗa ļaužu iemīļotā Krēmaņa mammīte, savu apsveikumu bija ietērpusi dzejas rindās, ko nolasīja Skaidrīte Pūpēde.

Imants Lapiņš sveica no DV vīru koŗa saimes. DV vīru koŗa Kanadā pašreizējais priekšnieks Ainārs Māliņš savā apsveikumā pasvītrāja Staņa lielo pienākuma apziņu. Koŗa dibinātājs un ilggadīgais priekšnieks Elmārs Krūka atcerējās vienreizēju notikumu, kad teātŗa apmeklētāji aizklātās vēlēšanās atzina Stani Butkēvicu par labāko latviešu aktieri Toronto. Aktieris Roberts Miglāns kavējās atmiņās par kopīgajām skatuves gaitām.

Dēls Vilnis apsveica no ģimenes.

Diemžēl, nevaru uzskaitīt visas lugas un lomas Staņa teātŗa dzīvē, jo kādreiz viņš rāvās trijos teātŗos: Toronto Latviešu biedrības, Mildas Bērziņas Nacionālajā un Daugavas Vanagu, līdz pienāca reize, kad aktrise Milda Bērziņa noprasīja: ,,Kur tu paliksi — pie manis vai pie viņiem?'' Stanis izšķīrās par viņiem.

Neoficiālajā daļā viņa teātŗa līdzgaitniece Inta Pūrva pastāstīja par īpašu aktieŗu ,,ordeņa brālību'', un Druvas DV priekšnieks Aleksis Kalniņš nodziedāja jubilāra mīļāko dziesmu, ko Stanis pats bieži dziedot.

Ne runas, ne dāvanas nevarēja atsvērt prieku, ko ģimene viņam bija sagādājusi.

Atskaties, atstaro, atsmaidi!

Tonija Krūka.

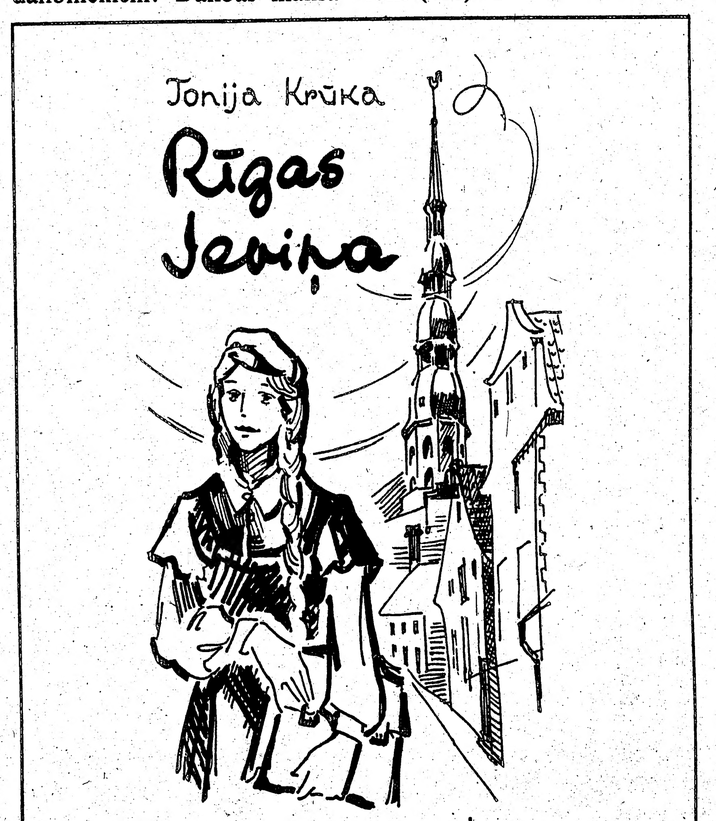

Kanadas DV apgādā iznākusi
Tonijas Krūkas grāmata
RĪGAS IEVIŅA
ar Astrīdas Robežgruntnieces vāka zīmējumu un ilustrācijām.
Grāmata Ģen. Goppera fonda godalgota.

Šis jaunatnes romāns spēj saistīt visas paaudzes. ,,Darbs uzrakstīts lietišķā stilā, gaišā spriganā kopnoskaņā. Ļoti vērtīgi, ka dzīve parādīta Latvijā īsti gaišās krāsās un netrūkst piedzīvojumu.'' (Žūrijas komisija).

GRĀMATAS CENA $12.00

DEMONSTRĒJIET PRET KOMŪNISMU!
LAI JŪSU „T—KREKLI'' RUNĀ JŪSU VIETĀ!

Visāda lieluma: kungu $8.-, dāmu un bērnu $9.- plus pārsūtīšana $2.- par katru kreklu — vai —

SPĒLĒJOT DZIESMU:

„Sirds mana raud par dzimteni...''

NĒSĀJIET TO VISUR SEV LĪDZI!

Kasetes dabūjamas četros veidos:
1) ,,My Heart is Crying for Homeland'' (Demonstrēšanai domātā atkārtota 3x — $6.-)
2) ,,Sirds mana raud par dzimteni'' — $5.-
3) ,,Missing You'' — $5.-
4) Visi iepriekšējie veidi kopā — $8.- plus pārsūtīšana $1.- par katru kaseti ASV un Canada

Lai pasūtītu, zvanait: 213-390-7019
— vai rakstait: Vilis Kļaviņš
12028 Venice Blvd., Ste. 4-249,
Los Angeles, CA 90066 — USA

KRĀSĀS

MEKLĒJU pārstāvjus (Sales representatives), kam interesētu papildus ienākumi, visās lielākās pilsētās ASV un Kanadā, kā arī Austrālijā, Eiropā, Dienvidamerikā u.t.t.

RAIBĀ NEDĒĻA

RĒGENS TIKĀS AR ĶĪNAS PREZIDENTU

Prezidenta Rēgena apbrīnojami ātrā atlabšana no pārciestās operācijas ir lielā mērā mazinājusi rietumu pasaules satraukumu par negaidīto, bet vēl laikā atklāto ļauno audzēju, kas varēja izrādīties liktenīgs Rēgena dzīvībai. Rēgens pārspēja pat visu ārstu optimistiskākos pareģojumus un atgriezās Baltajā namā pēc tikai septiņām slimnīcā pavadītajām dienām.

Otrdien Rēgens jau rīkoja Baltajā namā banketu par godu tālajam viesim Ķīnas prezidentam Lī. Šī ķīniešu augstā funkcionāra viesošanās

Pēc septiņām dienām atpakaļ darbā.

Vašingtonā ir jo sevišķi nozīmīga tādēļ, ka šoruden Rēgenam būs jātiekas ar jauno Padomju savienības ārlietu ministru Eduardu Ševardnadzi un vēlāk oktobrī Ženēvā ar jauno Pad. savienības caru Gorbačovu. Rēgena tikšanās ar Lī īpašu nozīmi iegūst arī tādēļ, ka tā var lielā mērā ietekmēt tālākās Vašingtonas un Pekingas attieksmes. Ir zināms, ka Lī ļoti aizdomīgi vērtē Kremļa piedāvāto attieksmju normālizēšanas priekšlikumu. Te jāņem vērā, ka Lī ir viens no vecākiem ķīniešu komūnistiem, kas, neņemot vērā to, ka bijis viens no tuvākiem Mao līdzgaitniekiem, tagad atbalsta pragmātiskā Tenga tālu ejošās saimnieciskās reformas.

Prezidents Lī stiprinās Vašingtonas un Pekingas saites.

Pirms došanās uz Vašingtonu Lī kādā intervijā skaidri un gaiši pateicis, ka Gorbačova tukšai runāšanai nestāv aiz muguras labas gribas pierādījums un darbi — pie Ķīnas robežām vēl joprojām ir 1 milj. sarkanarmiešu, krievi vēl atrodas Afganistānā un piedevām atbalsta Vietnamas dēkas Indoķīnā, kas viss kopā veido nopietnu draudu Ķīnas drošībai.

Ķīna ir pavērusi vārtus rietumu technoloģijas un kapitālistiskās privātās ierosmes uzplūdiem. Tie nevar palikt arī bez izšķirējām politiskām konsekvencēm.

NOTIESĀTI ŽĪDU TERRORISTI

Jeruzalemē pirmdien pasludināja spriedumu sensacionālā prāvā, kuŗā uz apsūdzēto sola atradās žīdu pagrīdes teroristi, kas asiņainos uzbrukumos rietumkrasta territorijā vērsās pret tur ,dzīvojošiem palestīniešiem. Viņi nogalināja Hebronā trīs arabu teoloģijas studentus un bumbu atentātos uzbruka vairākiem palestīniešu pilsētiņu galvām. Viņi plānoja uzspridzināt arī musulmaņu mošeju Jeruzalemē. Trim apsūdzētiem piespriests mūža cietuma sods, bet pārējiem no 2—10 g. ieslodzījumā. Šī prāva radīja nopietnas iekšpolītiskas pretišķības, jo terroristiem likuda partijas rindās radās iespaidīgi aizstāvji. Tā tagadējais ārlietu ministrs Šamirs jau iesniedzis notiesāto amnestijas lūgumu. Ar šo prāvu Izraēla droši vien pasaulei mēģināja pierādīt, ka demokratiskā valstī taisnības principi attiecas uz visiem pilsoņiem.

Jeruzalemē notiesātais žīdu terrorists bandu vadonis Menachims Livī.

GORBAČOVS RĪKOJAS

Pēc Gromiko paaugstināšanas prezidenta amatā Gorbačovs ir savās rokās sagrābis vēl vienu svarīgu varas pavedienu. Iceļot ārlietu ministra amatā līdz šim tāpat kā nepazīstamu partijas funkcionāru Eduardu Ševardnadzi, viņš teiks izšķirēju vārdu arī ārpolītikā.

Jaunais Pad. sav. ārlietu ministrs Eduards Ševardnadze.

Pēc pēdējām ziņām Pad. savienības sūtnis Vašingtonā Anatolijs Dobrīņins, kas tur sabija amatā 23 gadus, vēl šoruden dosies atpakaļ uz Maskavu. Oficiālais iemesls — ģimenes apstākļi, bet patiesībā arī te redzams Gorbačova pirksts. Gorbačovs pēdējās nedēļās paziņojis arī vairākas nozīmīgas pārmaiņas Pad. savienības bruņotajos spēkos. Uz Maskavu par Kaŗa akadēmijas rektoru pārcelts līdzšinējais Varšavas pakta spēku komandieris maršals Kuļikovs. Par jauno stratēģisko spēku komandieri iecelts maršals Tolubko, bet Varšavas pakta spēku komandēšana uzdota Čerņenko laikā nežēlastībā kritušam maršalam Ogorkovam. Reizē mainīts arī Austrumvācijā novietoto 400.000 vīru lielās Pad. savienības okupācijas armijas komandieris Luščevs. Viņa vietā nāk ģenerālis Zaicers.

INTERESANTI CIEMIŅI PADOMJU SAVIENĪBĀ

Kanadas prese tikai dažās skopās rindās atzīmēja bij. ministru prezidenta Pjēra Trudo šīs vasaras ciemošanos Pad. savienībā. Paklausot polītbiroja locekļa Garbātova ielūgumam, Trudo kopā ar dēlēnu Sašu bija paredzējis veselu mēnesi pavadīt ceļojumos pa Padomju savienību. Kad Trudo atradās Tiflisā, viņš pēkšņi saņēma ielūgumu ierasties Maskavā. Kremlī Trudo vairākas stundas ar komūnistu partijas ģenerālsekretāru Gorbačovu pārrunāja starptautiskas problēmas, pieskaŗoties arī atbruņošanās problēmām un Rēgena atomieroču atvairīšanas jaunajai stratēģijai.

Pjers Trudo Tiflisā ar laipnajiem mājastēviem.

Kaut Trudo devās uz Maskavu, iepriekš neinformējot Kanadas valdību,ārlietu ministrs Klarks preses pārstāvjiem izteicās, ka Trudo apspriedes Kremlī nodrošināšot pasaules miera izredzes un būšot arī svarīgs ieguvums Kanadas tālākai ārpolītikai.

Vai Klarks nezināja to, ka Trudo ir tikai privāta persona un nav pat vairs liberāļu partijas līderis? Savā laikā Trudo īpatnējā polītiskā nosliece izteicās Kanadas un Pad. savienības draudzības un sadarbības līguma parakstīšanā. Par šī aizdomīgā līguma annulēšanu diemžēl nekas nav dzirdēts.

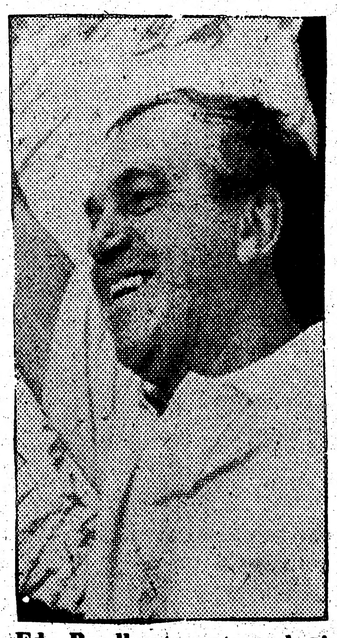

Ed. Brodbents pats maksāja ceļu.

Uz Pad. savienību dodas arī Kanadas jauno demokratu partijas — sociālistu līderis Ed. Brodbents. Viņa polītiskajā platformā ietilpst Kanadas spēku atvilkšana no NATO aliances, amerikāņu militāro bažu likvidēšana Kanadā un Kanadas nostāja pret Rēgena Zvaigžņu kaŗa ieroču radīšanu. Zīmīgi, ka Brodbentu ielūdzis tas pats polītbiroja loceklis Garbātovs. Ceļu līdz Sarkanās imperijas robežām maksājot Brodbents pats, bet pa uzturēšanās laiku Padomju savienībā visus izdevumus no partijas kases sedz viesmīlīgais mājastēvs Garbātovs.

NEMIERI DIENVIDAFRIKĀ

Jau gadiem ilgi pasaules liberālā prese nemitīgi pārmetusi Dienvidafrikai aparteida rašu nošķiršanas polītiku. Dienvidafrikas īpatnējās baltās un melnās rases attieksmes nav izlīdzināmas vienā dienā, nedz arī asiņainā revolūcijā. Pēdējos gados valdība ar mērķtiecīgām reformām mēģinājusi problēmu atrisināt evolūcijas ceļā. Šajā pārejas laikā komūnistu uzkūdīti propagandisti ne vien kurināja naidu, bet arī piegādāja ieročus nēģeŗu radikāļiem valdības gāšanai Johanesburgā. Te jāatzīmē, ka tagadējos nemieros Johanesburgas tuvumā Soveto pilsētiņā melnie radikāļi uzbruka arī tiem melnās rases pārstāvjiem, kuŗus uzskatīja par vainīgiem sadarbībā ar oficiālām iestādēm. Vairāk tūkstošu galvu liels pusaudžu pūlis Soveto izlaupīja veikalus, dedzināja satiksmes līdzekļus un uzbruka nevainīgiem cilvēkiem. Valdība izsludināja ārkārtējas trauksmes stāvokli, kuŗas rezultātā apcietināja pāri par 500 dumpinieku un pa daļai jau atkal radīja normālus dzīves apstākļus. Labi noorganizēts propagandas aparāts mēģina nosvērt pasaules sabiedrisko domu pret Johanesburgas valdību.

LĒMUMU ĪSTENOŠANA

bija galvenais darba kārtībā DV CV prezidija sēdē 29. jūnijā DVF Straumēnos.

Pirmajā DV CV prezidija sēdē pēc Centrālās valdes sēdes Toronto, Kanadā, piedalījās DV priekšnieks J. Frišvalds, Ārējās informācijas nozares vadītājs un kasieris A. Lindens, Iekšējās informācijas nozares vadītājs un sekretārs S. Lindiņš un DV vanadžu priekšniece A. Liepiņa.

Sēdi atklājot, ar klusuma brīdi pieminēja 15. maijā mirušo Zviedrijas DV saimes un bijušo DV CV locekli Robertu Šmitmani.

CV darba sēdē Toronto 2/3. maijā pieņēma daudzus lēmumus, kuŗu īstenošanas iespējām bija veltīts šīs prezidija sēdes darbs.

Prezidijs izteica pateicību DV Kanadā saimei, zemes valdei un 35 g. darbības atceres rīcības komitejai par rūpību un gādību DV centrālās valdes sēdes izkārtošanā un par sirsnību, kādu baudīja tās dalībnieki visā svinību laikā.

Nokārtota solītā atbalsta izmaksa Brīvības un Miera kuģa braucienam; sagatavotas un izplatītas attiecīgās propagandas markas. Braucienā piedalīsies kā DV pārstāve DV Kanadas valdes locekle E. Miniate. Vanadžu priekšniece A. Liepiņa sekos Baltiešu prāvas norisei Kopenhāgenā. Ārējās informācijas nozares vadītājs A. Lindens sazinājies ar Kanadas DV ārējās informācijas noz. vadītāju P. Vasariņu par brošūras Kas ir Daugavas Vanagi sagatavošanu un kārto jautājumu par jaunās brošūras par Latviju angļu valodā sarakstīšanu. Nākamā prezidija sēdē, cerams, būs iespējams jau iepazīties ar brošūru saturu metiem. Iepazinās ar Jaunatnes nozares vadītāja A. Kursieša sagatavoto informācijas lapu jauniešiem; par tās tālāko sagatavošanu rūpēsies sekretārs S.Lindiņš.

MLĢ direktrises I. Gravas ierosināto ,,krusttēvu akciju'' DV atbalsta arī šogad ar £4000. Saņemta I. Gravas pateicība.

Prezidijs aicina DV zemju valdes rūpēties par attiecīgu kandidātu izraudzīšanu PBLA sabiedrisko zinātņu institūta apmeklēšanai.

Prezidijs atzina par vēlamu īstenot CV sēdē ieteiktos grozījumus un papildinājumus DV Mēnešraksta saturā. Ievadītas sarunas mākslinieku V. Sarkanu par viņa līdzdarbību DV Mēnešrakstā. Prezidijs aicina un mudina zemju saimes rūpēties, lai DVM abonentu skaits pieaugtu, sevišķi tajās zemēs, kur tas nesasniedz vēlamos 37 proc. no biedru skaita. Noteica virsplkv. A. Silgaiļa grāmatai par Latviešu leģionu angļu valodā iepriekšējas pierakstīšanās terminu 1. septembri. Pierakstoties līdz šim datumam, būs iespējams vērtīgo izdevumu saņemt ar 25 proc. atlaidi. Par. M.Štrausas ierosinājumu — apzināt un publicēt kritušo latviešu karavīru vārdus, prezidijs vienojās meklēt iespējas tā īstenošanai. A. Zaļinska grāmatai par latviešu kara gūstekņiem 2. Pasaules kara laikā sniegs iespējamo atbalstu tās publicitātei.

Prezidijs pieņēma rezolūciju — aicinājumu pievienoties DV saimei: ,,Šogad iznāks grāmata Latviešu karavīrs pēc Otrā pasaules kara'' kā 9. sējums DV CV apgādā izdotajā serijā par latviešu karavīriem. Tā izcelsies ar to, ka tajā pirmo reizi iespēju robežās būs plaši aprakstītas latviešu karavīru gaitas brīvās pasaules valstu militārā dienestā, it sevišķi ASV, Kanadas un Austrālijas bruņotajos spēkos. Kaut gan DV vairs nav tikai bijušo un tagadējo karavīru organizācija, bet vispārēja latviešu cīnītāju kopība, tā turpina gādāt par tās dibinātāju iesākto latviešu karavīru tradiciju uzturēšanu un kopšanu. Lai šo gādību sekmētu, DV CV prezidijs ieteic, galvenokārt DV ASV valdei, bet arī DV zemes valdēm citur, kur dienētu latviešu karavīri, pastiprināt viņu līdzšinējās apzināšanas un latviskās aprūpes darbu tieši un caur vietējām DV apvienībām, nodaļām un kopām. DV CV prezidijs aicina latviešu karavīrus brīvās pasaules valstu aktīvā, rezerves un aizsargu dienestā un no tā atvaļinātos šo darbu attiecīgi novērtēt, iestājoties par DV biedriem vai biedriem veicinātājiem tagad vai tad, kad tas kļūs iespējams. Daugavas vanagi, sasauksimies!

Nozaru ziņojumos vanadžu priekšniece A. Liepiņa informēja par savu dalību sanāksmēs un demonstrācijās Kanadas apmeklējuma laikā, maija sākumā Otavā, Hamiltonā un Bramptonā, kā arī par piedalīšanos Baltiešu padomes rīkotajā pieņemšanā DVF namā Eiropas parlamenta loceklim Otto von Habsburgam 1. jūnijā un Eiropas sakaru grupas sanāksmē 17. jūnijā britu parlamentā. Kr. Barona gada bērnu un jauniešu sacensību visi rezultāti vēl nav paziņoti, bet zināms, ka Austrālijā piedalījušies 82, Kanadā — apm. 20 un Anglijā — 12.

Ārējās inform. noz. vadītājs A. Lindens ziņoja par apmeklējumu Vācijā sakarā ar svētbrīdi Lomeles kapos un apciemojumu Kara invalidu mītnē Gauja un DV īpašumā Bērzaine. Iekšējās inform. noz. vadītājs S. Lindiņš nosūtījis CV sēdē pieņemtos ieteikumus Iekšējās informācijas nozares darbības aktīvizēšanai visām zemju valdēm, uzsvērdams, ka bez rosīgas un darbīgas iekšējās informācijas nevar veidoties aktīva DV organizācijas darbība.

Sēdes beidzamā daļā piedalījās arī bij. CV loceklis N. Bisenieks, LNPL prezidija priekšsēža vietnieks.

Nākamā CV prezidija sēde paredzēta 24. augustā DVF Koventrijas nod. Mūsmājās.

A. L.

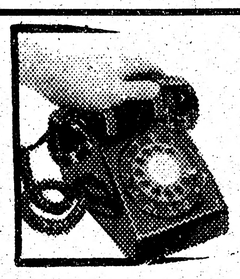

Laikraksta kantorim:

sludinājumi,
abonementa maksājumi,
laikraksta piegāde un
adrešu maiņas

466 - 1514

Mēbelēts dzīvoklis

izdodams vieniniekam –

istaba, virtuve un kopīga vannas istaba. Zvanīt

463-6172.

IERĪKO, LABO UN MAINA

plumbing, ellas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.

ROLAND KULLIK

(416) 275-1280.

Mūsu mīļais draugs

pulkvedis Kārlis Lobe

aizgājis mūžībā 1985. gada 9. jūlijā Stokholmā.

Aleksandrs un Rūta Kundrati

Pēc ilgām un grūtām ciešanām
Dieva mierā aizgājis

Kārlis Markitants

dzimis 1927. gada 2. novembrī, Jelgavā
miris 1985. gada 11. jūnijā Toronto.

,,Kaut skatam tāls —
Tu manā sirdī
Mūžam saglabāts.''

Viņu mīlestībā paturēs
SIEVA ZIGRĪDA

Mūžībā aizgājis

Kārlis Markitants

dzimis 1927. gada 2. novembrī Jelgavā,
miris 1985. gada 11. jūnijā Toronto

**Pienāk reiz brīdis,
Kad diena pēdējā novīst kā zieds,
Izbeidzas gaita ikviena,
Visu reiz noglāsta riets.**

Viņu mīļā piemiņā paturēs
MĀTE, MĀSAS UN BRĀLĒNS AR ĢIMENĒM

Pēc ilgām ciešanām
Dieva mierā aizmiga mūsu tēvs

Kārlis Markitants

dzimis 1927. gada 2. novembrī Jelgavā,
miris 1985. gada 11. jūnijā Toronto.

Mīļā atmiņā paturēs

**,,... un pārtrūkst mana gaita
pirms vakarblāzma kvēl,
kaut darbu vēl bez skaita
un dzīvības tik žēl.''**

**Sandra un Valters, Arnis
Dāvids un Margareta un Rūta**

MELODIJA
JĀŅOS SAULAINĒ

Pirmie līgotāji Saulainē sāka ierasties jau priekšpusdienā. Saulaines vārtos Inese Dobele un Māris Lūsis viesus apbalvoja ar zaļām kartītēm, paaugstinot tos par Jāņu bērniem.

Saulšķūņa iekšienē augstās sienas līdz zemākajiem vērbaļķiem bija vienā zāļu vainagu zaļumā. Aiz skatuves bija izaudzis liels klēpis zilganzaļu kviešu.

Ap pieci simti Jāņu bērnus aicināja uz pirmo izrādi saulšķūnī. Kas bija patvērušies tuvāk, arī divreiz nebija jāsazvana, jo nu bija gaidītais brīdis klāt — izdevība pirmo reizi Saulainē redzēt un noklausīties no tālās Filadelfijas ciemā atbraukušo populāro ansambli Melodija. No skatuves balkona augšienes kā saule arī Melodija parādījās— vispirms atskanēja viena dzidra balss, tad otra, trešā, un drīz tur košā rindā sastājās astoņas daiļas dziedātājas. Atskanot J. Kalnieša Stāvēju, dziedāju, sākās pirmās izrādes pirmā daļa.

Starp O. Grāvīša, V. Bērzkalna, K. Lietiņa, A. Jansona un E. Stotta tautasdziesmu apdarēm, kuŗas Melodija dziedāja kopēji, izcēlās A. Purva Sauc man mīļi, vīramāte (solo — Iveta Ivansone) un B. Skultes Nāc nākdama vasariņa (solo — Dagnija Bērziņa). Sekoja trīs Jāņu dziesmas — J. Poruka Līgo, Jāni un Jānīts nāca pa gadskārtu, un J. Graubiņa Kas to Jāni ielīgoja (solo balsis — Karoline Ozola, Iveta Ivansone, Dace Lāce-Shaw un Inta Augstroze).

Pirmo daļu Melodija dziedāja bez klavieŗu pavadījuma, bet otrā daļā astoņas populāras dziesmas bija Melodijas mūzikālās vadītājas Guntas Plostnieces klavieŗu pavadījumā; pārējās dziedātājas ņēma palīgā ne tikvien mikrofonus, bet arī pašu publiku. Karolīnei Ozolai bija sevišķas sekmes, pastaigājoties starp solu rindām un dziedot solo Tā es tevi mīlēšu, jo ar mikrofonu viņa spēja izvilināt piedziedājumus no atsevišķiem klausītājiem — kā lieliem, tā maziem.

Kad bija nodziedātas programmā paredzētās dziesmas Lai skan, Baltā saule, Dzintars (solo — K. Ozola), Ko sacīt tev (solo D. Bērziņa), Mežābele (solo atkal K. Ozola), cik klusa nakts (solo — Rute Ķere) un Gaujai (solo Iveta Ivensone), tad Jāņu bērni ar sirsnīgiem aplausiem vēl nopelnīja piedevām devīto dziesmu — Kurzeme. Par abām programmas daļām kopā Melodijas sniegums bija divdesmit viena dziesma.

Sajūsma turpinājās, publikai iznākot pagalmā, jo lietus bija aprimis un iznācēji stāstīja otrās izrādes gaidītājiem, ka Melodija sadziedājusi sauli, bet daži pat lielījās, ka esot Melodijai palīdzējuši. To dzirdot, citi tūlīt devās saulšķūnī ieņemt pirmās vietas — droši vien tie ar labākām balsīm.

Otru izrādi sēdās noklausīties vēlreiz arī daudzi, kas jau bijuši pirmajā. Ja būtu bijusi vēl trešā izrāde, arī tai nebūtu trūcis klausītāju.

Abu izrāžu starpbrīžos Saulaines priekšnieks Aigars Brencis apsveica publiku un Melodiju Saulaines pārvaldes vārdā, pieminot arī, ka septembŗa mēnesī apritēs desmit gadu kopš saulšķūņa atklāšanas, tencinot toreizējos talciniekus, sevišķi idejas devēju Gunti Tanni un architektu N. Sebri.

Pēc otrās izrādes G. Tannim un A. Brencim uz skatuves nāca palīgā Jāņu māte Inese Dobele un Jāņu tēvs Jānis Koncis, lai līdz ar ziediem apdāvinātu Melodiju ar Saulaines krekliem. Aplausiem skanot, dzelteni ģērbtās dziedātājas un visus viesus Jāņu tēvs un Jāņu māte veda līgo dziesmas turpināt upmalā.

Upmalas pļavas zaļumā vēl spoža saulrieta gaismā visus vairākkārt cienāja ar miestiņu un Jāņu sieru. Līgo dziesmas arī turpinājās Ženijas un Alberta Vītolu vadībā. Līgotāji sildījās pie milzu sārta.

Saulšķūņa skatuvi nu bija pārņēmuši mūzikanti Runči. Atskanēja pirmais valsis un sākās Jāņu balle. **N. S.**

SV. KATRĪNES

● 14. septembrī plkst. 19 Franču zālē, 111 Garnet St. DV ansambļa Senatne 20 gadu jubilejas sarīkojums. Uzvedums Pa skaistās vidzemnieces pēdām. Kalvis, solisti un Senatne. Saviesīgs vakars. Dejas atskaņos I. Ķipis.

LATVIEŠU APRIŅĶIS

Šejines DV Druvas nodaļas gadskārtējie dārza svētki notiks 10. augustā plkst, 15 nod. pr-ža A. Kalniņa lauku mājās. Ar teātŗa izrādi, sporta spēlēm, loteriju un deju.

LONDONA

● Londonas DV nodaļas mednieku un makšķernieku kopa rīko 24. augustā pl. 10 gadskārtējās šaušanas sacīkstes Jāņa Kalniņa saimniecībā Grantonā (apm. 30 km no Londonas). Sagaida arī ciemiņus — DV Kičeneras nod. šāvējus. Pēc sacīkstēm pl. 19 Pupu balle.

● Pensionāru apvienība savas rēgulārās sanāksmes atsāks 10. septembrī parastajā sanāksmju vietā.

HAMILTONA

● Mednieku un makšķernieku kluba internās šaušanas sacīkstes 6. jūlijā kluba īpašumā Lielupe notika stipri vējainā laikā. Sacensībās ar mazkalibra šauteni (iesp.600 p.) A klasē uzvarēja N. Ozoliņš (565). Seko J. Rudzroga (553) un G. Loja (543). B klasē Ž. Lapuķis (520), Z. Upīte (508), L. Ozoliņš (502).

Mālu baložu šaušanā 16 jardu disciplīnā (iesp. 50 baloži) A klasē pirmo vietu ieguva V. Krauklis (45). Seko R. Zilgme (39) un O. Ivanovskis (39). B klasē — T. Tērauds (40), A. Māliņš (39), Z. Kurmītis (39).

No pagarinātā attāluma (50) — A. Māliņš (44), N. Mierkalns (40), R. Mierkalns jun. (39). Dubultbaloži (50) A klasē V. Krauklils (40), R. Zilgme (39), G. Loja (39). B klasē A. Makarēvics (41), Z. Upīte (38), R. Mierkalns sen. (30).

Sacīkstes vadīja R. Mierkalns jun. un M. Upīte. Viņi arī izdalīja uzvarētājiem balvas. Eksternās šaušanas sacīkstes Lielupē notiks 24. augustā.

MONTREĀLA

● Bērnu nometne Tērvetē darbību uzsāka, 7. jūlijā ar aizņemtām visām vietām, skaitā 32 bērniem. Nometne ilgs tikai 2 nedēļas un pirmā nedēļā to vadīja Ingrīda Mazute no Otavas. Otro nedeļu „valdīs" Jānis Mateus. Palīgos darbojās Kristīne un Ēriks Jerumaņi no Šērbrukas, Lija Witakere no Otavas un Roberts Kūlbers no Montreālas. Saimniekošanu jau gadiem vada Lonija Streņe no Otavas ar palīdzi Indru Paleju.

Atklāšanas dievkalpojumu vecākiem, bērniem un tērvetiešiem vadīja prāvests A. Voitkus. **A.P.**

Es tevi mācīšu un rādīšu ceļu, pa kuŗu tev jāstaigā. Es pār tevi turēšu nomodā savu aci. (Ps. 32:8).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3T 5B7.

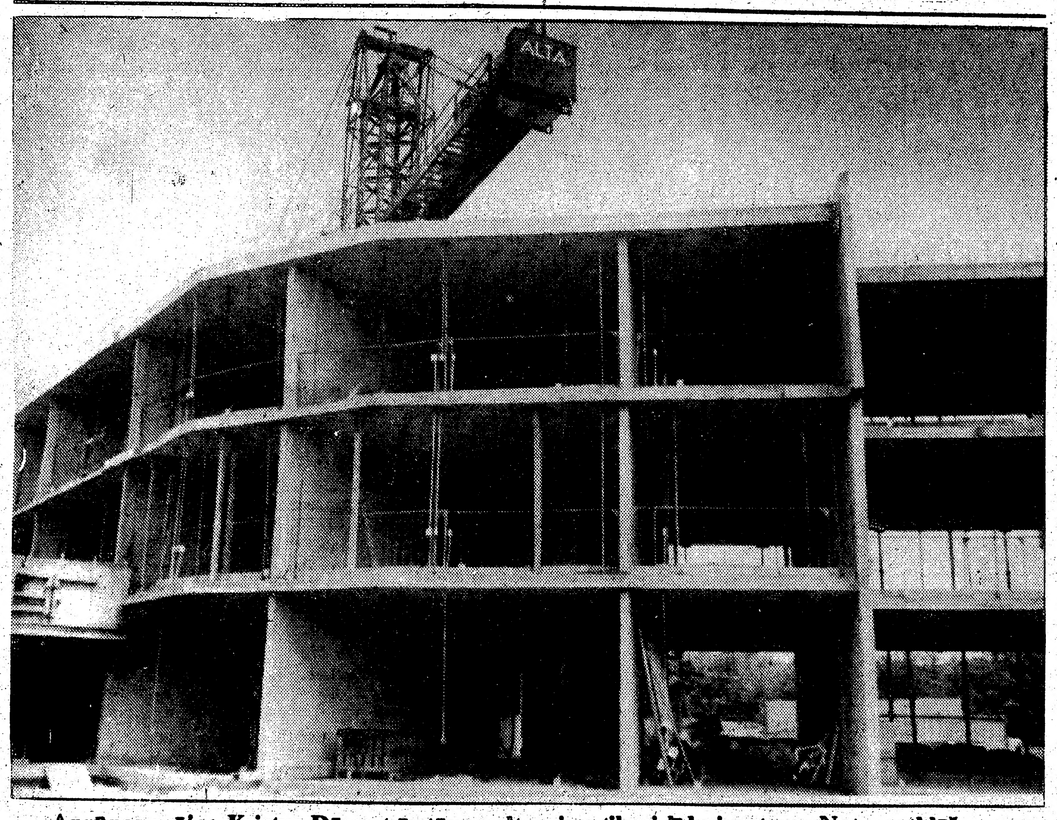

Aprūpes mājas Kristus Dārzs trīsstāvu celtne jau tikusi līdz jumtam. Nama atklāšanas svinības plāno oktobrī. **Foto J. Liģers.**

BAŽNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Jūlijā un augustā dievkalpojumi notiek pl. 10.30 Saulainē un pl. 19 dievnamā katru svētdienu.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jārvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

28. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē. Bērnu svētki Sidrabenē; baznīcā dievkalpojuma nebūs.

4. augustā dievkalpojumu nebūs — bērnu svētki Saulainē.

11. augustā pl. 10 dievkalpojums ar dievgaldu.

18. augustā pl. 10 dievkalpojums; pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē.

25. augustā pl. 10 dievkalpojums.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. MIK 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

28. jūlijā pl. 13.00 dievkalpojums Toronto. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdienā.

4. augustā dievkalpojums nenotiks.

11. augustā pl. 12 Tālavā Brīvības cīņu atceres dievkalpojums.

18. augustā pl. 13 dievkalpojums Toronto.

25. augustā pl. 11 Kapu svētki Alistonā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 33 Christie Str., Apt. 207 A, Toronto, Ontario, M6G 3B1. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6, tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

Jūlija un augusta mēnešos, kā parasts, mūsu rīta dievkalpojumi notiks vienu stundu agrāk — pl. 10.

MONTREALAS LATVIEŠU TRĪSVIENĪBAS EV. LUT. DRAUDZE

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Draudzes nams, kanceleja un prāv. A. Voitkus dzīvoklis 3438 Rosedale Ave, Montreal, Que. H4B 2G6, tālr. 489-3224, vasarā arī 1-264-5816. Draudzes mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

TRĪSVIENĪBAS EV. LUT. DRAUDZE. Dievkalpojumi — ja nav citādi norādīts, notiek baznīcā, 4345 Marcil Ave.

28. jūlijā pl. 19 dievkalpojums.

4. augustā pl. 19 dievkalpojums baznīcā.

11. augustā pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu Ezerkalnos.

25. augustā pl. 19 dievkalpojums baznīcā.

30. augustā pl. 19.30 Jaunatnes dziesmu svētku apv. dievkalpojums.

1. septembrī dievkalpojuma nebūs.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Langė, 364 Pleasant pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latviešu ev. lut. draudze 83 Main ielā (ne vairs Sv. Pētera baznīcā).

28. jūlijā pl. 10 dievkalpojums baznīcā. Dziesmu lapiņas.

4. augustā dievkalpojums nenotiks.

11. augustā pl. 10 Brīvības cīņu piemiņas dievkalpojums. Dziesmu lapiņas. Pēc dievkalpojuma draudzes izbraukums.

18. augustā dievkalpojums nenotiks. Mācītājs kalpo Timinsā.

25. augustā pl. 10 dievkalpojums baznīcā. Dziesmu grāmatas.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
30 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk., no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
Svētdienās slēgts.

VALUDE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
Piedāvā:
- lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
- žāvētus tītarus, zivis,
- pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju klingerus u.c. gardumus.
- klāj viesību galdus.

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozar
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rām.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
vasaras mēnešos atvērts no pirmdienas līdz piektdienai no pl. 8.30—17, sestdienās no pl. 8.30—15. Gaŗās nedēļu nogalēs veikals slēgts sestdienās un pirmdienās.
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Vecākais latviešu puķu veikals
Venus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221—1159

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja arī no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

Alcan Building Products Authorized Dealer
Māju īpašnieki!
ietaupait ar **ALCAN SIDING**
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
Thermo Windows
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīme
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6 **534-2864**

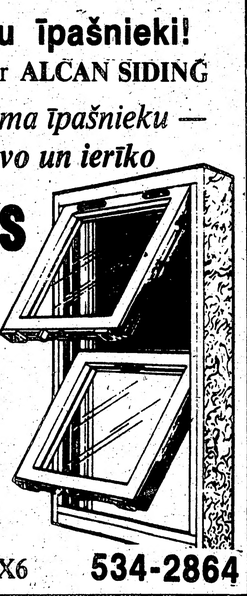
PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- Izjusti personīgi pakalpojumi
- Pastāvīga kapella

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

Mans mīļais krusttēvs

pulkvedis Kārlis Lobe

miris 1985. gada 9. jūlijā Stokholmā.

Krustmeita Baiba Bērziņa ar ģimeni
Edmontonā, Kanadā

Mūžībā aizgājis mūsu draugs

Edgars Vītols

dzimis 1924. gada 4. martā Mēmelē,
miris 1985. gada 8. jūnijā Toronto

Un pat vēji reiz pagurst un piekūst,
Un pat saule reiz vakarā riet.

Sēro
PREISU ĢIMENE UN DRAUGI

Mans mīļais krāsu tēvs

Aleksandrs Kazaks, mag, iur.
dzimis 1913. gada 25. maijā Latvijā,
miris 1985. gada 27. jūnijā Kanadā

Sit tibi terra levis

Par viņu sēro
TEODORS DREIMANIS AR ĢIMENI

Mūsu mīļais

Aleksandrs Kazaks

dzimi 1913. gada 25. maijā,
miris 1985. gada 27. jūnijā.

Par viņu sēro
radi Toronto un Londonā.

Mūsu [illegible]listrs

Arturs [illegible]moliņš

dzimis 1913. gada [illegible] martā Krimuldā,
miris 1985. gada [illegible] jūlijā Toronto.

Ja kādu brāli vest uz kapu kiusu...

Sērās
Komerczinātņu Institūta
Fraternitas Mercuria

Kapteinis Jānis Grīnvalds aizsaules ceļos

Pēdējos 2 gados slimības dēļ soļiem arvien kļūstot lēnākiem un nonākot tieši pusceļā līdz 83. mūža gadam, 1985. g. 12. maijā kapt. Jānis Grīnvalds pievienojās aizsaules pulkiem.

Dzimis 1902. gada 12. novembrī Zemgales Šķibes pagastā kā lauksaimnieka dēls. Iesāktās skolas gaitas Jelgavas reālskolā, kur paspēj nobeigt 2. klasi, pārtrauc 1. Pasaules karš, kad 1915.g. pavasarī vācieši, sakaujot krievus (cara armiju) iebrūk Kurzemē. Grīnvaldu ģimene dodas bēgļu gaitās un nonāk Vidzemē Jumurdas pagastā, kur apmetas uz pagaidu dzīvi. 1917.g. iestājas vietējā 4 klasīgā progimnazijā Liepkalnes muižā un nobeidz 3. klasi.

1918.g. pavasarī Grīnvaldu ģimene atgriežas atpakaļ savās mājās.

1919.g. rudenī Jānis iestājas Hercoga Pēteŗa ģimnazijā Jelgavā un to beidz 1925.g. Kaŗa dienestā beidz Jelgavas kājn. pulka Instruktoru rotu, pēc kam iestājas Kaŗa skolā Kājnieku nodaļā.Kaŗa skolu beidz 1928.g. rudenī un kā leitnants nonāk Liepājas kājn. pulkā Liepājā, kur norit arī turpmākās gaitas: 2. rotā, Instruktoru rotā, Sakaru rotā, Sakaru rotā (jo beidzis arī sakaru virsnieku kursus). 1939. g. iecelts par rotas komandieŗa palīgu un komandē Instruktoru rotu.

1940.g. jūnijā sarkanā armija iebrūk Latvijā, brīvās Latvijas bruņotie spēki tiek likvidēti, pārveidoti un pārdēvēti par ,,Tautas armiju'', kuŗā vltn. J. Grīnvaldu iedala Sakaru bataljonā ar novietojumu Tukumā, sākumā kā adjutantu, vēlāk kā noliktavas pārzini.

1941.g. vasarā sākas Vācijas kaŗš ar Pad. savienību — sarkanā armija lielā steigā atkāpjas un vltn. J. Grīnvalds pie Balviem dezertē un pievienojas pltn. Aperāta partizānu grupai Gulbenē. Tās darbībai izbeidzoties, atgriežas savās mājās un līdz 1941.g. oktobrim nodarbojas savā saimniecībā.

1941.g. rudenī viņš dodas uz Rīgu un pieteicas Kārtības bataljonā. 1944.g. jūlijā/augustā, krieviem iebrūkot Jelgavā, vltn. J. Grīnvalds ar savu vienību piedalās pilsētas aizstāvēšanā, cīņās ievainots un nosūtīts ārstēšanā uz Vāciju, bet lodi celī nēsā līdz pat mūža beigām. 2. Pasaules kaŗā paaugstināts par kapteini un apbalvots ar Dz. Kr. II šķiru. Pēc izveseļošanās dzīvo bēgļu nometnē Oldenburgā. 1950.g. izceļo uz Paragvaju un 7 gadus nostrādā dārzniecībā. 1957.g. ierodas Toronto, Kanadā, un līdz aiziešanai pensijā strādā slimnīcā.

Kapt. J. Grīnvalds ilgus gadus bijis Latviešu kaŗa invalidu apv. Kanadā valdes priekšsēdis, kā arī bijis tās sekretārs un kasieris.

Mūža mierā apklusušo kaŗavīru no Rosara Morisona bēŗu nama 15. maijā izvadīja uz Jorkas kapsētas latviešu nodalījumu. Izvadvārdus un svētīšanu teica māc. Arveds Celms. Goda sardzē pie šķirsta stāvēja Latviešu virsnieku apv., Latviešu kaŗa invalidu apv., Latviešu dzelzs krusta kavalieŗu sav. un Daugavas Vanagi. Pēdējās ardievas teica jau iepriekš minētās veterānu organizācijas, kā arī Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudze un sens draugs no Zemgales. Bēŗu mielasts notika DV namā.

Par aizgājēju sēro dzīvesbiedre Toronto, dēls un meita ar ģimenēm dzimtenē, cīņu biedri un draugi.

Alfrēds Eglītis.

Jaunatnes Dziesmu Svētki Montreālā

1985. gadā, no 30. augusta — 2. septembrim.

GATAVOJATIES, PIEDALĀTIES, APMEKLĒJIET!

Viesnīcu rezervāciju kartes, biļešu pasūtinājumu zīmes un cita informācija:
291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Qué., Canada H9X 2R2, tel. 514-457-9832.

Intelliģenta, patstāvīga 57 g.v. atraitne vēlas iepazīties ar sev piemērotu kungu.
Lūdzu rakstīt šai avīzei ar norādi ,,Ilga''

LATVIJA AMERIKĀ

Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $40.00
☐ 6 mēnešiem $21.00
☐ 3 mēnešiem $12.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeki rakstāmi uz Latvija Amerikā vārda un sūtāmi 125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Salas baznīcā 7. jūlijā iesvētīja Jāni Veidi, kas mācījās Minsteres latviešu ģimnazijā, un Ingridu Veidi. Dievkalpojumu kuplināja Ņujorkas draudzes Longailendas koris. Šis bija vienīgais draudzes dievkalpojums Ņujorkas pilsētas apkārtnē. Vasarā katru svētdienu notiek brīvdabas dievkalpojumi draudzes īpašumā Elka Parkā Katskiļu kalnos. Iesvētības šo pavasari bija pēc skaita piektās Ņujorkas draudzē, bet otrās Salas baznīcā.

● Tautas sēru dienas atceres dievkalpojumā 16. jūnijā Betlēmes baznīcā, Bruklinā, ar karogiem piedalījās Ņujorkas latviešu organizāciju padome, DV apvienība un draudze. Dievkalpojumu ievadīja karogu gājiens. Dievkalpojumu vadīja māc. R. Zariņš. Arnolds Šturms atskaņoja divus flautas solo gabalus. viņa darbs Eleģija atskaņots pirmo reizi, bet Bāru dziesma bija atskaņota agrāk. Pie ērģelēm Ingrida Neilsone-Cepure. Apmeklētāju ap 100. Piektdienas vakarā, 14. jūnijā Jonkeros apmeklētāju skaits nebija pat puse, toties 14. jūnija vakara dievkalpojums Salas baznīcā bija pulcinājis pāri par 150 apmeklētājus, starp tiem arī Austrālijas latviešu sportistus, kas bija ieradušies savos sporta formas tērpos.

● Ņujorkas pilsētas galva Kočs 15. jūnijā piedalījās svinībās, kur atzīmēja 369. pulka kazarmes par vēsturisku vietu. Tā atrodas pie Piektās avēnijas un 142. ielas Harlemā. Šeit nodibinājušies slavena nēģeņu cīņas vienība 1. Pasaules kara laikā. Arī latviešiem tā ir vēsturiska vieta. Te 1958. gada 3. jūlijā notika Otrie vispārējie latviešu dziesmu svētki, vienīgie šādi svētki, kas notikuši Ņujorkā. Rīcības komitejas priekšsēdis bija prof. P. Starcs, piedalījās 900 dziedātāju un ap desmit tūkst. klausītāju. Dziesmu svētku apmeklētājiem šī vieta palikusi atmiņā pēc svētku balles, kad ārā gāza lietus, pazemes vilcieni no šīs vietas pēc pusnakts vairs negāja, taksīši nebija dabūjami un dāmas balles tērpos un kungi smokingos soļoja uz patālo otru pazemja pieturu, kur vilcieni vēl gāja.

● Latviešu institūta padomes priekšsēdis A. Bļodnieks, kas veic Latvju enciklopēdijas sastādīšanu un salikumu pārlasīšanu, norāda, ka otrā grāmata ir mazliet paplašināta. Tajā bija paredzēti burti J—L, bet tagad pievienos vēl Ma, lai kopīgais šīs grāmatas lappušu skaits būtu ap 600 un tādā veidā visas daļas būtu apmēram vienāda biezuma. Salikumu korektūras paredzēts nosūtīt uz Augstuma spiestuvi Linkolnā līdz 20. jūlijam. Grāmata varētu iznākt augusta otrā pusē vai septembŗa pirmajās dienās. To paredzēts iespiest 3500 eksemplāros, tikpat, cik iespieda pirmo daļu.

● Brāļu kapos Katskiļos 15. jūnijā Selonijas nodalījumā novietoja detroitieša Sigurda Rudzīša pelnu urnu. No Detroitas bija ieradušies divi autobusi ar sēru viesiem, bez tam daži bija ieradušies ar lidmašīnām.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Ņudžersijas novads 15. un 16. jūnijā devās talkā uz draudzes nometni Katskiļos. Talcinieki salaboja laivu novietni pie Ezera mājas un veica dažus cementēšanas darbus. Sievietes piedalījās logu mazgāšanā. Pie talcinieku pacienāšanas galda bija 22 personas, ieskaitot četrus bērnus. No 25. līdz 27. maijam talkas darbos piedalījās draudzes Ziemeļu novads. Talcinieku bariņā bija daudz jauniešu un bērnu, un arī te talcinieki paveica uzlabošanas darbus, kas nepieciešami šīs vasaras bērnu nometnei.

● Ņujorkas draudzes Ņudžersijas novada pārstāvji jūnija sākumā apskatīja divus piedāvātos objektus iecerētā īpašuma iegādei, bet abi likās patālu no šī novada centra. Viens gabals bija 14 akru liels, ar trīs akru ezeru. Tur bija atsevišķa māja un vecs zirgu stallis, kur kādreiz novietoti ap 30 zirgi. Prasītā cena 400.000 dol., bet tanī ieskaitīta arī liķiera licence, ko draudze varētu pārdot. Par to varētu dabūt līdz 100.000 dol. Otrs īpašums ir apm. 4 akri, uz tā atrodas māja — prasītā cena 200.000 dol. Novadam pašreiz nekustama īpašuma fondā ap 125.000 dol.

● Pēc Ņujorkas lietuviešu laikraksta Darbininkas ziņām baltiešu demonstrācijām Eiropā un Brīvības kuģa braucienam pieteikušies 35 lietuviešu jaunieši. Lietuvieši katram jaunietim maksā izdevumus Eiropā 350 ASV dol. apmērā.

● Daugavas Vanagu apvienības Jāņu sagaidīšana 22. jūnijā DV namā Bronksā bija pulcinājusi ap 40 dalībnieku. Sarīkojumā piedalījās arī Ņujorkas latviešu biedrības biedri, kam pirms tam bija sapulce. Jāņu bērnus sagaidīja Jāņu tēvs Georgs Mekšs un Jāņu māte Vilma Garance, pasniedzot Jāņiem vainagu, sieru un kausu alus. Telpas bija dekorētas ar kuplām bērzu meijām. Viesi mielojās pie vanadžu sagatavota azaida, bet dzesēja slāpes pie bāra.

● Ņujorkas latviešu biedrība 22. jūnija sapulcē nolēma ziedot Brīvības statujas atjaunošanai 500 dolarus. Biedrība dibināta 1893. gadā, tā savu ziedojumu pasniegs atsevišķi, ne kopā ar Ņujorkas latviešu organizāciju padomes savāktiem ziedojumiem. Baltiešu Brīvības un Miera kuģa brauciena atbalstam ziedoja 100 dolarus piesūtīto biļešu vietā.

● Baltiešu demonstrācijā 15. jūnijā pie Padomju savienības misijas nama Riverdeilē latvieši brīnījās, ka demonstrēt ieradušies tikai divi lietuvieši un nav varējuši saskatīt nevienā igauņa. Lietuvieši un igauņi bija pārsteigti, ka tāda demonstrācija notikusi, viņiem par to nekas neesot bijis zināms. Viņu avīzēs nav parādījušās ziņas par demonstrāciju — latvieši nav piesūtījuši paziņojumu vai aicinājumu abu pārējo tautību vadītājiem Ņujorkā. Tikai uz sienas Igauņu namā bija piestiprināts angļu valodā rakstīts ziņojums, ko izsūtījusi Ņujorkas latviešu organizāciju padome, ka tāda demonstrācija notiks. Liekas, šoreiz pietrūcis padoma, vai nav bijusi pieredze šāda notikuma organizēšanā.

● Lietuviešu Kultūras fondā līdzekļi krājas jau ceturtam miljonam. Kāds lietuvietis anonimi novēlējis fondam 100.000 dol., ja citi trīs mēnešu laikā saziedos 50.000 dol. Atsaucība bijusi necerēti liela, ziedojumi ienākuši trīsreiz vairāk, pārsniedzot 150.000 dolarus, kam tagad pieskaitīti arī anonimā ziedotāja dolari. Līdz ar to fonda līdzekļi pārsnieguši trīs milj. dolarus. No šī fonda izlieto tikai procentus. Lietuviešu politiskā fondā ir ap 500.000 dol., bet te bez procentiem vajadzības gadījumos izlieto arī kapitālu. Lietuviešiem ir trīs Patiesības fondi, kas atbalsta kaŗa noziegumos apvainotos. Šo fondu starpā nav saprašanās un līdz ar to arī cieš ienākumi.

Gaŗezera talkā no Indianāpoles ieradās pieci Melbārži. Uzņēmumā no kr.: Normunds, Raina, Ojārs, Viktors un Edvīns. Foto V. Jaunkalnietis.

Lielā talka Gaŗezerā

Jau vairāk nekā nedēļu pirms Globālām meistarsacīkstēm Gaŗezerā bija dzirdams darba rīku troksnis. Bija saradušies Daugavas vanagu talcinieki, lai uzpostu Gaŗezeru ne vien sacīkstēm, bet arī visai sezonai. Šoreiz skaita ziņā visus pārspēja Indianapole, jo no DV apvienības un Indianapoles Latviešu jaunatnes apvienības 9. jūnija nedēļas nogalē bija ieradušies 25 talcinieki Gaŗezera padomes priekšsēdes E. Vītoliņas un DV apv. priekšnieka L. Martinsona vadībā. Talcinieku vidū bija arī ASV DV priekšniece A. Ceriņa un pieci Melbāržu ģimenes locekļi, no kuŗiem trīs ir GVV absolventi. Jau pagājušajā gadā Indianapoles DV apvienība uzņēmās gādību par Kalniņiem un tos nokrāsoja no ārpuses. Šogad izkrāsoja telpas, salaboja bojātos logus, izgatavoja jaunus aizkarus un nospodrināja logus.

Jau pirms vairākiem gadiem Klīvlandes DV apvienība uzņēmās gādību par Zemitāniem un izkrāsoja tos. Šoreiz Klīvlandes vanadzes V. Kubuliņa, V. Logina un V. Zemesarāja veica gadskārtējo uzspodrināšanu.

Detroitas DV priekšnieks V. Kalniņš kopā ar dēlu Edvīnu nobeidza lieveni un kāpnes jaunajam Kronvalda zāles augšstāvam. Darbu jau iepriekšējā nedēļas nogalē bija iesākuši Čikagas DV apvienības namdaŗi: apv. priekšn. A. Bārda, I. Priedulājs un I. Švānfelds. Klīvlandes namdaŗi P. Noviks, H. Gžibovskis un J. Gercāns uzbūvēja kāpnes Valdemāra zāles dzīvojamām telpām.

Tomēr vislielāko darbu paveica Klīvlandes DV apvienības priekšn. V. Zemesarājs, kas nepilnas nedēļas laikā gandrīz vai viens pats nokrāsoja lielo Kronvalda zāli no iekšpuses un ārpuses, gan ņemot palīgā „moderno techniku."

Bija arī pa kādam talciniekam no Milvoku un Minesotas apvienībām.

Indianapoles DV atlicināja laiku savai valdes sēdei, jo talcinieku vidū bija gandrīz vai visi valdes locekļi. Sestdienas vakarā visi tikās draudzīgi dziesmotā pulkā, kuŗā paaudžu plaisa nebija manāma.

V. J.

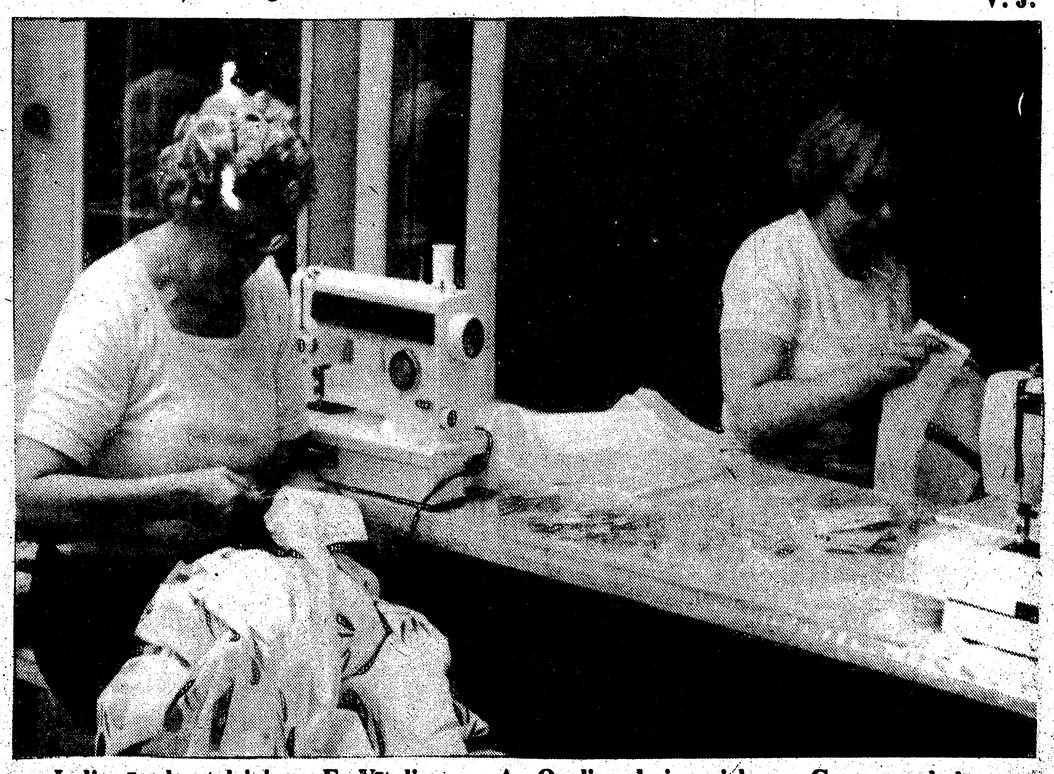

Indianāpoles talcinieces E. Vītoliņa un A. Ozoliņa darina aizkarus Gaŗezera skolēnu mītnei. Foto V. Jaunkalnietis.

nunds,
lnietis.

. Kubuli-
V. Zemes-
ārtējo uz-

priekšnieks
dēlu Ed-
ni un kāp-
valda zā-
arbu jau
nōgalē bi-
DV apvie-
priekšn.
ulājs un I.
es namda-
Gžibovskis
ūvēja kāp-
s dzīvoja-

darbu pa-
DV apvie-
emesarājs,
laikā gan-
nokrāsoja
no iekšpu-
ņemot pa-
niku."
m talcinie-
n Mineso-

atlicināja
ēdei, jo tal-
gandrīz vai
Sestdienas
draudzīgi
kuŗā paau-
anāma.
V. J.

skolēnu
alnietis.

ASV DV valdes sēde

ASV DV valdes sēde notika Gaŗezerā 22. jūnijā, Latviešu sporta Globālo meistarsacīkšu laikā.

Sēdi atklājot ASV DV priekšnieks A. Spārniņš izteica atzinību ASV DV 35 darbības atceres sarīkojuma rīcības komitejai Čikagā, jo kā sarīkojums, tā arī delegātu sapulce noritēja priekšzīmīgi. Labs bija arī jubilejas izdevums, par ko pienākas pateicība redaktoriem.

A. Spārniņš piedalījies Kanadas DV 35 gadu atceres sarīkojumā un DV CV sēdē, kas risinājās no 1. līdz 5. maijam, Toronto. Tanī pašā laikā notikušo ALA,s kongresu Denverā sveicis rakstiski. Piedalījies arī Gaŗezera akcionāru sapulcē 25. maijā.

DV CV ir nolēmusi izdot plkv. Silgaiļa grāmatu Latviešu Leģions angļu valodā. Tās izmaksa aprēķināta uz $20,000 dol. Šī summa ir jāsazīmē visu zemju DV, un par to katra zeme saņems attiecīgu skaitu grāmatu un tās arī izplatīs. ASV DV ir jāiemaksā $7,500. Iepriekš pasūtot līdz 15. septembrim grāmatas cena ir $15. Septembrī iznāks Latviešu kaŗavīru sērijas 9. grāmata: Latviešu kaŗavīrs pēc 2. pasaules kaŗa. Gatavo arī brošūru Kas ir Daugavas Vanagi 5000 eksemplāros.

ASV vanadžu priekšniece A. Ceriņa ziņoja, ka sveikusi Rietummičigenas universitātes latviešu valodas kursu beigušos, pasniedzot tiem DV dziesmu grāmatas. Vanadzes vāks arī ziedojumus Minsteres ģimnazijai un Patiesības fondam. Pēc A. Ceriņas ieteikuma valde apstiprināja par vanadžu referenti rietumu krastā Silviju Pružinsku, Ziemeļkalifornijas vanadžu kopas priekšnieci.

Valde pārrunāja pirms neilga laika notikušo ,,kaŗa noziedznieku'' meklēšanu latviešu vidū un tās atbalsošanos kā latviešu, tā amerikāņu presē.

Valde piešķīra ALA,s ārējās informācijas nozarei $5,000 un Baltiešu Brīvības līgai $1,500.

Brīvības un Miera kuģim maz braucēju no kaimiņu tautām. Braucienā galvenā DV pārstāve būs Kanadas valdes locekle E. Miniate, bet ASV DV pārstāvēs S. Priedulāja. Brīvības kuģim delegātu sapulces piešķirtos $1,500 valde papildināja ar vēl $500. Valde piešķīra vēl $250 D. Zoltnerei (Minesota), arī Brīvības kuģa braucienam.

Valde piešķīra $500 A. Zaļinskim grāmatas ,,Neuzvarētais Leģions'' sagatavošanai.

Austrālijas DV sagatavojuši plkv. Plensnera grāmatas ,,Strugle for Freedom'' jaunu izdevumu. Valde nolēma iegādāties 100 šīs grāmatas eksemplārus.

Šaušanas sacīkšu dalībnieki un tiesneši Gaŗezerā. Foto V. Jaunkalnietis.

Gaŗezera vairogu iegūst milvokieši

Nelaikis O. Beimanis (Austrālijā) savā laikā 12. Bauskas kājnieku pulka piemiņai dāvināja ceļojošu vairogu, kas bija jāizcīna DV ASV šaušanas sacensībās Gaŗezera šautuvē. Šo vairogu, ko kokā grieza V. Rinkuss (Kalamazū), pats veiksmīgs un ilggadīgs šaušanas sporta entuziasts, sauc par Gaŗezera vairogu. Lai to iegūtu savā īpašumā, tas bija jāizcīna 3 gadus pēc kārtas vai 5 gadus pavisam. 15. jūnijā, izcīnot piekto reizi, vairogu savā īpašumā ieguva Milvoku DV apvienības komnda — M. Kalniņš, E. Kalniņš, A. Krauklis un V. Zālītis. Kopvērtējumā no 2000 iespējamiem punktiem viņi ieguva 1932, atstājot otrā vietā Kalamazū apvienības komandu (A. Kalmanis, Līvija Kalmane, A. Minka un V. Rinkuss) ar 1423 p.

Sekojošā sarakstā minēti sacensību rezultāti atsevišķās klasēs.

Meistarklasē, ar šauteni (iespējami 600 p.): A. Krauklis — 509, M. Kalniņš — 505, V. Zālītis (visi milvokieši) — 461 p.

Vispārējā klasē, ar šauteni (600): E. Kalniņš — 458, A. Grava (Milv.) — 444, L. Kalmane — 358 p.

Meistarklasē, ar pistoli (600): M. Kalniņš — 552, A. Kalmanis — 504, E. Kalniņš — 502p.

Vispārējā kl., ar pistoli (600): I. Švānfelds (Čikaga) — 384, V. Zālītis — 278 p.

Ar šauteni un pistoli (1200): M. Kalniņš — 1057, E. Kalniņš — 960, A. Kalmanis — 937 p.

Jauniešu klasē Kristīne Švānfelde (Čikaga) ieguva 103 p. (no 200 iesp.)

Sacensības vadīja A.Krauklis ar A. Gravu un V. Zālīti. Par saimniecību rūpējās Milvoku vanadzes Elza Zālīte un Olga Liepiņa. rč.

Kultūras nozares vadītājs A. Liepiņš ziņoja par pagājušā sezonā notikušajām koncertturnejām un par nākotnē plānotām.

Par problēmām aprūpes laukā ziņoja aprūpes nozares vadītājs I. Priedulājs. Valde piešķīra $1,000 A. Šmitchenai lai viņa varētu sagatavoties par asistenti latviešu valodas kursiem pie Rietummičigenas universitātes. V. Rozentālam (Minesota) piešķīra $500 Minsteres ģimnazijas apmeklēšanai.

Iekšējās informācijas nozares vadītājs V. Jaunkalnietis ziņoja, ka jūnijā Gaŗezerā lielu darbu paveikuši DV talcinieki. Lielāko skaitu — 25 šoreiz bija devusi Indianapoles DV apvienība kopā ar jauniešiem. Vēl strādāja Klīvlandes, Čikagas, Detroitas, Milvoku un Minesotas vanagi un vanadzes.

Kopš iepriekšējās valdes sēdes nākuši klāt 12 jauni mūža biedri un to kopskaits ir sasniedzis 469.

Rakstveidā savus ieteikumus bija piesūtījuši valdes locekļi A. Braunfelds, A. Lanka un A. Kubuliņš.

Gaŗezera padomes priekšsēde E. Vītoliņa sveica sēdes dalībniekus un pateicās par DV sniegto atbalstu Gaŗezeram.

Sēdē bija klāt bijušais DVF Anglijā valdes priekšsēdis (arī Filadelfijas apvienības priekšnieks) A. Mauriņš, kuŗš tagad dzīvo Teksasā, Indianapoles apv. priekšnieks L. Martinsons, DV pārstāvis Gaŗezerā A. Tīdemanis un citi DV darbinieki. V. J.

HAMILTONIEŠI PĀRĀKIE

Austrālijas latviešu sporta dienu ietvaros 9. jūnijā Sidrabenē risinājās arī novusa sacensības, kuŗās piedalījās spēlētāji no Austrālijas, Hamiltonas un Toronto.

Labākā bija Hamiltonas vienība, uzvarot kā vienspēlēs, tā arī dubultspēlēs. Hamiltona (B. Kuncāns, O. Šustiņš, Z. Upīte, T. Tērauds, M. Žulps un V. Krauklis) pārspēja Toronto (M. Baumeisters, H. Jakobsons, H. Vaits, V. Teteris, K. Reinsons, J. Ertmanis) ar 19 1/2 — 16 1/2 punktiem un uzvarēja arī Austrāliju (L. Kaimiņš, G. Bērzziņš) ar 8 1/2 — 3 1/2 punktiem.

Toronto pārspēja Austrāliju 8 1/2 — 3 1/2 un Toronto vienībā J. Ertmani nomainīja A. Dzilna.

Dubultspēlēs hamiltonieši bija vēl labāki un Šustiņš-Tērauds, Žulps-Krauklis un Kuncāns-Upīte pārspēja torontiešus (Baumeisters-Teteris, Vaits-Dzilna un Jakobsons-Reinsons) ar 8 — 1 rezultātu.

Hamiltona pārspēja arī Austrāliju ar 2 — 1 rezultātu, bet Toronto pieveica Austrāliju 1 — 0.

Sacensību dalībniekus sveica un tālajiem viesiem pateicās LSAK novusa nozares vadītājs.

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

Vienību sacensībā ar pistoli uzvarēja ASV latvieši ar 1973 punktiem. No kr.: M. Kalniņš, E. Kalniņš, A. Egīte, I. Kelers un A. Kalmanis. Foto V. Jaunkalnietis.

VAGA ZIŅAS UN DOMAS PAR LATVIEŠIEM **9.** n-rs **Izsūtīts**

Pieprasiet 2 paraugnumurus — Rakstiet:

164 Willowdale Ave., Willowdale, Ont., M2N 4Y6, Canada

Līdz šim ,,Vagā'' ir rakstījuši: — arķibīskaps Arnolds Lūsis, PBLA pr-dis Dr. O. Pavlovskis, prof. Dr. Visvaldis Klīve, prof. Dr. Aleksis Dreimanis, Longins Apkalns, Ād. Svenne, Gunārs Rode, Agnis Balodis, Uldis Ģērmanis, vidusskolu vadītāji Arv. Bolšteins un Ilga Grava; žurnālisti - red. Dr. Laimons Streips, Viktors Kalniņš, Vilis Skultāns, Franks Gordons, Žanis Unāms, Valentīns Pelēcis, Maruta Voitkus, Rūdolfs Pelcis, Viktors Upeslācis; zinātnieki — prof. Dr. Edg. Dunsdorfs, prof. Dr. Juris Dreifelds, mag. iur. Ādolfs Šilde, Dr. Maija Pētersone, vēsturnieks Tad. Puisāns, filol. Antonija Millere; teologi — prof. Dr. T. Šmits, Dr. A. Brumanis, Mārtiņš Irbe, Aldis Elberts; literāti — Gunārs Janovskis, Andrejs Egītis, Ingrida Vīksna, Indra Gubiņa, Nora Zaļīte, Ed. Freimanis, Ingūna G, Arn. Apse, Rasma Sināte, Lidija Sm.-Bērziņa, Edm. Zirnītis, Andris Bērzs; jaunatnes darb. — Klāvs Zichmanis, Aija Auziņa, Aija Abene, Andris Mellakauls, Eriks Kromītis; kult. un sab. darb. — plkv.-ltn. Sigurds Andersons, jurists Egils Levits, DV darb. Alfr. Braunfelds un Pēteris Vaivariņš, skolot. Aija Zichmane, dīriģ. Dace Šmite, kalpakietis Pēt. Ikšels, kapt. K. Purmalis, Br. Romanovskis, draudžu darb. Jānis Pētersons un Ā. Rāviņš; illustratori — Elm. Dambergs un Dadzis.

„VAGA'' ir aktuāls un neatkarīgs izdevums. Tas dzen savu vagu uz brīvās Latvijas pusi.

Sastapšanās ar lauvām

Teodora Dreimaņa piezīmītes par medībām Afrikā.

(Turpinājums)

Laiku līdz sarunātājam lidojumam uz Luangwa ielejas nacionālā parka lodžu pavadīšu Zambijas safari galvenajā mītnē.

Tur, apskatot mītnes sakņu dārzu , pie manis pienāk jauns cilvēks, apprasās, kā man patīk Āfrika u.t.t. Viņš esot dzirdējis manu nelaimi, bet varot man palīdzēt. Viņu princips esot, lai neviens neaizbrauktu no Āfrikas ar kādu sarugtinājumu un nepatiku. Saprotams par palīdzību, nekas, nekad netiekot izpausts. Viņam esot zināmi labi bifeļu buļļa ragi un pie tam par mērenu atlīdzību tos varot iegūt. Pateicos par viņa izpalīdzību , bet nedomāju, ka vēlētos šos piedāvātos ragus. ,,Nebūsit pirmais, kas aizved skaistu, bet ne paša Āfrikā iegūtu trofeju, bez tam neviens nekad neuzzinās, ka tā nav jūsu iegūta,'' cenšos manī pārliecināt laipnais cilvēks.Tomēr atsakos atkal, jo ja arī neviens bez manis to neuzzinātu un šos ragus novietotu pie citām trofejām, manās acīs tie būtu kauna traips, kas reizē pazeminātu visu pārējo vērtību un atmiņas, kas saistās ar patīkami pavadīto laiku un notikumiem tās iegūstot. Nolemju paturēt nelaimīgi iegūtos govs ragus, lai tie atgādinātu, ka nevaram vienmēr sagaidīt, lai laimes māte arvien smaidītu un reizē arī tāpēc, lai labāk varētu novērtēt un cienīt tos brīžus, kad viss laimīgi izdevies.

Atmiņā uzpeld teiciens: Ja ēzelim uzliek sedluos, viņš tomēr ir un paliek ēzelis, bet nevis jājamais zirgs. Bārā sēž Alisters. Šis vienmēr priecīgais jaunais cilvēks dzīvē vadās no sen atzītajiem trīs principiem, kuŗi vienmēr dzīvi padarījuši interesantāku un patīkamāku. Tā arī tagad viņa sabiedrībā ir pāris bīroja jaunkundzes no kuŗu smiekliem un čalošanas var spriest, ka tām patīk būt Alistera sabiedrībā. Izrādās arī viņš rītdien ar tad paredzēto lidmašīnu, dosies uz Luaugwa lodžu. Vēlāk pēcpusdienā nolemjam apskatīt galvas pilsētu Lusaku.

Pilsēta samērā tīra, ielas pilnas, mūsu uztverē trūcīgi ģērbtiem melnajiem, kuŗi bariņos sēž vai klīst, šķiet, bez kāda mērķa. Vairākās vietās aiz maziem galdiņiem, kur redzami daži bēdīga izskata rokas pulksteņi, sēž šo pulksteņu labotāji. Visu veikalu īpašnieki un pārdevēji ir indieši un veikali līdzīgi tiem indiešu veikaliem, kuŗus varam redzēt citur. Dažādi Indijas koka un bronzas izstrādājumi. Vienīgie priekšmeti, kas varētu būt vietējo ražoti ir spilgti un negaumīgi krāsoti apdarināti šķēpi, vairogi un koka figuras. ,,Gatavoti Ķīnā'', saka Alisters.

Esmu apsolījis aizvest meitai zebras ādu. Apgabalā, kur medījam, zebru nebija. Alisters ved mani uz vietu, kur varot dabūt visu, kas iegūstams Afrikā.

Mazā sāņu ieliņā atveram zemas, nekrāsotas, čīkstošas durvis. Krēslainajā istabā, kur ir tikai noplukuša izskata galds, dīvāns un pāris krēslu, mūs sagaida indietis. Šķiet, ka Alisters labi pazīst šo ,,tirgotāju''. Jā, pašreiz esot zināma viena zebras āda, bet zemas kvalitātes. Varbūt es vēlētos ko citu? Viņam esot zināma laba leoparda āda, par ļoti pieņemamu cenu.

,,Viņš var parasti jau nākošajā dienā, piegādāt jebkuŗa Afrikas dzīvnieka ilkņus, ragus vai ādas'', saka Alisters, ceļā uz labāko Lusakas Hoteli, ko kādreiz būvējuši amerikāņi. Pie hoteļa ieejas novietoti dīvi melni Mercedesi. Šo hoteli parasti apmeklējot vietējie valdības pārstāvji, tāpēc tas arī esot uzturēts labā stāvoklī. Ir tikai pēcpusdiena. Bārā sēd daži indieši. Vienā stūrī, varētu teikt, jaunkundzes, ar dažādu toņu ādas krāsām. ,,Dzērieni šeit dārgi, bet viss cits lēts'', saka Alisters. ,,Ievēro viņu roku pirkstus. Ar tiem viņas signalizē savu piedāvāto pakalpojumu cenu. Amerikāņu dolāros uz pusi lētāk.

Vēlāk apskatām hoteļa citas telpas. Uz vienām durvīm zīme: Ieeja aizlliegta. Šī telpa rezervēta šeit valdošajiem kungiem. Kamēr skatāmies, pienāk divas smaidīgas koķetīgas meitenes. Viena blonda, baltās rases pārstāve, otra austrumnieciskām mandeļu acīm. Tās pieklauvē un smiedamās pazūd uz mirkli atvērtajās durvīs, kuŗās ieraugām durvju atvērēju, melnu kaŗeivi ar patšauteni plecos.

Katram cilvēkam ir anatomija, tomēr tā vislabāk izskatās jaunām meitenēm. To konstatējām redzot šīs divas. Zem viņu caurspīdīgajiem tērpiem, laikam siltā klimāta dēļ, nebija nekā cita, kas aizsegtu kādu viņu anatomijas daļu.

Otrā rītā agri esam lidlaukā lidošanai ar Zambijas lidmašīnu uz Luangwa nacionālā parka lodžu. Ierodoties lodžā, tāpat kā citur, kur esam bijuši, Alisters šķiet labi ieredzēts, pazīst visus, rīkojas, kārto. Glīta, blonda biroja darbiniece aizved mūs uz mūsu kabīnēm tālākajā un klusākajā nometnes stūrī. Lodža atrodas Luangvas upes krastā. Upe pāris simts metru plata. Lēni plūstošajā brūnganajā ūdenī redzami nīlzirgu bariņi. Tuvākajā trīs lielāko muguras redzamas virs ūdens. Paceļot galvas elpai (apmēram katru trešo minūti), redzams arī ceturtais mazais, kas citādi pilnīgi pazūd zem ūdens.

Otrā krastā guļ krokodīļi, staigā zosis un citi putni. Dažas antilopes redzamas otrā krasta zāļājā. Tālāk, tālskatī var vērot ziloņus un to dažādās izdarības ūdenī.

Pēcpusdienā automašīnā mūs ved apskatīt parka apkārtni un tur esošos dzīvniekus.

Auto lēni virzās līdztekus upei. Šoferis, jauns puisis, atbild uz jautājumiem. No rīta un pēcpusdienās zvēri pulcējoties upes tuvumā. Viņam atļauts braukt vienīgi norādītajos, labi iezīmētajos ceļos, kas visi upes tuvumā. Redzam dažādas antilopes, meža cūkas, babūnus, ziloņus. Pārsteidz dzīvnieku flegmātiskums. Vienīgi, ja tie atrodas braucamā ceļa tuvumā, tie pavirzās tālāk, bet neizrāda nekādu interesi, bailes vai ziņkārību pret bieži redzētajiem tūristu vāģiem.

Ziloņi dažu desmit metru tālumā mierīgi ēd zāli vai zarus, — babūni, gaceles izturas līdzīgi, kā to redz zooloģiskajos dārzos. Vienīgais interesantais notikums gadās, ceļam griežoties gar kādu krūmu, kur krūma otrā pusē uz ceļa ļoti tuvu ieraugām ziloni, kas ausis izplētis, snuķi pacēlis, izdod varenu rēcienu, no kuŗa, šķiet, notrīc viss auto.

Pēc dažām sekundēm arī redzam šī varenā skata un rēciena iemeslu. Lēni stampādamies, no krūmiem iznāk mazs zilonītis, pievienojas mātei un abi lēnām aizsoļo pāri ceļam.

Apkārtnes braucienā redzētie zvēri daudz neatšķiras no Amerikas zvēru parkos redzētajiem, piem. Ontario Roktonā.

Alisters apsolās nākošajā naktī ar austrālieti kā braucēju parādīt īstāku un patiesāku šī nacionālā parka ainu.

Alisters turējis vārdu. Vēlā pēcpusdienā esam vietā, kur parasti tūristu mašīnas dodas atpakaļ. Iebrauktā ceļa vietā tikko manāmas auto riepu atstātās pēdas.

Dzīvnieki šai apvidū uzmanīgāki, bailīgāki. Šķērsojam liela līdzenuma stūri, kur tikai reta zāle. Šis ziloņu radītais līdzenums sniedzoties kilometriem tālu. Ziloņi barībai noplēšot koku mizu, daļu izgāžot, lai vieglāk piekļūtu mazajiem zariem. Dedzinot zāli, izžuvušie koki sadeg. Klusi slēpjoties, ielienam bedres malā esošā uzkalniņa krūmos. No šejienes paveŗas plašs skats uz apkārtni. Redzami dažādi zvēri un putni, kas, šķiet, šeit ūdens malā sapulcējušies filmas uzņemšanai. Tieši zem mums sekls līcis, pilns dažādāko krāsu, izskata un lieluma putniem. Vairāki zvejo seklajā ūdenī. Pretējā krastā zebru bars, dažādas antilopes, babūni. Neglītas meža cūkas ar pārspīlēti gariem ilkņiem rezervējušas nelielu dubļu bedri. Kā statujas, bez mazākās kustības, stāv daži ziloņi. Tālākajā ūdens bedres stūrī vienīgi tālskatī ieraugāms dubļos gulošs degunradzis. Rietošajos saules staros pazib krastā pienākušā kudu buļļa ragi.

Šī ūdens bedre esot patālu no upes un parastā tūristu ceļa. Arī parka pārvalde vēloties šo vietu paturēt pēc iespējas dabiskā stāvoklī.

(Turpinājums sekos)

RM NSM
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Ērgļu ligzdas medus
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs
EAGLE'S NEST

GRUPU LIDOJUMI UZ RĪGU 1985.G.
APMEŠANĀS RĪGAS JAUNAJĀ VIESNĪCĀ ,,LATVIJA''
AĶV pasažieŗi visām grupām var pievienoties Ņujorkā.
VISS IESKAITĪTS — VIA HELSINKI UN TALLINA
Visām grupām 16 dienas Rīgā.
1 — 5 lidojumi jau izpārdoti.
6) no 9.aug. —28.aug. Can.$2400.-(US $1890.-)
7) no 23.aug. —11.sept. Can.$2400.-(US $1890.-)
8) no 6.sept. —25.sept. Can.$2100.-(US $1630.-)
Pēc pieprasījuma varam izkārtot ilgāku uzturēšanos vēl kādā citā Rietumeiropas pilsētā.
Individuāli izkārtojams saīsināts uzturēšanas laiks Rīgā.
Ja domājat aicināt radus ciemos šeit, vai vēlaties viesu vīzu, lai apciemojuma laikā Latvijā dzīvotu pie radiem, tagad ir īstais laiks sākt vajadzīgo dokumentu sagādi.
Visās tūrēs ieskaitīts:
lidojums turp un atpakaļ, visi nodokļi, visur pirmās šķiras viesnīcas, visi transferi, ekskursijas visās vietās, maltītes u.c.
Sīkāka informācija un rezervācijas:
ATLAS TRAVEL SERVICE
103 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO, M6R 2K9
TEL.: (416) 531-3519
RUNĀJAM LATVISKI!

Ratas Optic
Igauņu uzņēmums.
219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251
Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15
- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktu lēcas.
- Rāmji lielā izvēlē.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

Izdaru krāsošanas darbus
Nocenošana par brīvu.
Zvanīt no pl. 10—23,
tālr. 924-7095.

Izstādes tirdziņš dziesmu svētkos

Tēlotājas un lietiskās mākslas izstādes 10. Rietumu krasta dziesmu svētkos Vankuverā 4. jūlijā Vankuveras viesnīcā atklāja Rīcības loka vadītājs Alberts Pūpols. Tēlotājas mākslas izstādē piedalījās 10 gleznotāji un tēlnieki — Juris Bergins (Britu Kolumbija), Rena Ekmane (Kalifornija), Guna Ikona-Krūmiņa (Toronto), Arturs Langmanis (Kalifornija), Maija Miesniece-Bērziņa (Ohaijo), Māris Raiska (Britu Kolumbija), Pārsla Gulbe (Britu Kolumbija), Valdis Kupris (Ņujorka), Lilija Kēlere (Vinipega) un Arvīds Štāls (Čikaga).

Plašs bija lietiskās mākslas izstādes klāsts, aptverot 25 daiļamatnieku darbus. Izstrādājumus kokā bija izstādījuši: Herberts Lapiņš (Britu Kolumbija), Arvīds Gruntiņš (Britu Kolumbija), Visvaldis Ozols un A. Vilmanis (Toronto), V. Lauzis (Vašingtona) un Rūdolfs Zalmans (Sv. Katrīnas, Ont.). Audumus, izšuvumus un adījumus bija izstādījuši: Vita Kakule (Viskonsina), Otīlija Mežule (Toronto — tautas tērpi), V. Misiņš (Austrālija), Valija Kažoka (Austrālija), Erika Raiska (Britu Kolumbija), Hermīne Strauja (Čikaga) un Helēna Lejniece. Rotas (sudrabs) bija A. Gugānam no Toronto, sudraba svečturi Pārslai Kriķei (Viskonsina) un „Lilita Rotas" (Ilinoja). Keramiku bija izstādījuši: Māra Aparniece (Brazilija), Rita un Teodors Blosmanis (Britu Kolumbija), Emma Dzeguze (Toronto), Velga Jansone (Toronto), Velta Dzirne (Britu Kolumbija), Zigrīda Vīdnere (Kalifornija), Anita Dūmiņa (Alberta) un Roberts Ceriņš (Britu Kolumbija). Izstādes vadīja T. Blosmanis.

Tirdziņā bija 27 daiļamatniecības novietnes un grāmatnīca, ko pārzināja Zenta Ozola. Par pircēju trūkumu nevarēja sūdzēties.

Vankuveras viesnīcā bija iekārtota arī īpaša skate „Latvijas Karavīrs" no Latviešu virsnieku apvienības ASV piemiņlietu krātuves ar mūsu karavīru piemiņlietām, formas tērpiem, dokumentiem, fotografijām un citiem eksponātiem, kas iegūti dažādās mūsu trimdas zemēs un kam sakars ar latviešu karavīru. **V. S.**

Pensionāru pāris
MEKLĒ DZĪVOKLI
Toronto, tuvu satiksmei un veikaliem. **Zvanīt 461-3766.**

Dr. Jānis Karols

aizejot pensijā, maina savu dzīves vietu ar 1985. gada 1. jūliju. Jaunā adrese:

1227 Mississauga Rd.,
Mississauga, Ont. L5H 2J1
Tālrunis: 274-2638.

Profesionāla palīdzība

Izpalīdzu visdažādākās vajadzībās jūsu mājā:

- **Finanču lietās** — akciju un bondu iegādē, banku kontu izdevīgā izkārtojumā, pensiju — RRSP u.c.
- **Dokumentu izpildīšanā** — apdrošināšanas, nodokļu formas, vēstules un sarakste ar dažādām iestādēm visādos jautājumos.
- **Ar padomiem** — sagādāju profesionālu palīdzību māju darbu veikšanai un izpalīdzu ģimenēm visdažādākos gadījumos.

Pirmā tikšanās par brīvu. Garantija.
Lūdzu zvanīt vakaros: 283-8580.

EINARS SOSTE
B.A., SC.

Grāmatas dāvanām

Latviešu Gads, Gadskārta un Godi..... $35.00
Latviešu valodas sinonimu vārdnīca..... $33.00
Laiks, telpa, ļaudis IV daļa..... 40.00
A. Johansons — Krēslainie spoguļi..... $14.50
I. Vīksna — Neviens mūs nedzird..... $12.00
K. Strods — Nedrīkstu raudāt — nevaru smiet.... $ 8.00
L. Pērļupe — Priekšpilsētas noslēpums..... $ 6.60
N. Kalniņš — Anitas stāsti..... $ 5.60
J. Širmanis — Pīkstīte..... $10.00
K. Ķezbers — Kurzemes Hercoga Dālderis..... $ 6.60
J. Klīdzējs — Laidiet! Laidiet! Laidiet! noveles... $16.00
V. Janelsiņa — Nozagtais eņģelis..... $17.50
Eg. Grīslis — Lūgsim Dievu, meditācijas..... $17.50
K. Zvejnieks — Baltā pils, rom..... $16.00
L. Bērziņa — Viena nedēļa Ernas dzīvē, rom..... $15.00
A. Baumanis — Krišjānis Barons..... $21.00
H. Rudzītis — Manas dzīves dēkas, atmiņas..... $17.50
Latvia..... $75.00
T. Puisāns — Latviešu strēlnieku dzejas..... $11.00
E. Ābele — Mīlestība, rom..... $12.00
P. Apkalns — Dievam, Tēvzemei, Brīvībai..... $ 7.50
O. Akmentiņš — Lielais kurzemnieks Amerikā... $15.00
K. Krūklītis — Tā tas bija toreiz..... $30.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom..... $16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm..... $24.00
E. Andersons —LV 1920—1940 Ārpolītika I..... $41.00
A. Lūsis — Cilvēks bez mājām..... $ 8.00
L. Breikšs — Dziesmu Daugava, dz..... $11.50
K. Siljakovs — Mana atbilde II..... 16.00
E. Andersons — LV 1920—1940 Arpolītika II.... $41.00
J. Vecozols — Dzidra, rom..... $17.50
J. Labsvīrs — Atmiņas un pārdomas..... $16.80
E. Blanks — Latvijas valsts pirmie gadi..... $ 3.00
Dainu izlase — Trīs ziedošie koki..... $10.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs..... $12.00
V. Kārkliņš — Jaunavu iela, rom..... $14.50
I. Gubiņa — Kaza kāpa debesīs, ceļ. piez..... $13.00
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm..... $12.50
Sp. Paegle — Kā Latvijas valsts tapa..... $ 9.00
Latvijas un Padomju Krievijas miera līgums..... $ 7.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums... $15.00
M. Kalmane — Laikam līdzi, dz..... $12.00
V. Hazners — Varmācības Torņi —II..... $49.00
T. Krūka — Rīgas Ieviņa — Jaunatnes romāns... $12.00
Priekulieši..... $42.00
Latvian Cooking — Pavāru grāmata..... $12.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV Grāmantīca, 491 College St., Toronto, Ont. M4G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.
Pirmdienās..... no pl. 12.00 līdz pl. 17.00
Otrdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 19.00
No treš. līdz piektd.,iesk..no pl.12.00 līdz pl. 18.00
Sestdienās — no 15. jūnija līdz 15. septembrim slēgta.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS,4 Credit Union Drive, Toronto, Ont.M4A 2N8, tālr.757-1482.
Darba laiks:no otrdienas līdz piektdienai no pl.15.00-20.00
Sestdienās — no 15. jūnija līdz 15. septembrim slēgts.

Mūsu mīļais

Eižens Mežulis

dzimis 1915. gada 22. janvārī Pēterpilī,
Dieva mierā aizgājis 1985. gada 12. jūlijā Melrozes Parkā, Ill.

Nebīsties, nāve nav beigas,
Tikai slieksnis, pār kuŗu
Visiem šai pasaulē jākāpj,
Mainoties būtības veidiem,
Jaunā dzīvībā pārtapt —
Mūžības lokam nav gala.
I. Gubiņa.

Viņu mūžīgā piemiņā paturēs

sieva Marta, dēls Juris ar ģimeni,
K. un A. Benconi, G. un I. Gubiņi,
H. un A. Plēsumi, Skujiņu ģimenes
Toronto, Berijā un Kičenerā un
radi ASV, Kanadā un Latvijā

L.K.O.K. **Jānis Kapteinis**

dzimis 1901. gada 8. februārī Liepājā, Latvijā,
miris 1985. gada 4. jūlijā Hamiltonā, Kanadā.

Mans zelts ir mana tauta,
Mans gods ir viņas gods.

Sēro

brālis, brāļa bērni un radi Latvijā,
draugi un paziņas

Mūsu ordeņbrālis

pulkvedis **Kārlis Lobe**

dzimis 1895. gada 26. martā Jaunpiebalgā,
miris 1985. gada 9. jūlijā Stokholmā.

Mūžīgi nerims Daugavas krāces,
Mūžīgi nerims varoņu gars.

Sērās piemin

Latviešu Dzelzkrusta
Kavalieru Savienība

Šā gada mūzikas nometnē

Mūzikas nometnei, ko šīs vasaras otrā pusē, laikā no 23.—30. augustam Mt. Orfordā, Kvebekā, rīko Latviešu Jaunatnes Dziesmu svētku padome, līdz šim pieteikušies 77 dalībnieki un savu līdzdalību apsolījuši 18 lektori. Administrācijā nodarbināti 8 darbinieki. Tas nozīmē, ka nometnē būs 103 dalībnieki, kas ir ievērojams cipars. Tā kā telpas ir iespējamas tikai 110 personām, varētu uzskatīt, ka nometne ir pilna. tomēr, ja būtu kāds mūziķis, kas vēl vēlētos piedalīties, pieteikšanās izdarāma nekavējoties ar atbildes pastu. Kandidātus uz atlikušajām 7 vietām nometnes vadība pieņems pieteikšanās kārtībā (piesakoties jāmaksā arī 300 dol. dalības maksa). Vēlīnā pieteikšanās izdarāma, rakstot padomei — 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Qué., Canada H9X 2R2, tel. 514-457-9832.

Padomes un nometnes mūzikas nozares vadītāja Dace Štauvere-Aperāne ziņo, ka nometnes programma sagatavota. Nometnē varēs notikt visas, izņemot koklēšanu (nav interesentu) klases ar vairāk dalībniekiem nekā iesākumā bija cerēts: klavierēm — 12, vijolei — 8, kompozicijai — 5, diriģēšanai — 6, balsij — 9, koŗa balsij — 14, dažādiem instrumentiem — 12. Tas nozīmē, ka visiem lektoriem-speciālistiem būs pietiekami plašs darba lauks. Kamerkorim pieteikušies 40 dziedātāji, bet jaunatnes orķestrim — 32 mūziķi. Visa nometne sagatavos arī 5. Jaunatnes dziesmu svētku koncerta dziesmas. Kamerkoris piedalīsies vairākos sarīkojumos, svētku koncertu ieskaitot, kamēr orķestrim paredzēts atsevišķs koncerts. Nedēļas sagatavošanās mūzikas nometnē palīdzēs pacelt šo svētku mūzikālo kvalitāti.

Svētku padome piešķīrusi trīs un vienu daļēju stipendiju no diriģenta V. Aldiņa piemiņas fonda, citu organizāciju un vienību stipendijas saņem 14 mūziķi, kas nozīmē, ka ceturtā daļa nometnē piedalās ar sabiedrības atbalstu.

Plašs izrādījies sabiedrības atbalsts administrātīvo izdevumu līdzekļu sagādē: līdz šim atsaukušās 10 organizācijas un privātas personas. Atvēlējumi svārstās no 100 dol. līdz nepilniem 6.000 dol. katrs, kopā dodot pāri par 12.000 dol.

Rīkotājiem šobrīd labas cerības arī uz Kanadas federālās valdības atbalstu. Tā kā daži cerēti piešķīrumi neīstenojās, nometne bija jāsaīsina uz 7 dienām paredzēto 10 vietā. Neskatoties uz to, kopējā budžetā iespējams līdz 5.000 dol. iztrūkums, ko padome segs no izgatavoto servješu ienākumiem un citām līdzekļu vākšanas akcijām, kādas izrādījušās nepieciešamas, lai īstenotu šo plašo pasākumu.

Lai nometne būtu, daudz darījuši lektori, bet it sevišķi D. Štauvere-Aperāne, kas paveikusi mūziķu apzināšanu, gādājusi par lekciju ciklu un mūziku. Čakla bijusi nometnes administrātore Zinta Mateus, kamēr padomes sarīkojumu daļas vadītāja Ilga Štauvere raudzījusi, lai visiem nometnes apmeklētājiem būtu iespējami labākais izkārtojums Mt. Orfordā. Sadarbība ar vietējo nometnes vadību izrādījusies teicama. Mūziķiem būs pieejamas ap 20 klavieres, dažādas lekciju un mēģinājumu telpas. Plašākās vienības varēs sagatavoties sarīkojumu zālē. Dalībniekiem mītnēs būs gultas veļa un dvieļi, 3 maltītes dienā un atspirdzinājumi rīta vidū un palaunadzī.

Darba seka sakarā ar saīsināto nometnes laiku būs spraiga. Diena sāksies pl. 7.30, bet beigsies ap pl. 22.00. Pēc pusdienām būs stunda atpūtai. Visi saņems nometnes rokas grāmatu ar sīkākiem norādījumiem. Nepieciešamās notis visiem dalībniekiem jau izsūtītas.

Līdz nometnei vairs tikai nepilns mēnesis, un tad tā drīz būs galā. Cerēsim, ka šis pasākums, ko padome iecerēja un paziņoja 4. Jaunatnes dziesmu svētku laikā 1982. gadā Klīvlandē, dos mūsu mūziķiem un rīkotājiem gaidīto gandarījumu. **M. Štauvers.**

Vārdus nodeva...

(Turpinājums no 1. lp.)

ma kungiem vai pats Gorbačovs būtu saaukstējies.

* * *

Atbruņošanās sarunas Ženēvā gan atsāktas, bet aizkulisēs Kremlis turpina ieroču žvadzināšanu. Lielās pārmaiņas Pad. savienības bruņoto spēku vadībā vēl nav beigušās, bet tā ir zīmīga liecība, ka Gorbačovs ir spiests paklausīt sarkano maršalu spiedienam. Pretēji liberāļu pareģojumam, ka Gorbačovs izbeigs Afganistānas okupāciju, Kremļa nesaudzīgā izrēķināšanās ar nacionāliem cīnītājiem tur vēl turpinās.

Atlantijas okeana austrumu daļā patlaban notiek lielākie sarkanās flotes manevri vēsturē. Tajos piedalās ap 100 kuģu un zemūdeņu, lai pārbaudītu,, kā karaspēka transporta kuģiem. Manevriem uzmanīgi seko NATO flotes vienības. Kāds britu iznīcinātājs Arktikas tuvumā izglāba avarējušās krievu lidmašīnas pilotu, ko pēc dažām stundām savā ziņā pārņēma krievu helikopters.

* * *

Šajās nedēļās mēs priecājamies par 10. Rietumkrasta dziesmu svētkiem. Tā bija tiešām skaista mūsu nacionālās kultūras parāde. Archibīskaps Lūsis svētkos vērojis siltu tuvību — īstu dziesmu svētku garu. Par šī lielā notikuma izkārtošanu lai pateicamies Vankuveras enerģiskam sabiedriskam darbiniekam A. Pūpolam un visiem viņa pašaizliedzīgiem palīgiem.

Šonedēļ mūsu centrālo organizāciju pūļu rezultātā uzmanības centrā būs Kopenhāgenas tribūnāls, kuŗā baltieši pasaulei atgādinās Kremļa nesodītos pārkāpumus okupētajās Baltijas valstīs.

Jācer, ka konferences norisi neietekmēs ārkārtējie drošības soļi, kas radās Kopenhāgenā tribūnāla sanākšanas priekšvakarā, kad arabu teroristi uzspridzināja vecāko žīdu sinagogu Kopenhagenā un arī kādas amerikāņu lidmašīnu sabiedrības mītni.

Kopenhagenas tribūnālam seko baltiešu jauniešu plānotais Miera un Brīvības kuģa brauciens gar Baltijas piekrasti ar īsu iegriešanos Helsinkos. Jānožēlo, ka šī pasākuma īstenotāji jebkuŗu padomu uzskatīja par neattaisnojamu kritiku. Zviedru laikrakstos noklusēta visu brīvo latviešu loma šajā pasākumā un rīkotāju vārdi minēti ar piezīmi, ka tie ir Zviedrijā dzīvojošie latviešu sociāldemokrati. Vēlam, lai brauciens izdotos arī neskatoties uz to, ka kaimiņtautu līdzdalība izrādījās gauži maza.

* * *

Kaŗa noziedznieku medībās Kanadā atklājies, ka no 50 aizdomās turētiem vaininiekiem 36 vārdus valdībai nodevusi Pad. savienības sūtniecība Otavā un īpašais tiesnesis Dešēns runāja par objektīvu liecinieku noklaušināšanu Pad. savienībā. Pret to pag. nedēļā Otavā protestēja ukraiņu un citu apspiesto nāciju pārstāvji lielā demonstrācijā. Deputāts Jurijs Šimko, uzrunājot demonstrantus, prasīja, lai valdība nāk pie prāta un izbeidz raganu medības.

* * *

Polītisko dekorāciju pārmaiņu rezultātā Ontario provincē konservātīvo partijas premjēru Milleru nomainījis liberāļu partijas līderis D. Pītersons. Domas var dalīties par jaunā premjēra oficiāli parakstīto solījumu dokumentu sociālistu partijas līderim Rē. Nav šaubu, ka Millers bija spējīgs un godīgs polītiķis, bet vairākumu viņa valdībai neatņēma tikai opozicijas partiju sazvērestība vai panākumi.

Partijas līdera vēlēšanās jau varēja vērot sašķelšanos, jo tajās bez Millera kandidēja arī sāncenši Grosmans, Timbrels u.c. kad Millers uzvarēja, tad zaudētāji ar gariem zobiem rezultātu akceptēja un ārēji deklarēja solidāritāti. Sekojošajās parlamenta vēlēšanās viņu atbalsts Milleram bija tikai remdens un šķelšanās ķirmis konservātīvo partijā vēl nav aprakts.

To rakstu tādēļ, ka arī Kanadas latviešu centrālās organizācijas vadībā pēc ticamām ziņām radusies neattaisnojama rīvēšanās. Mēs nevaram to pieļaut, jo neviena darbinieka ietiepība, godkārība vai naīva iedomība nedrīkst kaitēt mūsu kopējām interesēm.

Aleksandrs Ķegumnieks.

Globālās meistarsacīkstes šaušanā

Pirmo latviešu globālo meistarsacīkšu šaušanas sacensības notika 22. jūnijā Gaŗezera šautuvē. Sacensībās notika šaušana ar šautenēm un pistolēm, rezultātus vērtējot kā komandām, tā arī individuāliem šāvējiem. Komandā varēja būt pieci šāvēji, bet rezultātus aprēķināja tikai četriem labākiem. Komandas bija ASV un Kanadas šāvējiem, bet Anglijas, Vācijas un Zviedrijas šāvēji apvienojās kopējā eiropas komandā. No Austrālijas bija tikai viens šāvējs — J. Kaspars.

Ar šautenēm individuāli — 1.v. izcīnīja P. Grauds (Kanada) — 544 p., 2.v. M. Kalniņš (ASV) — 535 p., 3.v. N. Ozoliņš (Kanada) — 514 p.

Komandām ar šautenēm — 1.v. Kanada — 2046 p. (P. Grauds — 544 p., N. Ozoliņš — 512 p., O. Zvirgzdugrauds — 496 p., G. Loja — 494 p.

2.v. ASV — 1983 p. (M. Kalniņš — 535 p., A. Krauklis — 488 p., A. Eglīte — 487 p., U. Kalējs — 473 p., I. Švānfelds — 458 p.)

3.v. Eiropa — 1850 p. (B. Erdmanis /Zviedrija/ — 489 p., E. Atāls /Zviedrija/ — 452 p., S. Daniševska /Vācija/ — 452 p., G. Atāls /Zviedrija/ — 439 p., E. Krauze /Anglija/ — 402 p.)

J. Kaspars, Austrālija — 406 p.

Ar pistolēm individuāli — 1.v. B. Erdmanis (Zviedrija) — 547 p., 2.v. M. Kalniņš (ASV) — 518 p., 3.v. E. Kalniņš (ASV) — 506 p.

Komandām ar pistolēm — 1.v. ASV — 1973 p. (M. Kalniņš — 518 p. E. Kalniņš — 506 p., A. Eglīte — 482 p., I. Kēlers — 467 p., A. Kalmanis — 445 p.)

2.v. Eiropa — 1809 p. (B. Erdmanis /Zviedrija/ — 547 p., E. Eniķis /Anglija/ — 483 p., E. Atāls /Zviedrija/ — 445 p., G. Atāls /Zviedrija/ — 334 p.)

3.v. Kanada — 1803 p. (P. Grauds — 481 p., A. Kārklis — 478 p., L. Ozols — 464 p., O. Zvirgzdugrauds — 380 p.

Vienīgā dāma šāvēju vidū bija Sabīna Daniševska no Vācijas, kuŗa šāva tikai ar šauteni.

Sacīkstes stingri un noteikti vadīja ASV DV sporta nozares vadītājs V. Zālītis. Tiesneša pienākumus pildīja A.Grava, bet mērķu pārbaudītāji bija E. Čakans un P. Rudzītis, visi no Milvoku DV apvienības. Par šāvēju paēdināšanu gādāja Milvoku vanadzes O. Liepiņa un E. Zālīte.

Māla baložu šaušana notika 21. jūnijā Gaŗezera šautuvē, piedaloties 16 šāvējiem.

1.v. izcīnīja V. Krauklis (Kanada), sašaujot no 100 baložiem 94,2.v. J. Kancs (ASV) — 92. T. Bērziņš, J. Mastiņš un A. Rūķis sašāva 90. Pāršaujot T. Bērziņš no 25 baložiem sašāva 22 un ierindojās 3.v.- 4.v. J. Mastiņš ar 20 un 5.v. A. Rūķis ar 19. Tālāk sekoja A. Restbergs — 88, G. Loja — 87, P. zilgme — 85, M.Priedītis, A.Māliņš, J.Rinkušs — visi 82, Z. Nīcis — 80, A. Zilgme — 77, J. Rimšanis — 74, V. Būmeistars — 73, R. Jankavs — 59.

Komandām — 1.V. ASV I komanda (Kancs, Bērziņš, Rūķis, Mastiņš) — 362 p.

2.v. Kanada (Krauklis, Leja, Māliņš, Nīcis) — 343. 3.v. ASV II komanda (Restbergs, P. Zilgme, Priedītis, Rinkušs) — 337.

Sacīkšu vadītājs bija A. Ģirupnieks, galvenais tiesnesis V. Krauklis. Pārējo tiesnešu pienākumus pildīja pārmaiņus paši šāvēji. **V. J.**

Londonā pieminēja...

Draugus un tuviniekus, kas vēl sāpju ceļu iet, un arī tos, kam šis ceļš jau galā, latviešu saime Londonā, Anglijā, pieminēja kopējā baltiešu dievkalpojumā St. Martin-in-the-Fields baznīcā, Londonas centrā, sestdien, 15. jūnijā. Dievkalpojumā piedalījās latviešu garīdznieku prāvests R. Mužiks, virspriesteris A. Černejs un prāvests P. Cirsnis; igauņu prāvests J. Tauls un lietuviešu mācītājs A. Geryba. Dievkalpojumu vadīja un svētrunu teica baznīcas vikārs Dž.Brauns (Brown). Katras tautas garīdznieks teica lūgšanu savā valodā, kam sekoja apvienota baltiešu koŗa dziesma attiecīgā valodā. Latviešu lūgšanai, ko teica prāvests P. Cirsnis, sekoja P. Barisona ,,Latvijā''.

Atjaunojot pirms vairākiem gadiem pārtraukto tradiciju pieminēt mūsu tautas mocekļus mūsu pašu saimes vidū, šogad DVF Londonas nodaļa aicināja visus pēc dievkalpojuma pakavēties DVF namā Aizvesto piemiņas vakarā. Lielā atsaucība aicinājumam liecināja, ka atmiņas par zaudētajiem tuviniekiem un draugiem vēl ir dzīvas un — sāp. Nodaļas kultūras nozares vadītājs Guntis Bērziņš ievada vārdos norādīja, cik daudz dažādo okupāciju laikos mūsu tauta ir zaudējusi.

Nodaļas valdes priekšsēdis Jānis Āpša aicināja aizdedzināt aizvesto piemiņai uz galdiņiem noliktās sveces, kā pirmo pats aizdedzinādams ,,to tūkstošu aizvesto piemiņai, kuŗu vidū bija Latvijas valsts pirmaus ministru prezidents un pēdējais Valsts prezidents Kārlis Ulmanis''.

Tālāk vakara norise bija sveču gaismā. To ievadīja K. Skalbes dzejas ,,Mocekļi'' Pētera Mentes skandējums Ināras Āboliņas kokles pavadījumā.

Apcietināšanas un aizvešanas gaitu atmiņā atsauca L. Muižnieces ,,Pēdas'', Laimas un Gunša Bērziņu, Z. Kronberga, Pētera Mentes un Ievas Purmales lasījumā. Pētera Aigara ,,Sarkano vilcienu'' ļoti pārdzīvoti skandēja Agris Krūmiņš. Sekoja aizvesto un viņu tuvinieku pārdzīvojumi dzejnieka K. Dziļlejas — ,,Tālās balsis'' —, Andŗa Bērza — ,,Māt, ir maijs un svētvakars'' —, un ,,Pēc gadiem''—, Leonida Breikša — ,,Nezināmiem kapiem''—, un nobeigumā A. Pelēča dzejā ,,Šai stundā'', ko skandēja jau agrāk minētie dalībnieki, no kuŗiem vairums aizvešanas gadā vēl nebija dzimuši. Pēdējā vārdu lasījumā bija pieminēti arī tie, kas apcietināti un izsūtīti pēdējo 10 gadu laikā, it sevišķi minot tos, kas pašreiz iet ciešanu ceļā savas nacionālās pārliecības un kristīgās ticības dēļ. Piemiņas brīdi nobeidza kokles pavadījumā dziedātā sērā tautas dziesma ,,Kas tie tādi, kas dziedāja''.

Tieši jaunās paaudzes piedalīšanās kāpināja vakaŗa pārdzīvojumu, par ko tiem sirsnīgs paldies! **A.L.**